

Vsaka siva lisa predstavlja potencialno delo

Ob dnevu samostojnosti
med slovenski vojaki

Str. 2

Pol leta med več kot tremi milijoni min

Andrej Kalamar,
arhitekt: »Duša
Prekmurca,
ležečega na
travi, ko se
z dvigom glave
razgleda dvajset
kilometrov
po prekmurski
ravnici.«

Veselite se na obrazih Horvatovih

»Hvala vsem. Res hvala!«

Str. 12-13

Želimo
miren
božič in
čestitamo
ob dnevu
samostoj-
nosti!

uredništvo

Str. 8 - Benka Pulko -
kandidatka
za Slovenko leta

Ženska
s sedmih celin

Potovanje, dolgo pet let in pol

Str. 16 - Grajski večer
z biseri

Ko se napetost
spremeni
v prijeten nemir

Str. 16

Nepreslišano

NAROČNIK.

Mercator

Hipermarket Murska Sobota, Pleše 1

FIT EXOTIC LIGHT
1,5 litra, Vino Brežice

99.-

FRUPI FORA - kivi, banana
1,5 litra, Vital Mestlinje

99.-

ČOKOLADA DREAM
90 g, mlečna, drobljeni lešniki, rozine...Mercator

89.-

ČOKOLADA MILKA
300 g, s celimi lešniki, Mercator

449.-

**Posebna
ponudba**

ČOKOLADA MILKA
300 g, z rozinami in lešniki, Mercator

439.-

NIVEA DARILNI SET v kovinski škatli
2 vrsti, Wellness, Kremni, Beiersdorf, Ljubljana

1.099.-

BANANE
cena za kg, Mercator

98.-

POMARANČE
cena za kg, Mercator

129.-

Ponudba velja do prodaje zaloga.

Ob dnevu samostojnosti med slovenski vojaki

Pol leta med več kot tremi milijoni min

Ob dnevu samostojnosti, 26. decembru, so pripravili slovenski vojaki, ki sodelujejo v operaciji Joint Forge v Bosni in Hercegovini v bazi Butmir v Sarajevu, nacionalni večer. Udeležilo se ga je okrog 300 gostov, 100 slovenskih vojakov in nekaj novinarjev iz Slovenije. Sicer so v misiji vojaki iz 26 držav sveta.

Kontingent Slovenske vojske v SFOR v Bosni in Hercegovini sodeluje z dvema vodoma vojaške policije, motorizirano četo, letalsko-helikopterskim oddelkom, zdravstveno enoto, nacionalnim podpornim elementom, častniki in podčastniki v poveljstvih sil Sforja, večnacionalno bojno skupino in večnacionalno specializirano enoto. V kontingentu vojaške policije je v bazi Butmir 49 pripadnikov Slovenske vojske. Voda opravlja vojaškopolijske naloge po vsej Bosni in Hercegovini. Zdravstvena enota sestavlja 12 pripadnikov Slovenske vojske, ki deluje v okviru zdravstvene postaje role 1 in ki opravlja naloge splošne in urgentne medicine za pripadnike sil Sforja. Motorizirana četa in častniki sodelujejo v poveljstvu večnacionalne bojne skupine in jih je ta čas 86. V Sarajevu deluje tudi nacionalni podporni element. Deset pripadnikov Slovenske vojske skrbi za administrativno, logistično in varnostno podporo delovanja slovenskih kontingentov v silah Sforja. Sedež skupine je v Sarajevu. Nacionalni poveljnik slovenskega kontingenta, ki združuje 158 vojakov, je podpolkovnik Bojan Gregorič.

»Zagotavljamo varnost na območju Doboja, sodelujemo pri organizaciji in razdeljevanju humanitarne pomoči, urejamo ceste, igrišča, doslej smo sodelovali tudi v treh opeacijah. V eni od njih smo zagotavljali varnost preiskovalcem Haškega sodišča pri zbiranju obremenitvenih dokazov proti obtožencem vojnih zločinov,« pravi poročnik Gregor Vodeb. Baza v Doboju ni nič

kaj simpatična. Poleg tega je širše območje Doboja najbolj posejano z minami, kar je ta hip tudi največja nevarnost.

Karlera, izkušnje in zaslužek

Kaj človeka žene, da se odloča za sodelovanje v mirovni opera-

še okrog 3.100.000 min, ki jih je treba odstraniti. »Skoraj vsak dan se zgodi med domačini kakšna nesreča z najhujšimi posledicami, moramo biti zelo previdni,« pove nadporočnica Aleksandra Perleš iz Celja, ki je v Doboju edina vojakinja. Sicer je bila stopnja nevarnosti v Bosni in Hercegovini zelo nizka, z bombnimi napadi

Soba vojakov v Doboju

ciji? »Vsak poklicni vojak si želi, da bi svoje znanje potrdil v praksi,« dodaja poročnik Vodeb. »Poleg tega spoznaš način dela drugih vojsk pa tudi svoje kolege, saj z njimi prebiješ 24 ur na dan.« Pravzaprav vsak vojak našteje tri, štiri razloge, zakaj se je odločil za mirovno misijo. Le vrstni red je različen: kariera, pomoč ljudem, spoznavanje kultur in ljudi ter denar. Morda je slednji za marsikoga na vrhu lestvice; povprečna plača vojaka v Slovenski vojski doma je okrog 130.000 tolarjev. Treba je prišteti še različne dodatke pa čin. Plača v mirovni misiji je trikrat večja. »Doma imam dve hčeri in ženo. Kot vsak mlad človek bi si rad uredil dom,« pravi vojak bolničar Iztok Hunjadi iz Ljutomera. »Poleg zaslužka je tudi spoznavanje tuje države tisto, kar me je pritegnilo v misijo,« pove vojak Simon Danč iz Dobrovnika.

Med več kot tremi milijoni min

Zaslužek, kariera in izkušnje odtehtajo tudi nevarnosti; največja so mine. Po predvidevanjih je po vsej Bosni in Hercegovini

zadnjih tednov, kot sta se zgodila v Istanbulu in Nasiriji, pa se je nevarnost povečala, posebej za italijanske vojake.

Zbiranje informacij po vsej BiH

Osemdeset odstotkov informacij med domačini vseh treh narodov zberejo slovenski vojaki, domačini jim preprosto zapajo, tudi zato, ker smo nekoč živeli v skupni državi in ker se brez težav sporazumevajo. »Seveda potožijo o kakšnih medsebojskih in medetničnih sporih, največji problem domačinov pa je socialno-ekonomska stiska,« pravi nadporočnica Perleševa

Slovensko zdravstvo v Sforju uživa velik ugled

Sanitetni vod v Butmiru, ki je izključno v domeni Slovenske vojske, uživa med enotami Sforja velik ugled. »To je velika čast in hkrati odgovornost,« pravi major Andrej Likar. Delo je specifično, saj opravljajo tudi manjše kirurške posege, cepljenja, dajejo splo-

V ambulanti v Butmiru. Bolničar Iztok Hunjadi iz Ljutomera je bil »ranjen«. Dajo mu prvo pomoč.

šno in nujno medicinsko pomoč, opravljajo tudi nekatere laboratorijske preiskave. »Vojaki imajo različne zdravstvene težave, od zastrupitve s hrano do izčrpanosti,« pravi bolničar Hunjadi.

Nacionalni dan

Nacionalni dan znotraj Sforja, ki ga slovenski vojaki pripravljajo dvakrat na leto, je zagotovo velika promocija države in vojske. Tudi s slovensko hrano, pijačo in glasbo. »Prepoznavnost Slovenske vojske je velika,« pravi nacionalni poveljnik podpolkovnik Bojan Gregorič.

Domotožje je treba pustiti doma

Tudi krize pridejo. »Zagotovo najbolj pogrešam družino in pri-

jatelje ter seveda punco,« poudari Vodeb. »Ni bilo enostavno družino pripraviti na odhod,« pravi ta višji vodnik Igor Vidovič iz Ljubljane in nadporočnica Perleševa, ki ima doma šest let starega otroka. »Toda otroci se navadijo, partnerji pa tudi, čeprav ni enostavno. Domotožje je treba pustiti doma, pravijo. Pa ljubezen med vojaki in vojakinjami, ki jih je bistveno manj kot moških? Ta je po vojaško strogo prepovedana. Pa vendarle se zgodi, smo izvedeli. »Jaz kot edina ženska,« pravi nadporočnica, »si ne predstavljam, da bi se zapletla s kakšnim moškim. Preveč problemov bi bilo.«

Preizkušanje samega sebe

Vojaki pravijo, da bodo misijo v Bosni in Hercegovini zapustili z dobrimi izkušnjami. Nove naloge so jih izpopolnile, kot vojake in kot ljudi. Predvsem si bom bivanje v Doboju zapomnil kot boj za preživetje med minami, poudari Dobrovničan, ki bi odšel tudi v Irak, v Afganistan ali kamorkoli po svetu. »Bolj bom cenil Slovenijo kot državo, saj je veliko bolj demokratična kot BiH,« dodaja vojak Muhič.

Mnogi vojaki bodo božič in novo leto preživel v Butmiru ali Doboju, čeprav so si pričarali del prazničnega razpoloženja z božičnimi drevesi, postavili pa so tudi jaslice.

Nataša Brulc Šiftar

Na nacionalnem večeru v Butmiru so vojake zabavale Vesele Štajerke

Vzpostaviti želijo zvezo prekmurskih občin

Denar se drobi, učinka pa ni

Župana Franc Cipot, občina Moravske Toplice, in Janko Halb, občina Rogasovci, sta bila pobudnika zadnjega sestanka, na katerega so povabili vse prekmurske župane in predstavili idejo o združitvi občin na levem bregu Mure. Med tem ko se je srečanja udeležila večina županov ali predstavnikov občin, so predstavniki državnih služb Urada vlade za lokalno samoupravo sestanek odpovedali, kot smo lahko izvedeli. Tako predstavitev nove zakonodaje o lokalni samoupravi ni bilo, so pa predstavili zvezo občin v Prekmurju. Zvezi so župani v glavnem naklonjeni, sprašujejo pa se, kakšna bosta pomen in vloga te zveze, ko je pred vrati ustanovitev pokrajin.

Povezava občin je zakonsko dana možnost in je pravni objekt, smiselna pa je zato, da bi lahko prekmurske občine tesneje sodelovale in skupaj kandidirale na razpise pri večjih projektih in projektih, ki so širšega značaja. Če nastopajo

skupaj, lahko dobijo še kakšen dodaten tolar, sicer pa se sredstva razdeljujejo po občinah, učinka pa ni. Zveza ima premoženje in lahko tudi investira, investira pa se na podlagi oblikovanj skupnega proračuna. Temeljni interes take zveze naj bi bil na ravni Prekmurja in se lahko oblikuje takoj in s tem postane sogovornik z državo. »Vprašanje je, kdaj bodo v Sloveniji nastale pokrajine, in ali bodo imele pokrajine svoj budget,« je poudaril Halb. Prekmurski župani so se načeloma strinjali s predlogom. »To je edina pametna pot, zadnji čas je, da stopimo skupaj,« je razmišljal Jože Poredoš, župan tišinske občine. »Nekaj moramo narediti za skupne cilje in skupni denar. Doslej smo individualno nastopali pred državo in vsakemu od nas so v Ljubljani nekaj obljubili, pa iz tega ni bilo nič.«

Župan pri Gradu Daniel Kalamar je razmišljal, da se je dobro združevati, kajti zveza ima večjo težo, kot jo ima dvajset županov posebej. »Ne more pa se srečevati 15 ali dvajset županov, zato bi bilo dobro pooblastiti ljudi, ki bi to peljali«

VESTNIK

IZHAJA OB ČETRTKIH
Izdaja: Podjetje za informiranje d. d.
Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Vrtak (odgovorni urednik), Ludvik Kovac (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Ruper Rodež, Bernarda Balazic-Peček, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Stefan Šubčan (novinarji), Nataša Juhov, Ljiljana Zaukec (fotograf), Nevenka Erni (lektorica), Ksenija Šimen (tehnična urednica), Robert J. Kovac (računalniški prelopi).

Naslov uredništva in opreme: M. Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 531 19 98 (naročniška služba), n.e. 531 19 80, 534 80 17 (novinarski Vestnik), Vanera (tiskanje) 534 80 15, št. telefaksa 532 11 75. Nenaročniki rokopišov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za tri mesece je 3.700,00 tolarjev, letna naročnina 14.800,00 tolarjev, letna naročnina za naročnike v tujini je 37.500,00 SIT, polletna naročnina za delovne organizacije, podjetja in obrtnike je 11.100,00 tolarjev. Izvod v kolportuži je 300,00 SIT. Transakcijski račun za naročnike pri Raiffeisen Krekava banka 24900-9000247884.

Tisk: Podjetje za usposabljanje in invalidov SET Vevče. Davek na dodano vrednost je vrznan v ceno izdava in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost, Uradni list 23. 12. 1998, št. 89 in Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103.

Naklada: 15.500 izvodov.

Elektronska pošta:
Vestnik: vestnik@p-int.si,
Vanera: vanera@p-int.si,
Naročniška služba: oglas.vestnik@p-int.si
WWW stran: http://www.p-int.si.

Sadjarstvo Šilec – Thiodana niso uporabljali

Analiza, ki jo je opravil Zavod za zdravstveno varstvo Maribor, ni potrdila suma krajanov Godemarec in Radoslavec, da so v sadjarstvu Šilec za zatiranje voluharja uporabljali Thiodan. V odvzetih vzorcih zemlja namreč niso odkrili niti sledov endosulfona, torej aktivne snovi v omenjenem škropivu.

Drugi substanc v zemlji tokrat niso ugotavljali, ker se je, kot pojasnjuje kmetijski inšpektor Ludvik Lazar, prijava nanašala na konkretno škropivo. Na inšpektoratu se bodo za širšo analizo zemlje odločili v primeru, da se bodo pojavili novi sumi nedovoljene uporabe fitofarmaceutskih sredstev in v kolikor bodo še opravljali monitoring obremenjenosti tal, v prihodnje pa bodo sadjarstvo Šilec podrobneje pregledovali tudi glede uporabe škropiv.

Opravljen analiza torej tudi ni dala odgovora na vprašanje, zakaj je prišlo do pogina srnjadi, ki so jo lovci našli v sadovnjakih.

M. H.

V Ljutomeru končali zahtevno šolsko naložbo Skupno zavedanje

V Evropski uniji nas čaka tudi tekmovanje z drugimi narodi

Po končani proslavi v šolski telovadnici – kulturni program so pripravili učenci OŠ Ivana Cankarja in Glasbene šole Slavka Osterca Ljutomer – sta sledila »obredno« rezanje traku pred vhodnimi vrati in ogled prenovljene šole. Foto: J. G.

Večji del stavbe OŠ Ivana Cankarja Ljutomer, ki jo obiskuje v tem šolskem letu okrog 500 učencev in učenk, so zgradili še v prejšnjem stoletju, in sicer leta 1893. Čeprav so medtem nekajkrat poskrbeli za določena obnovitvena dela, so jo morali lani zapreti, saj je bila ogrožena varnost otrok. In tako so se morali prej, kot je bilo predvideno v načrtu investicijskih vlaganj ljutomerske občine in šolskega ministrstva, lotiti obnove. To pa je bila tudi priložnost za dograditev določenih prostorov za uvedbo 9-letnega programa in drugih manjkajočih prostorov.

Kaj vse so pravzaprav vključili v projekt, smo že podrobneje pisali. Minuli petek pa smo prisostvovali uradni otvoritvi prenovljene in dograjene šole v Ljutomeru, ki se je je udeležil tudi šolski minister dr. Slavko Gaber. V svojem govoru je najprej

dejal, da je prišel v Ljutomer s posebnim veseljem, kajti dokončana je prenova šole, ki slavi 110-letnico. Takšni dogodki pa so pomembni tudi za vso Slovenijo. S tem izboljšujemo razmere za vzgojno-izobraževalno delo in tako bomo lahko tudi enakovredneje tekmovali z drugimi narodi v Evropski uniji.

»Naše šole gredo naprej. Nismo jih slučajno prenovili tako veliko. Samo danes smo v okolici že odprli eno podružnično osnovno šolo, na drugem koncu odpiramo drugo šolo in tukaj z veseljem prenovljeno to.

To vse je znak, da se zavedamo skupaj, tako vodstva občin, svetniki, župani kot tudi država, da je pomemben del naše prihodnosti odvisen od znanja, od omike ljudi, zato v to vlagamo in mislim, da je prav tako.

Zato sem prišel, gospod župan, med vas, da bi vam čestital, ker ste se odločili pametno, ker ste vložili v pamet, ker ste vložili v omiko, ker ste na ta način vlo-

žili v prihodnost prihodnjih 110 let tudi v Ljutomeru. Čestitke ob obletnici, gospa ravnateljica, čestitke za pogum, gospod župan, je ob koncu dejal šolski minister.

Jožef Špindler, župan ljutomerske občine, je podrobneje opisal, kako so uspeli realizirati to naložbo, za katero jim je šolsko ministrstvo zagotovilo 327,9 milijona tolarjev nepovratnih sredstev, ocenjena vrednost projekta pa okrog 732 milijonov tolarjev. Izrekel je zahvalo vsem, ki so sodelovali pri izvedbi, ter izrazil pričakovanje, da bo šola sledila cilju, ki bo vodil k temu, da bodo učenci uživali, vzljubili znanje, zahrepeneli po pravici...

Ravnateljica Darja Kosič Auer pa je podala krajši zgodovinski oris šole in omenila, kaj vse so pridobili s to naložbo. Poudarila je, da so že doslej dosegali dobre rezultate pri svojem delu, boljše razmerje pa jim dajejo možnosti za še uspešnejše delo.

Jože Graj

Obračun, slovo, pogled naprej

Prebral sem misel iz ankete o praznikih. Nekdo je dejal, da jih imamo zato, da pridemo skupaj in se pogovarjamo. O kom ali o čem? O življenju, v katerega hote ali ne hote vpletamo Boga. Edini smo si, da je nekaj med nami. Ta »nekaj« eni označujemo s pojmom usoda, drugi Božja volja.

Pred dnevi so delili Nobelove nagrade, tudi za mir. Kdo bi jo dobil v moji ožji domovini? Mnogi so mnenja, da pri nas ni takega človeka. Vendarle pa ob vsakodnevnih temnih poročilih najdemo mnogo lepega in dobrega. Tudi trije decembrski možje pričajo o tem.

Prihajajo božični dnevi, ki jih doživljamo že ves december, so priložnosti za razmislek in morda nov začetek. Redki so tisti, ki trdijo, da zmorejo vse težave rešiti brez Boga. Za vse ostale pa je tukaj praznično sporočilo, saj si je bog izbral najbolj pristen pristop, postal je človek. Lahko bi padel kot čudo z neba, verjetno bi koga osvojil, toda kot človek je omogočil vsakomur srečanje in zato srečo.

V nesreči potrebujemo zdravniško in materialno pomoč, še bolj pa realno tolažbo. Vse, kar se je napletlo okoli Božjega učlovečenja, meri prav v to smer in zato ima pečat večnosti. Misllec je zapisal: sveta nikoli ni spreminjala evolucija, temveč revolucija. Te dni je pred nami revolucija ljubezni.

Zadnja leta smo pričeli razcvetu različnih verskih sekt. To je pristen dokaz, da le Bog zmore osmisliti človekovo bivanje tu na zemlji.

Drage sestre in bratje, tako se te dni lahko nazivamo, naj bodo ti dnevi, ki imajo pečat začetka, izziv za nas. Sonce bo začelo pridobivati moč, tema se bo umikala, obrnili bomo list na koledarju, »obrnimo« še nekaj sebi v prid. Naj nam ne bo žal, naj nas ne bo sram nekaj spremeniti. Postanimo to, kar je postal Bog, postanimo človek.

Štefan Vinkovič,

Župnija Križevci pri Ljutomeru

Dragi bralke in bralci Vestnika!

Vse dobre zgodbe, ki jih poznamo že iz otroštva, imajo podoben začetek: »Nekoč, pred davnimi časi ...« Biblična zgodba, ki nas nagovarja tudi ob letošnjem praznovanju božičnih praznikov, ima nekoliko drugačen začetek: »Vse to pa se je zgodilo, da se je izpolnilo, kar je Gospod rekel po preroku: Glej, devica bo spočela in rodila sina in imenovali ga bodo Emanuel, kar v prevodu pomeni Bog z nami« (Mt 1,22-23).

Zanimivo je poslušati ljudi, ko govorijo o Kristusu. Veliko jih govori o Njem: v preteklem času – Kristus, kateri je prišel, ali v prihodnjem času – Kristus, kateri pride. Poredko je govora o Njem v sedanjiku – »Bog je z nami«. Preslabo se zavedamo, kako ga potrebujemo prav v vsakdanjiku. Vse hitrejši življenjski tempo pri naša vse manj časa, ne le za družinsko življenje, ampak tudi za duhovno. Zaradi pomanjkanja časa ne trpi le družina, ampak predvsem vsak posameznik sam.

Zaradi tega smo napolnjeni z notranjimi boji in dvomi, zato se nam pogosto zdi, da je Bog oddaljen. Pogosto se tudi nam dogaja, da ne moremo vzpostaviti stika z Njim. Kot da bi pozabili na sporočilo, kaj se je zgodilo na prvi božič v betlehemiški štalici. Bog je takrat stopil k nam v svojem Sinu.

Sporočilo evangelista Mateja tudi ob letošnjem praznovanju božiča govori nekaj drugega: »Bog z nami«, kar pomeni, da Bog ni nekje v oddaljenih nebesih ali na oddaljenem kozmičnem planetu, ampak pomeni, da je tu, med nami. Z nami si deli naše ozkosti, pomaga nam nositi težka bremena, zdravi naše rane in nas vodi k življenju, ki ima večno perspektivo.

Želim Vam vesele, mirne in z božjim blagoslovom napolnjene božične praznike ter zdravo, uspešno in v veri izpolnjeno novo leto 2004.

Simon Sever,

evangelizacijski kaplan

Daniel Kalamar: Ugotovili smo, da v programskih dokumentih čezmejnega sodelovanja med Avstrijo in Slovenijo Interreg Krajinski park Goričko ni posebej omenjen z imenom. Kot prioriteta pa so opredeljena nekatera slovenska območja, na primer Triglavski park. Evropska komisija nas ne bo niti našla in nas ne bo mogla najti. Predlagal je, da se Pomurje ali Goričko omeni kot prioriteta.

Zveza lahko veliko pripomore pri pridobivanju sredstev. Prek zveze bi se tudi prijavljali na razpise, kajti kot občine smo premajhni, da bi nas resno jemali. Spet drugi so bili bolj skeptični do predloga in jih je zanimalo, koliko jih bo to stalo.

»Načeloma nič,« je odgovarjal Cipot, razen za pravo dokumentov. Nada Šiftar, vodja oddelka za splošne zadeve pri Mestni občini Murska Sobota, pa se je zavzela, da se zveza konkretizira, še prej pa se opredeli, kakšen bo teritorialni obseg, ali gre za Prekmurje, Pomurje ali morda ožji interese. Opredeliti pa bo treba tudi namene, zaradi katerih naj bi se tovrstna zveza ustanovila, pri tem pa se morajo nakazati tudi viri financiranja. Župan občine Hodoš pa je zbrane vprašal, zakaj se ustanavlja zveza, ko pa bomo imeli čez kakšno leto pokrajine in nam ne bo ta zveza nič pomenila. Na vprašanje, zakaj ne bi pritegnili tudi Prlekije, pa je Cipot odgovoril, da bi s tem izgubili rdečo nit. »Lahko pa bi tudi občine z desnega brega Mure ustanovile svojo zvezo, tako bi bili še močnejši sogovornik z državo,« so razmišljali. Halb pa je bil mnenja, da pokrajini pred naslednjimi volitvami gotovo ne bomo videli, v tem času pa lahko kot posamezniki veliko izgubijo.

Sedaj pa je naloga občinskih svetov, da podpišejo izjavo o dobri nameri in pristopijo k temu projektu. »Lahko da bodo šle vse prekmurske občine, po želji pa bodo stopile skupaj tiste, ki bodo hotele. Zveza občin se ne ustanavlja zaradi velikih občin, kot je Mestna občina Murska Sobota in podobne, ampak da bi siromašnejše postale pomembnejše,« je poudaril Halb. Bistvo zveze pa so projekti, ki jih bomo skupaj peljali.

A. Nana Rltuper Rodež

Dan samostojnosti

Toliko vsega se je zgodilo ...

Šestega decembra 1990. leta je takratna Skupščina Republike Slovenije sprejela Zakon o plebiscitu o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Šlo je za splošni ljudski referendum, ki je bil izveden 23. decembra 1990, vprašanje pa se je glasilo: Ali naj Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država?

Pogumno dejanje majhne, tedaj še jugoslovanske republike in pričakovan rezultat. Glasovanja se je udeležilo 93,2 odstotka volilnih upravičencev, za samostojno državo pa je glasovalo 88,2 odstotka državljanov R Slovenije.

To pa je tudi pomenilo, kot sicer izhaja iz Razglasa državljanom Republike Slovenije, prav tako z dne 6. decembra, da Republika Slovenija kot samostojna in neodvisna država ne bo več združena v zvezo držav – SFRJ. Rezultate plebiscita so razglasili 26. de-

cembra 1990, zato ta datum praznujemo kot dan samostojnosti.

V skladu s 4. členom Zakona o plebiscitu in neodvisnosti Republike Slovenije je bila nova država pripravljena v šestih mesecih in 25. junija 1991. leta (dan državnosti) je skupščina R Slovenije sprejela temeljne osvojitvene akte. Gre predvsem za Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti R Slovenije. Dan kasneje je tudi formalno razglasila samostojnost in neodvisnost, nakar sta se začela okupacija JLA in odločilen odpor, ki je terjal tudi žrtve; deset dni pozneje pa konec osamosvojitvene vojne in – zmaga. To pa še ni pomenilo dejanske samostojnosti, kajti slovenska skupščina je bila (tudi zaradi zunanjih pritiskov) prisiljena sprejeti deklaracijo z Brionov, s katero je za določen čas »zamrznila« uresničevanje osamosvojitvenih aktov. Težko pričakovan dan je nastopil 8. oktobra 1991., ko je Slovenija začela ravnati kot de-

jansko povsem neodvisna država. Tako je uvedla lastno plačilno sredstvo (tolar), vzpostavila nadzor na mejah z Avstrijo, Italijo, Hrvaško in Madžarsko, 23. decembra 1991. leta pa sprejela ustavo, ki temelji na načelih pravne in socialne države, na parlamentarni obliki državne oblasti ter načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno. V letu 1992 so bile prve večstrankarske parlamentarne volitve, neposredno smo izvolili predsednika Republike ...

Trinajst let od plebiscitarne odločitve o samostojni in neodvisni Republiki Sloveniji je hitro minilo. Prav gotovo nas navdaja tak občutek tudi zato, ker se je v tem obdobju zvrstilo toliko dogodkov, odločitev ... V zadnjem obdobju smo bili dejavni zlasti v zvezi z našim priključevanjem v evropske integracije: vojaški zvezi Nato ter politični, gospodarski in še kakšni Evropski uniji, v katero vstopamo maja 2004.

Š. Sobočan

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podjetje za informiranje, d. d., Ul. »Novaka 13, Murska Sobota

Projekt e-Dobrobnik je zaživel

Župan Občine Dobrobnik Marjan Kardinar je takole prvi preizkusil videokonferenčni pogovor na daljavo ob predstavitvi pilotskega projekta Ministrstva za informacijsko družbo Informatizacija ruralnih zaselkov oziroma e-vas. Po besedah predstavnikov ministrstva je postal s projektom e-Dobrobnik ta prekmurski kraj bližji svetu, svet pa bližji njemu. Poleg občine in ministrstva so bili partnerji v projektu še 3Rtim, Siol, Iskratec, Microsoft, Masterline, Nafta Eko, Vibacom in Regionalna razvojna agencija Mura.

Velik pomen pri projektu pa so dali tudi domači študentje, ki jih je med 1425 prebivalci kar 43, kar je izredno pozitivno razmerje. Marjan Kardinar je dejal, da je stala celotna prva faza projekta 99 milijonov tolarjev, od tega je 80 odstotkov pokrilo ministrstvo, 20 odstotkov pa občina.

»Naša želja je, da bi bilo do leta 2006 vsako gospodinjstvo v Dobrobniku pokrito in vključeno v projekt e-Dobrobnik, normalno pa je, da bodo tudi uporabniki morali za to prispevati nekaj sredstev,« je napovedal dobrobnikiški župan. Prvi uporabniki najsodobnejše informacijske tehnologije so poleg občine še šola, gostilna Hančikovih ter občana Evgen in Ladislav Varga.

Tomo Koles, foto: T. K.

Reorganizacija ljutomerske občinske uprave

Ljubljana jo priporoča manjšim občinam

Konec z delovnimi mesti, pisanimi na kožo

Na mesto direktorice ljutomerske občinske uprave je enajstega marca prišla Olga Karba, prej svetovalka župana za premoženjskopravne zadeve, in že isti mesec napovedala njeno reorganizacijo. Sprejet Odlok o notranji reorganizaciji in sistematizaciji delovnih mest v občinski upravi je prinesel centralizacijo vodenja, saj so bili oddelki ukinjeni, s tem pa tudi njihovi vodje.

Olga Karba o tem pravi: »Na podlagi šestletnega dela v občinski upravi sem mnenja, da mora organizacija, kjer je do trideset zaposlenih, voditi in koordinirati direktor. Zelo pomembno je, da je direktor seznanjen z vsem, kar se dogaja, in da delo organizira projektno, saj je le tako mogoče zagotoviti kakovost in pravočasno izvajanje nalog, učinkovit nadzor in večjo odgovornost delavcev za izpolnjevanje nalog in obveznosti.« Temu je sledil

sprejem Pravilnika o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest skupaj s katalogom vseh delovnih mest, ki je v celoti usklajen z novo delovno zakonodajo. Ljutomerska občinska uprava je prva, ki je to usklajevanje opravila, zato so o načinu izvedbe pri njih že povpraševali direktorji nekaterih slovenskih občinskih uprav, Olga Karba pa je projekt predstavila tudi na komisiji za pravna in zakonodajna vprašanja, katere članica je. V Ljubljani so ga ocenili za zelo dobrega in predlagali, da tak koncept uporabijo v vseh občinah, ki imajo do petnajst tisoč prebivalcev. Kljub temu pa je bila reorganizacija doma deležna kritik nekaterih zaposlenih in občinskih svetnikov.

Olga Karba pravi, da je občina kot podjetje, da pa bi to znova postalo vredno zaupanja, mora delati strokovno, transparentno, gospodarno in s sistematiziranimi delovnimi mesti ter načinom

dela, prilagojenim delovnim nalogam. Za to pa morajo zaposleni spremeniti odnos do dela. Pravilnik o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest je po uskladitvi in potrditvi gospoda župana Jožefa Špindlerja predstavila tudi sindikatu in vsem sodelavcem, ki so imeli možnost dati pripombe in predloge.

»Imeli smo kar nekaj usklajevanj, saj smo z reorganizacijo želeli doseči zadovoljstvo zaposlenih. Načeloma mi je to uspelo, čeprav pri usklajevanjih zaposleni niso vedeli, na katero delovno mesto bo kdo razporejen.

Osnovni cilj reorganizacije je, zagotoviti učinkovitejšo in smotrnejše delovanje uprave in tudi to, da so delovna mesta enakovredno obremenjena in ovrednotena, ne pa nekomu pisana na kožo tako po naloženih obveznostih kot višini plače. In prav to je morda pri nekaterih zapo-

Olga Karba: »Glede izvrševanja upravnih nalog se bolj nagibam h ustanavljanju skupnih občinskih uprav, in to pod pogojem, da vsaka občina izpolni finančne obveznosti neposredno zaposlenemu. Že sedaj pa sodelujemo z zunanjimi sodelavci, na primer s Priško razvojno agencijo, g. i. z., Regionalno razvojno agencijo in drugimi. Zavedati smo se začeli pomembnosti združevanja in sodelovanja občin z razvojnimi institucijami in upam, da do tega spoznanja nismo prišli prepozno.«

Veržej Salezijanci za preimenovalje ulice

Salezijanski zavod v Veržeju, znan tudi kot marijanišče, poimenovano po Kristusovi materi Mariji, ima dolgo tradicijo.

Na pobudo Janeza Bosva so ga zgradili pred približno 90 leti. Med drugo svetovno vojno ga je nacionaliziral nemški okupator in ga spremenil v vojašnico. Precej časa sta bila v teh prostorih vzgojno-izobraževalni zavod Veržej in osnovna šola, zdaj pa so namenjeni prevzgoji mladine. V ta namen so letos salezijanski zavod temeljito obnovili in na novo opremili.

Ker je sedež redovništva v italijanskem Torinu, so sprožili pobudo, da ta objekt ne bi več stal v Ulici bratstva in enotnosti. Prizadevajo si, da bi območje obsežnega marijanišča razglasili za celoto in ga poimenovali Trg Janeza Bosca.

S to pobudo so se seznanili tudi člani veržejkega občinskega sveta. Menili so, da bi morali za uresničitev zamisli o Trgu Janeza Bosca najprej pridobiti določene strokovne podlage, saj je za tovrstno preimenovalje ulice treba sprejeti ustrezen občinski odlok. To pa ne bo lahko, ker se mnogi prebivalci Veržeja z nostalgijo spominjajo dogodkov, pri katerih so tudi sami sodelovali. Ravno bratstvo in enotnost sta bili pomembni vrednoti v preteklosti, ki ju, kot menijo, ne kaže enostavno zavreči. Milan Jerše

Razkrižje: skrbi jih obstoj šole

Premalo otrok

Na sejo občinskega sveta povabili tudi v. d. ravnatelja OŠ, da bi jim predstavil trenutni položaj ter svoje vizije delovanja in razvoja vrtca in šole

»Čeprav sem bil izbran za vodenje šole do 31. 8. 2004, se obnašam, kot da bom odgovoren do leta 2010. Do konca svojega mandata si bom namreč prizadeval, da bo kar najboljše poskrbljeno za vzgojno-izobraževalno delo,« je dejal ob koncu svojega nastopa pred razkrižnimi svetniki vršilec dolžnosti ravnatelja OŠ Razkrižje Bojan Macuh.

Glede trenutnega stanja na šoli pa je povedal, da jo obiskuje 106

učencev v sedmih »čistih« in enem kombiniranem oddelku, v vrtcu pa je 19 otrok, tako da imajo samo en oddelke. To, da so morali uvesti kombiniran oddelke (1. in 2. razred), je po njegovem korak nazaj pri vzgojno-izobraževalnem delu. Predlagal je, da bi v prihodnjem šolskem letu občina sofinancirala učiteljsko delo 12 ur tedensko, s čimer bi lahko imeli samostojne oddelke. Zaradi majhnega števila oddelkov je namreč težko organizirati

vzgojno-izobraževalno delo pri vseh predmetih v skladu s strokovnimi merili. Del denarja pa bi lahko privarčevali pri avtobusnih prevozi. Stanje pa ni zadovoljivo tudi glede prostorov. Tako telovadnice največkrat ne morejo segreti na več kot 12 stopinj Celzija, na strehi ni snegobranov, vhodna vrata so zelo obrabljena, šolska knjižnica je zdaleč pretesna idr. Med člani občinskega sveta je prevladalo stališče, da je treba šoli vsekakor pomagati, saj

se lahko zgodi, da bo sicer ogrožen njen obstoj. Enakega mnenja je bil župan Stanko Ivanušič, ki je tudi omenil, da bo občina ponudila mladim družinam z dvema ali več otroki brezplačne parcele za gradnjo hiš, privabiti pa morajo tudi nove podjetnike. Sicer pa bodo o stanju, problemih in nadaljnjem razvoju šole pripravili januarja prihodnje leto širšo razpravo, na katero bodo povabili tudi vse starše. J. G.

Težave z nadzornim odborom v občini Tišina

Predsednik odstopil

Kot kaže, imajo v tišinski občini ponovno težave z nadzornim odborom. Že v prejšnjem mandatu so imeli svetniki mnogo pripomb na delo odbora in tudi tokrat, ko je odbor po lanskim volitvah na novo oblikovan, so imeli veliko povedati o odnosu odbora do svojih nalog in dela.

Nadzorni odbor je zelo pomemben organ za kontrolo nad izvrševanjem proračuna ter pristojnosti župana in uprave, še posebej, ko odkrije kakšne pomanjivosti, ki kažejo na zlorabo položaja ali osebno okoriščenje, kar vedno znova postane »kost za glodanje«.

V občini Tišina pa odbor pred dvema mesecema, ko je podal poročilo o delovanju občine v letu 2002, ko je županovalec Alojz Flegar, ni podal nobenih »začinjenih« dejstev, čeprav je nekaj napak le odkril. Nekateri svetniki, predvsem iz vrst SLS, so bili takrat mnenja, da odbor ni odkril vseh nepravilnosti in da se je zgodilo še marsikaj, česar javnost ne ve.

Zaradi tega so že takrat zahtevali, da se natančneje pregleda delovanje občine in poročilo dopolni do naslednje seje, kar je občinski svet tudi sprejel s sklepom.

Toda na naslednjo sejo je pri-

šlo le kratko poročilo, kjer ni bilo napisanega nič novega, poleg tega pa je zaradi pomanjkljivosti oblike še dodatno razjezilo nekatere svetnike, ki so menili, da nadzorni odbor nima pravega odnosa do svojega dela in do občinskega sveta.

Še enkrat so odboru dali možnost, da do naslednje seje dopolni poročilo. Na sejo v začetku decembra pa je namesto dopolnjenega poročila na mizo prišla odstopna izjava predsednika nadzornega odbora Draga Džubana. Ta je v izjavi napisal, da zaradi preobremenjenosti s svojim delom ne more kvalitetno opravljati funkcije predsednika, zato

jo rajši prepušča drugemu. Tudi tokrat je bilo slišati pripombe svetnikov na račun neodgovornega dela odbora, predvsem predsednikovega, ki se je v najpomembnejšem trenutku odrekel funkciji. Svetniki niso imeli nobene druge možnosti, kot to, da so soglasno sprejeli njegov odstop.

V teh dneh naj bi na njegovo mesto imenovali novega predsednika. Ta bo moral dopolniti poročilo, kar je bila naloga prejšnjega predsednika. Ali bo to poročilo odkrilo kakšne nove nepravilnosti v poslovanju občine v prejšnjem letu, ki jih ni zajemalo prejšnje poročilo odbora, niti poročilo Računskega sodišča, ki je pred kratkim opravilo revizijo, in ali bodo z njim zadovoljni vsi svetniki, bomo videli šele v naslednjem letu.

C. K.

slenih povzročilo, da so vložili pritožbe. Sicer pa je to njihova ustavna pravica,« je izjavila Karbova.

Sistematiziranih je toliko delovnih mest, kot jih je potrebno za zagotavljanje nujne kadrovske upravnne infrastrukture in za normalno delovanje občinske uprave.

Predvsem opozicijski občinski svetniki delo ljutomerske občinske uprave, tudi njeno strokovnost, kritizirajo skoraj na vsaki seji. Karbova to jemlje kot dobrodošlo, ne zdi pa se ji umestno, če so stvari še iz časov, na katere sami niso imeli vpliva. »Strokovnost pa je ena najpomembnejših vrednot, ki ji je treba slediti. Pričakujem, da bo naše delo na zelo visoki strokovni ravni, ko bodo zapolnjena vsa sistematizirana delovna mesta,« pravi.

Pred ljutomersko občinsko upravo je investicijsko zahtevno leto, saj bodo začeli graditi skupno čistilno napravo, primarni vodovod Ljutomer-Noršinci, načrtujejo adaptacijo in rekonstrukcijo Doma kulture, ki se je že začela in za katero so dobili dodatna državna in Pharo-va sredstva v višini okoli 300 milijonov tolarjev, gradnjo kanalizacije (A, B, E), sortirnega centra in drugo. Karbova zagotavlja, da bodo pri svojem delu sledili načelom oziroma vrednotam strokovnosti, učinkovitosti, zakonitosti, nepristranskosti in objektivnosti, poudarja pa tudi, da mora biti občinska uprava politično nevtralna, usmerjena k uporabniku oziroma do njega prijazna, njeno delovanje pa mora biti za državljane predvidljivo. »Naša največja želja je, doseči zaupanje pri občankah in občanih, njihovo zadovoljstvo z našimi storitvami pa je tudi naše zadovoljstvo. Približajte se nam, zaupajte nam, kje vas čevlji žulijo, in prisluhnili vam bomo. S tem nam boste še najbolj pomagali,« jih poziva.

Majda Horvat

Kaj po kanalizaciji v turniški občini?

Najprej šola, nato vrtina

Sredstva planirana tudi za zdravstvo, kulturo, šport in požarno varnost

Je že tako, da medtem ko v občini gradijo kanalizacijsko omrežje in čistilno napravo, težko zagotovijo sredstva še za kakšne druge večje naložbe, saj gre tako rekoč povsod za večstomilijonska sredstva, ki se ponekod gibljejo blizu milijarde ali celo več. Podobno je v zadnjih letih tudi v turniški občini. In kaj načrtujejo po končanju tega projekta?

V razvojnem programu je za prihodnje leto še vedno planiran največji znesek sredstev iz občinskega proračuna za nadaljevanje gradnje kanalizacijskega omrežja, in sicer v višini okrog 80 milijonov tolarjev, s čimer bodo poravnali račune za že zapadle letošnje

terjatve, razliko pa bodo namenili za naslednjo fazo v Nedelici, kjer nameravajo končati z deli v letu 2005. Tako bo ta občinska naložba naposled končana.

Obnova šole

Medtem so že stekle priprave na adaptacijo osnovne šole, in sicer je pripravljen dokument z naslovom Preverba prostora in idejna rešitev, ki so ga poslali tudi na šolsko ministrstvo. Le-to mora izdelati DIP (dokument identifikacije projekta), tj. investicijski elaborat s prikazom izvedbe naložbe po fazah in časovnih terminih. Vrednost naložbe pa je ocenjena na okrog 110 milijonov tolarjev, zato je nujna primerjava vsaj dveh variant. Začetek del je

sicer predviden leta 2005, ko je v načrtu ureditev kurilnice, leta 2006 je planirana obnova strehe, adaptacija 1. nadstropja, leta 2007 preureditev pritličja, končanje pa v letu 2008, ko bodo med drugim obnovili parket v telovadnici in uredili okolico z avtobusnim postajališčem.

Aktiviranje vrtine

O prizadevanjih za aktiviranje vrtine s toplo vodo pri Renkovcih smo že nekajkrat pisali. Gre za to, da bi toplo vodo izkoriščali za ogrevanje rastlinjakov in ribogojnico za afriške some. Naložba je ocenjena na 38 milijonov tolarjev. Idejni in izvedbeni projekti naj bi bili sprejeti leta 2005, naslednje leto

je predviden odkup zemljišč za intenzivno pridelavo vrtnin in mini ribogojnico z inkubatorji (»valilnica«), leta 2007 naj bi zgradili bazen, ki ga bodo uporabljali za prodajo rib, leta 2008 je načrtovana zgraditev ribnika s toplo vodo, zadnja naložba – postavitev akvarija in zgraditev manjše ribje restavracije – pa je predvidena v letu 2009. Turniška občina si bo prizadevala najti poslovnega partnerja, ki bi bil pripravljen sovlagati 50-odstotni delež, to je 18 milijonov tolarjev.

Sliši se zanimivo in spodbudno. Ali je vse to tudi izvedljivo, pa je odvisno od nekaterih »črejev« – če se bodo dogovorili s podjetjem Nafta Lendava, ki se ima za lastnika vrtine, če bodo lastniki zemljišč le-te zares hoteli prodati, če bodo dobili vsa potrebna soglasja, če ...

Jože Graj

Karolina Kolmanič: »Kar človeka spremlja, temu se pač ne more izogniti. Že s sedemnajstimi leti sem se aktivno ukvarjala z otroki kot vodnica v počitniški koloniji. Dva meseca sem živela z invalidnimi otroki in vojnimi sirotami. Čeprav zelo mlada, sem jim takrat morala biti mati, tolažnica in jih pozitivno usmerjati. Pozneje sem v poklicu živela z mladostniki, poslušala njihove skrivnosti. Saj niti sama ne vem, zakaj so se mi zaupali. Zнала sem se z njimi smejati in tudi jokati in iz otožnih oči marsikaj prebrati.«

Mirko Šernek, svetnik Občine Črenšovci (DeSUS): »Ob pogrebi se zbere ogromno denarja za maše. Nič nimam proti temu. Tudi jaz hodim k mašam in verujem v Boga. Ker pa bo potrebna obnova cerkve v Črenšovcih, kar bo veliko stalo, se sprašujem, ali ne bi ob takšnih priložnostih zbirali tudi denar za sakralne objekte.«

Jožef Nerač, svetnik Občine Črenšovci (NSi): »Izvajanje sklepa o prodaji zemljišč v romskih naseljih v Črenšovcih in Trnju bo protizakonito. Ta sklep je bil sprejet prehitro in nepremišljeno. Prišlo bo do oškodovanja občinskega premoženja.«

Ludvik Levčič, romski svetnik: »Ne poznam našega naseleja. To zemljišče je bilo leta 1912, ko se je rodila moja mama, gramoznica. Zavažali smo jamo. To je sedaj last občine. Če želimo, da nas priključijo na električno omrežje, moramo biti lastniki. Mi smo vsi slovenski državljani, le nekaj žensk se je poročilo sem iz Hrvaške in imajo bivalne vizume.«

Anton Törnar, župan Črenšovske občine: »To so stavbna zemljišča, ki so bila do včeraj last Sklada kmetijskih zemljišč. Bila sta dva predloga: ali oddamo zemljišča v najem za 99 let ali jih prodamo. Občinski svet se je na prejšnji seji soglasno odločil za prodajo. Ni kršeno ničesar. Je cena pre nizka? To je relativna stvar. Vemo, kaj je to v naravi. Dragga bo parcelacija, ki jo bodo morali plačati kupci.«

Olga Karba, direktorica ljubljanske občinske uprave: »Osnovni cilj reorganizacije je, zagotoviti učinkovitejšo in smotrnejše delovanje uprave in tudi to, da so delovna mesta enakomerno obremenjena in ovrednotena, ne pa nekomu pisana na kožo tako po naloženih obveznostih kot višini plače. In prav to je morda pri nekaterih zaposlenih povzročilo, da so vložili pritožbe. Sicer pa je to njihova ustavna pravica.«

Polonca Gungl z Vratnega vrha: »Že kot otrok sem si želela postati frizerka. Še več: postopoma sem začela celo striči svoje domače, pozneje tudi koga drugega.«

C. K.

Gančani

Otvoritev nove kolesarske steze

V nedeljo je bila pri stari šoli v Gančanih slavnostna otvoritev novozgrajene kolesarske steze Beltinci-Gančani. Njena dolžina je 2,1 kilometra, vrednost del, ki so jih opravili delavci soboškega Pomgrada, pa znaša 35 milijonov tolarjev. Ves znesek je zagotovila beltinska občina. S tem bo zelo izboljšana varnost udeležencev cestnega prometa, velik pomen pa ima tudi za turizem.

Trak sta slavnostno prerezala župan občine Beltinci Milan Kerma in predsednik sveta Krajevne skupnosti Gančani Štefan Žižek. V priložnostnem kulturnem programu je nastopil moški pevski zbor iz Gančan. Kot zanimivost omenimo, da so bili navzoči tudi pohodniki iz Beltince, od koder so tudi člani Društva ljubiteljev starih koles Starodolniki. Turistično društvo Sodar iz Gančan je ob tej priložnosti pripravilo pogostitev.

M. J.

S slovesnosti v Gančanih. Foto: J. Z.

Občina Radenci

Zelena luč za prleški razvoj

Pripravljalna faza Razvojnega programa podeželja za območje Prlekije, ki jo je izvedla Prleška razvojna agencija, je bila ugodno ocenjena tudi v radenski občini. S tem sprejemajo in potrjujejo poročilo o opravljenih aktivnostih z delovnim nazivom »Po vinskih cestah in dediščini Prlekije«, v katerem je sodelovalo sedem prleških občin, in sicer Križevci, Ljutomer, Ormož, Radenci, Razkrižje, Sveti Jurij ob Ščavnici in Veržej.

Pri tem je tudi občina Radenci pokazala pripravljenost in potrebo po nadaljnjem sodelovanju pri oblikovanju dokončnega razvojnega programa Prlekije, zato pristopa k drugi fazi izdelave tega projekta in pooblašča občino Ormož za zastopanje v skupnem interesu. Za uvajalno fazo Razvojnega programa podeželja za območje Prlekije namenja občina Radenci v proračunu za leto 2004 sorazmerni delež sofinanciranja, ki znaša 500.000 tolarjev.

M. J.

Seja križevskega občinskega sveta

Vrtec dražji za 10-odstotkov

Na seji so svetniki med drugim obravnavali predlagano ceno vrta Križevci za leto 2004, ki je bila 66.172,00 tolarjev, kar je za 7459,00 tolarjev več kot lani.

Vendar je po 22. členu Pravilnika o metodologiji za oblikovanje programov v vrtcih v letu 2004 mogoče zvišati ekonomsko ceno za največ 10 odstotkov. Tako bo znašala nova cena, ki bo začela veljati s prvim januarjem, 64.584,30 tolarjev. V primeru otrokove dnevne odsotnosti bo znižana cena za stroške neporabljenih živil korigirana z odstotkom, ki ga k ceni programa prispevajo starši. Če bo otrok zaradi bolezni odsoten več kot 20 delovnih dni, lahko uprava občine Križevci ob predložitvi ustreznih zdravniških potrdil in na osnovi vloge staršev izjemoma zniža plačilo staršev za program

vrta za čas odsotnosti otroka. V času počitniške odsotnosti, se pravi za meseca julij in avgust, pa starši plačajo samo dneve, ko je otrok v vrtcu. Na predlog staršev se bo spremenil tudi obratovalni čas vrta in se podaljšal do 16. ure. Na seji so sprejeli še sklep o zagotovitvi sredstev za po-

mivaliko v kuhinji OŠ Križevci za zajtrke, kosila in drugo malico otrok, ki znaša približno milijon 650 tisoč tolarjev, med drugim pa je bilo govora tudi o javnih delih, prodaji nekaterih nepremičnin občine Križevci in odkupu zemljišča AMD Križevci.

Vanja Poljanec

Prostori radgonskega mladinskega društva se že nekaj časa prodajajo

Kam z mladimi?

Na zadnji seji Krajevne skupnosti Gornja Radgona je bil podan zanimiv predlog, in sicer da se mladim Radgončanom čim prej poišče nekakšen prostor v mestu, kjer bodo lahko izvajali svoje aktivnosti v sklopu društva. Zadeva je postala aktualna verjetno zaradi tega, ker se je pred kratkim ponovno pojavil javni razpis z javnim zbiranjem ponudb za prodajo občinskega stvarnega premoženja, med katerimi se med drugim omenjajo tudi prostori, kjer se zbirajo prav mladi.

Prostori v Cankarjevi 5 oz. stari vrtec, kot ga domačini imenujejo, je že kakšnih pet let prostor mladinskega društva Grom, katerega last je Občina Gornja Radgona, mladi pa ga koristijo brez plačila najemnine. Čeprav nekaj časa niso bili tako aktivni, so v zadnjih mesecih priredili kar nekaj zanimivih koncertov, razstav in delavnic za mlade in odrasle. Tudi v prihodnje naj bi bilo tako, vendar pa jih bo lahko oviralo to, da bodo kmalu ostali brez prostorov, če bo kdo odkupil stari vrtec. Kot pravijo na občini, zaenkrat še nimajo pravega mesta, kamor bi preselili mlade v primeru, če bo kdo pokazal interes za odkup starega vrta. Zadevo bodo reševali takrat, ko bo do tega prišlo, podobno kot z zgodovinskim društvom pred kratkim. V mislih imajo sicer nekaj prostorov, vendar še ne morejo jasno povedati, kje bo to. Mladi pa se bojijo, da se ne bo dobro izšlo, če se bodo stvari reševale v zadnjem trenutku.

C. K.

Popravek

V članku »Je funkcija župana združljiva s funkcijo poslanca«, ki je bil objavljen v Vestniku dne 11. decembra, sem delno narobe zapisala izjavo gospoda Silva Šarkanja, predsednika pomurske regijske koordinacije SDS. Pravilno je: »Zavzemamo se za odpravo volilnih okrajev in hkratno povečanje volilnih enot.« In ne, kot sem zapisala: »Zavzemamo se za manjše okraje in s tem več volilnih enot, ker je naš okraj prevelik.« Za napako se gospodu Šarkanju opravičujem.

Vanja Poljanec

Kdo se spreneveda?

Po več kot štirinajstih dneh se je na redni tiskovni konferenci oglasil direktor Radenske Zlatko Hohnjec, ki je gladko zanikal sklenitev posla med Pivovarno Laško in kranjsko Savo o prodaji Zdravilišča Radenske Termam 3000

Če sledimo njegovi izjavi o tem, da je zdravilišče s stotri-
desetletno tradicijo vredno
več in da še zmeraj čakajo na
ugodnejšo ponudbo, kot je
moravska v vrednosti štirih
milijard tolarjev, je vse sku-
paj nekoliko presenetljivo.
Zanimivo je, da se je na to te-
mo oglasil direktor Raden-
ske, in ne kdo iz Laškega.

Res je, da so bili Laščani z in-
formacijami na to temo dokaj
skopi. Posla niso ne potrdili in
ne zanikali. Po drugi strani pa
tudi na Hohnjecove izjave ni bi-
lo reakcij. O tem, kolikšna je
vrednost Zdravilišča sicer več
kot stoletno tradicijo, je laično
težko presoditi. Prednost ali ce-
no mu v tem trenutku daje kon-
čno pozitivno poslovanje, in to
brez »prelivanja« akumulacije iz
vode v zdraviliški del. Realno pa
je dejstvo, da je bilo v zadnjem
obdobju zdravilišče kapitalsko
podhranjeno in je začelo zao-
stajati za drugimi zdravilišči v
Sloveniji. Če si v Laškem ne že-
lijo kolapsa na tem področju, je
bilo nujno, da ga prodajo, če že-
lijo iztržiti kaj iz njega, in to se-
veda gotovine, o kateri je ves
čas govora. Hkrati naj bi se na
relaciji Kranj-Laško moralo ne-
kaj hudo zalomiti, če do posla
ne bi prišlo. Ne smemo namreč
prezreti izjave direktorja Zdravi-
lišča Milana Hohnjca, ko je Savo
najavila prevzem Term in nakup
Zdravilišča, ko ta tega ni zanikal,
ampak je celo povedal, kaj pri-
čakuje od novih lastnikov. Hkra-
ti je tudi kapitalna igra, ki je šla
na roke Savi pri prevzemu Term
3000, preveč očitna, da bi posel
visel kar tako v zraku. Še enkrat
se ozrimo k Infondu, ki je z ve-
liko ponudbo delnic Term 3000
te do najave prevzema ohranjal
pri nizki ceni.

Mogoče pa so tudi drugačne
špekulacije, ki imajo širšo di-
menzijo. Hohnjec je govoril o
novih povezavah proizvajalcev
pijač v Sloveniji. O konkretnih
imenih ni govoril, pa kljub vse-
mu. Kljub nekaj »pirovim« zma-
gam pivovarska vojna še nima
razpleta in je v vse nevarnejših
vodah, kolikor bližje je Slovenija
vključiti v Evropo. Če gremo še
malo nazaj, se spomnimo, kako
je Laško sklepalo posel o prevze-
mu Radenske. Takratni nadzorni
svet Radenske skupaj z upravo
ni bil sposoben oceniti moči
Radenske in je pod političnim
patronatom pri takratnem pre-
sedniku države, oziroma s stri-
njanjem predsednika Kučana,
kot je izjavil Turnšek, prišlo do
prevzema, ki ima take posledice,
kot v Radenski danes pač so. Že
takrat se je vedelo, da se turiz-
mu slabo piše. Hkrati je tudi
znano, da so pogajanja o nakupu
Zdravilišča potekala kar nekaj
časa in da je Radenska gostinski
del prodajala v paketu, tudi z
družbo Diana - Zvezda. Že na
začetku teh pogajanj so v Ter-
mah jasno povedali, da jih ta
družba ne zanima in je ne bodo

kupili. Jeseni je bila družba
prodana – sicer se ne ve
komu –, formalno sicer
Marku Slaviču, kateri lizingi
vse in bančna podjetja so še v
ozadju, pa ni znano.

Po vsem tem bi bilo torej tež-
ko, da posla med Savo in Laš-
kim ne bilo, je pa vse mogoče,
saj se v ozadju vleče pivska zgo-
dba, ki nima svojega epiloga.
Laškemu je brez dvoma v inte-
resu, da zgodba pride do konca
in da v tej zgodbi končno pri-
dejo do svoje zmage.

Gledano v tej luči, pa bi lah-
ko rekli, da je zadeva še odprta.
Laško je ob tej vojni potegnili
kar nekaj močnih kapitalskih
potez, s katerimi posredno po-
kuša pritisniti na politiko, da
zgodba pride do svojega konca
v njihovo korist po politični
poti. (Nakup delnic Dela.) V
tem okviru je treba gledati tudi
na odnos do Save kot enega od
kapitalsko najmočnejših subjek-
tov, ki posredno močno vpliva
na politiko. Laško za uresničev-
vanje svojih ciljev potrebuje
močnega igralca in zaveznika,
saj so v zadnjem obdobju izgu-
bili kar dva – eden od old boy-
sov, Janez Stanič, direktor Gor-
renja, se je upokojil, Nada Kle-
menčič, direktorica Triglava, s
katero so načrtovali »kompen-
zacije« na hrvaškem trgu, pa se
je morala umakniti. Torej, če se
zgodba zapleta, se zapleta tu
nekje. Častitljiva starost in s tem
povezana vrednost Zdravilišča
je lari fari.

J. Votek

Radenska – ob desetih milijardah prihodka 788 milijonov tolarjev čistega dobička Usmerjeni na jug

Zlatko Hohnjec: S prodajo Zdravilišča Radenci se ne mudi

Čeprav so bili poslovni re-
zultati zadnjih treh mesecev
pod pričakovanji, je general-
ni direktor družbe Radens-
ka, d. d., Zlatko Hohnjec s
končnim poslovnim izidom
zadovoljen. Prihodki od po-
slovanja (brez upoštevanja
rezultatov poslovanja Zdravi-
lišča Radenci) bodo znašali
10,6 milijarde tolarjev, kar je
za 4,7 odstotka več kot leto
prej, količina nalityh pijač v
litrih se je povečala za 1,6 od-
stotka, rast dobička pa je več
kot dvanaestodstotna. Celot-
ni dobiček za poslovno leto
2003 bo tako znašal 956 mi-
lijonov tolarjev, čistega pa
naj bi bilo za okoli 788 mi-
lijonov tolarjev ali ob upošte-
vanju olajšav zaradi vlaganj
še nekoliko več.

Desetodstotna rast prodaje na trgih nekdanje Jugoslavije

V Radenski ugotavljajo, da se
povečuje prodaja negaziranih
vod, mineralnih vod prodajo to-
liko, kot so jih doslej, prodaja
brezalkoholnih pijač pa je v rah-
lem upadu, čeprav je ta manjši,
kot je bil v preteklih letih. Pro-

dajo povečujejo na zunanjih tr-
gih, predvsem na trgih držav
nekdanje Jugoslavije, kjer je
stopnja rasti tudi desetodstotna,
od njih, predvsem še neosvo-
jenih trgov, pa si veliko obetajo
tudi v prihodnjem letu. Delež
izvoza, ki je sedaj blizu 38 od-

jim prinesel, tako Hohnjec, vs-
top Slovenije v EU, vendar ne
tudi na trgih držav nekdanje Ju-
goslavije, kjer pričakujejo do-
ločene težave. Gre za to, da bo-
do imele te države ugodnejši
dostop do slovenskega trga, saj
imajo maksimalne ugodnosti v

Zlatko Hohnjec je, čeprav potekajo pogovori o prodaji Zdravilišča Radenci na ravni Pi-
vovarne Laško in je on o tem le informiran, zanikal informacije, da so se o prodaji Zdravi-
lišča Radenci Termam 3000 že dogovorili. »Dejstvo, da se je to že zgodilo, je najmanj de-
zinformacija. To ne pomeni, da razgovori ne tečejo, vendar je bistveno preuranjeno govo-
riti, da je zadeva dogovorjena. Najmanj pri eni, vendar bistveni podrobnosti se razhaja-
mo, to pa je cena. Mi ocenjujemo, da je to zdravilišče vredno bistveno več. Ne govorimo
o zidovih, ne o zemljišču, ampak o firmi, ki je tukaj sto trideset let in se je ta čas dokazala,
da lahko uspešno posluje in ima svoj trg. Ta firma je vredna bistveno več od zneskov, ki
se pojavljajo.« Terme 3000 pa tudi, tako Hohnjec, niso edini kupec. »Gre za domače in
tuje kupce, ki se resno zanimajo za nakup. Ni sile, da bi to morali storiti, saj Zdravilišče ne
posluje z izgubo, zaradi česar se nam vrednost naložbe ne zmanjšuje. Za to ni potrebe niti
znotraj koncerna, čeprav je to strateška usmeritev.«

stotkom, naj bi narasel na 40
odstotkov, to pa pomeni, da bo-
do v prihodnjem letu napolnili
152 milijonov voda in pijač. Le-
tos so jih natočili 146 milijonov.
Zaradi omejenosti domačega tr-
ga namreč bistvenega poveče-
vanja prodaje na domačem trgu
ni mogoče pričakovati. Ugod-
nejšo prodajno situacijo naj bi

poslovanju z EU, prodaja nad
dogovorjeno kvoto pa bo za Ra-
densko pomenila tridesetodsto-
no carinsko stopnjo. S Hrvaško
je bila dogovorjena kvota 12 mi-
lijonov litrov mineralnih voda,
trenutna kvota za EU pa je bila 4
milijone litrov. Zaradi presoje,
da so za Radensko južni trgi za-
nimivi, in zaradi pričakovane
ukinitve carinske stopnje leta
2007 po sporazumu s Cefto, bo-
do vztrajali, četudi na račun niž-
jega iztržka. »Mi bomo morali
parirati s cenovno strategijo, saj
tega trga ne nameravamo izgu-
biti,« je izjavil Zlatko Hohnjec.
Cene pijač bodo ohranili na se-
danji ravni tudi za domači trg,
razen manjših popravkov pri
mineralnih vodah, čeprav jih bo
z vstopom v EU pričakala pod-
ražitev sladkorja in granulotov.

Radenska, d. d., za
prihodnje poslovno leto
načrtuje prevzeme in po-
slovne povezave tako v
Sloveniji kot nekoliko šir-
še. Zlatko Hohnjec po-
drobnosti o tem na tis-
kovni konferenci ni raz-
kril, prepričan pa je, da
so to sposobni izpeljati
tako finančno kot kadro-
vsko.

Za investicije milijardo in pol

Radenska je letos vložila v teh-
nološke izboljšave skoraj 4 milio-
ne 800 tisoč evrov (milijardo in

132 milijonov tolarjev) in 1,5 mi-
lijona evrov (354 milijonov) v vz-
poredne dejavnosti, torej v skla-
dišče reprodukcijskega materiala,
delavnice in obnovo kanalizacije.
Usklajene pa so že tudi naložbe v
prihodnjem letu in, kot je povedal
mag. Viljem Kozic, predvideval
za 6,5 milijona evrov investicij
(dobro milijardo in pol), od tega
spet 4 milijone evrov (944 milio-
nov tolarjev) v tehnološke proce-
se. Obnovili bodo proces priprave
sirupov, s čimer bodo racionalizirali
proizvodnjo in dosegli višji
 higienski nivo, zamenjali bodo še
en pralni stroj, vlagali pa bodo
tudi v posodobitev videza embala-
že oziroma etiket.

Z dobičkom tudi Zdravilišče Radenci

Čeprav iztekajoče se leto turiz-
mu ni bilo naklonjeno, bo Zdravi-
lišče Radenci poslovno leto kon-
čalo bolje kot lani. Ustvarjenega
prihodka bo dobre 3 milijarde to-
larjev, kar je 3 odstotke več kot
leto prej, vendar za deset odstot-
kov manj od načrtovanega, ob po-
slovnem izidu ob desetmesečju
v višini 162 milijonov tolarjev bo
čisti dobiček za slabih petnajst od-
stotkov večji kot lani. Število nač-
rtovanih prenočitev (255 tisoč) bo
preseženih na vseh treh lokacijah,
letni plan pa so presegli že no-
vembra v Banovcih. Ugotavljajo
tudi povečano število prenočitev
domačih gostov, izkoriščenost ka-
pacitet pa je znašala v povprečju
72 odstotkov, glede na strukturo
sob presenetljivo dobro predv-
sem v Banovcih in hotelu Jeruza-
lem v Ljutomeru. V lanskem letu
so znašale investicije Zdravilišča
Radenci okoli 400 milijonov to-
larjev, med pomembnejšimi pa je
obnova strehe v Termah Radenci.
Direktor Zdravilišča Radenci
Milan Hohnjec napoveduje, da bo-
do v prihodnjem letu po načrtu
ustvarili 3,5 milijarde tolarjev pri-
hodka, najvišjo rast pa pričakujejo
pri obisku novih savn v Banovcih.
Vrednost investicij naj bi dosegla
505 milijonov tolarjev, med po-
membnejšimi pa so vrtnanje ter-
malne vrtine T 5, obnova objekta
fizioterapije in zaključevanje že
začetih projektov.

Majda Horvat

Nadaljnja vlaganja v črenšovski občini

Načrt kot odprta knjiga

Šest projektov je že v izvajanju, sedem jih je uvrščenih v 1., enaindvajset v 2., petindvajset pa v 3. prioriteto – Predlagali in potrdili so še nekatere nove predloge

O tem, kaj vse naj bi ure-
dili, zgradili ali obnovili na
treh Bistricah ter v Črenšo-
vcih, Žižkih in Trnju v ob-
dobju 2004 do 2008, se je
začela priprava načrta raz-
vojnih programov že sredi
letošnjega leta, minuli četr-
tek pa je dobila vsa stvar
končno obliko in soglasno
potrditev v občinskem sve-
tu.

Po besedah župana pa je to
kljub vsemu še vedno odprta
knjiga, saj bo mogoče, če se
bodo pokazale nujne potrebe,
vključiti in realizirati tudi kak-
šen drugi projekt. Medtem pa
so že v izvedbi projekti, ki so
jih poimenovali Razsvetljava
pokopališča in parka v Čren-
šovcih, Kolesarska steza Čren-
šovci-Trnje, Parkirišče pri po-
kopališču Trnje, Asfaltiranje
ceste Bobri-Mala Kocija, As-

faltiranje majhnih stranskih ulic
na Gornji Bistrici in Obnova
kulturne dvorane v Črenšovcih.
Med projekte 1. prioritete pa so
uvrstili asfaltiranje lokalne ceste
Trnje-Gomilica, ureditev obrt-
nih con v Črenšovcih, Žižkih in
na Gornji Bistrici, 8. fazo kanali-
zacije v KS Črenšovci, 7. in 8.
fazo kanalizacije v KS Bistrica,
izdelavo tehnične dokumenta-
cije za vodooskrbo ter prizidek
in nadzidavo OŠ Črenšovci. Za-
tem naj bi bili na vrsti projekti,
ki vključujejo razširitev javne
razsvetljave, ureditev komun-
alne infrastrukture v romskih na-
seljih, ureditev katastra pokopa-
lišč, ureditev centra Gornje Bi-
strice, pokrito avtobusno po-
stajališče na Dolnji Bistrici, ploč-
nik Gornja Bistrica-pokopališ-
če, vlaganje v gasilsko opremo,
sanacijo logarnice Orlovšček,
ureditev pešpoti ob Črncu, og-

revanje dvorane na Gornji Bi-
strici, naložbe v vzgojno-izobra-
ževalne objekte v Črenšovcih in
na Srednji Bistrici, obnovo lo-
kalne ceste Dolnja Bistrica-Gor-
nja Bistrica (z ureditvijo ploč-
nika), sanacijo ceste Žižki-čren-
šovska šola, razširitev mostu na
Črncu v Trnju, asfaltiranje ce-

stnega odseka na Gornji Bi-
strici (beli križ-Štefan Žižek),
asfaltiranje cestnega odseka
Osredok-republiška cesta
Črenšovci-Razkrižje in sana-
cijo župnijske cerkve v Čren-
šovcih. Nato bodo na vrsti
projekti 3. prioritete.

Jože Graj

Kolesarska steza med Črenšovci in Trnjem je v glavnem že končana. V sre-
dnjoročni razvojni načrt so vključili tudi razširitev ceste. Foto: J. G.

Zelo spodbudno iz Ljutomera Triindvajset delovnih mest

Delajo v treh izmenah

Sandra Vajnhandl iz Zgornje Velke in Olga Jelen iz Lukavec sta ustanovili družbo z omejeno odgovornostjo Gumi Tehnika, najeli poslovne prostore v Ulici Rada Pušenjaka v Ljutomeru in stekla je izdelava.

Za nov proizvodni obrat je precej zaslužna soustanoviteljica Vajnhandlova, kajti dlje časa je delala v komercialni mariborskega podjetja, ki se je ukvarjalo z dejavnostjo, kot je zdaj v novem podjetju Gumi Tehnika: proizvodnja gumenih tesnil za tako imenovano belo tehniko (pralni stroji, pomivalni stroji ...).

»V naši družbi zaposlujejo že triindvajset delavcev. Nekaj je tistih, ki so delali v prejšnjem gumarskem podjetju, drugi pa so se nanovo zaposlili oziroma so prišli z »zavoda«,« je povedala ga. Vajnhandlova.

Razkrila je tudi, da je družba stoodstotni izvoznik, v glavnem v Nemčijo, prizadevajo pa so najti kupce še v drugih državah in tudi doma v Sloveniji.

S šestimi brizgalnimi stroji in z izurjenimi delavci, ki jim ni težko delati tudi v tretji izmeni, pa lahko naredijo tudi druge gumene izdelke, le kalup je treba prinesiti.

Zaenkrat toliko! Vsekakor pa bomo o Gumi Tehniki še poročali.

Štefan Sobočan

Smeh za
zdravje
in srečo

● Smeh prinaša upanje, ki ga bolni otroci potrebujejo na poti do zdravja in sreče. Druženje z vedro klovneso in sredstva za nakup potrebne opreme šestnajstim ustanovam, ki skrbijo za bolne otroke, so naše darilo malim bolnikom ob novem letu. In izpolnitev zaobljube, da bomo skrbeli za zdravje in kakovost življenja.

Srečno in nasmejano 2004.

Lek farmacevtska družba d. d.
www.lek.si

Volilno-programska konferenca OO ZSSS Pomurja Danilo Šipoš ostaja na čelu

Zmanjševanju zaposlenih je sledilo upadanje članstva

»Ob ustanavljanju območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov Pomurja je bilo ugotovljeno, da je imela ta leta 1991 približno 24.000 članov, natančno pred štiri leti, ko je bila izvoljena sedanja konferenca, pa je bilo le še 16.500 članov. To kaže, kakšna je bila gospodarska situacija, na katero je vplivalo ne le ogromno zmanjševanje zaposlenih, predvsem zaradi stečajev v takratnem gospodarstvu, temveč tudi upadanje članstva in s tem potreba po zmanjševanju zaposlenih v območni sindikalni organizaciji. Poleg vseh aktivnosti našega sindikata, ki ima predvsem funkcijo servisa članov in sindikalnih organizacij na terenu, smo se kar precej časa ukvarjali tudi s finančnimi problemi in lastnimi organizacijskimi problemi,« je poudaril na volilno-programski konferenci Območne organizacije ZSSS Pomurja njen sekretar Danilo Šipoš.

S konference pomurskih sindikatov.

vanju problemov zaposlenih še vedno dostikrat odvisno od skupnega dogovora z delodajalci. V zadnjem obdobju pa se novi problemi pojavljajo predvsem v dejavnostih kmetijske in živilskopredelovalne industrije ter trgovine. To je posledica preoblikovanja gospodarskih družb in njihovega prevzema, ki so tudi v Pomurju postali pravilo. Vse to povzroča ogromno povpraševanja po odvetniški službi in pravnih storitvah, zato je soboško delovno sodišče dobesedno zasipano s temi zadevami.

Kot je dejal izvršni sekretar predsedstva ZSSS Gregor Miklič, je najboljša mirna rešitev sporov, ne pa za vsako ceno iti na sodišče. Med drugim je poudaril, da splošni akti ne morejo več krojiti usode delavcev, ampak morajo postati del panožnih ali podjetniških kolektivnih pogodb. Dotaknil se je tudi zakona o zaščiti invalidov in njihovem zaposlovanju, ki jih real-

no ščiti, medtem ko reprezentativnost sindikatov še vedno ne urejena.

Med sprejetimi programskimi izhodišči velja omeniti, da se pomurski svobodni sindikati zavzemajo za odločnejši prevzem aktivnejše vloge pri spreminjanju neugodnih razmer. Pri tem poudarjajo učinkovitejše metode delovanja na vseh ravneh sindikalne organiziranosti, skupno nastopanje prek socialno-ekonomskega partnerstva celotne regije, oblikovanje spodbud in zahtev delodajalcev ter tudi boljše izobraževanje sindikalistov. Z vstopom v Evropsko unijo in članstvom v Evropski konfederaciji sindikatov bo namreč treba združiti vso znanje in voljo, da bi lažje dosegli pravice članstva, predvsem v povezavah s sindikati obmejnih regij Avstrije in Madžarske.

Milan Jerše
Fotografija: Jurij Zauneker

Kartonaža

Stavka prekinjena

Delavci Grafičnega in embalažnega podjetja Kartonaža Murska Sobota so se v četrtek popoldne, četrty dan od začetka stavke, vrnili na delo. Osemdeset delavcev iz proizvodnje - delavci režijskih služb se stavke niso udeležili - je namreč organiziranih v sindikat Pergam doseglo, da je njihova predsednica Marjana Kozar z direktorjem družbe Vladimirjem Ivancem podpisala dogovor, po katerem bo delodajalec delavcem izplačal do konca decembra 30 odstotkov akontacije regresa za letni dopust za leto 2004, do konca januarja 30 in do konca februarja 40 odstotkov, plačo bodo prejeli do osemnajstega v mesecu in po kolektivni pogodbi, uredil pa se bo tudi status za delovne invalide. Letošnji regres za letni dopust naj bi bil, z uvrstitvijo v načrt finančne reorganizacije v razred A, v celoti izplačan v postopku prisilne poravnave, in sicer v devetih mesecih od potrditve upnikov. V primeru, da se delodajalec dogovora ne bo držal, bodo delavci januarja nadaljevali prekinjeno stavko.

Čeprav je bila glavna stavkovna zahteva izplačilo letošnjega regresa, je petčlanski upniški odbor, imenovan ob uvedbi prisilne poravnave za GEP Kartonaža, v katerem imajo svojega predstavnika Zavarovalnica Triglav, družbi Hartmann in Interpapir iz Ljubljane in Nova ljubljanska banka, delavce pa zastopa Marjana Kozar, sklenil, da izplačilo letošnjega regresa ni mogoče.

Poravnalni svet, ki ga vodi sodnik Emerik Benko, je namreč ugotovil, da regres spada med navadne terjatve, zato bi bilo njegovo izplačilo v nasprotju z zakonom o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji.

M. H.

Pošta pri Gradu v prenovljenih prostorih

9264

Poštni prostori pri Gradu so od nedavnega postali prijaznejši, večji in dostopnejši svojim uporabnikom. Pred kratkim so namreč tam slovesno odprli celovito prenovljene poslovne prostore pošte 9264 Grad.

Do leta 1988 je pošta poslovala v hiši Horvatovih na hišni številki 194, nato pa so jo preselili na sedanjo lokacijo. Pošta Slovenije je lani odkupila od občine del prostorov združnega doma in naročila izdelavo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja in projektov za izvedbo, ki jih je izdelal Projektni biro - inženiring, d. o. o., iz Murske Sobote. Ta poteza

je bila zares že skoraj nujna, saj je bilo prejšnjih 66 kvadratnih metrov premalo za potrebe naraščajočega poslovanja. Dostavni okoliš pošte Grad pokriva kar 712 gospodinjstev v naseljih Grad, Dolnji Slaveči, Kovačevci, Vidonci, Motovilci, Radovci in Kruplivenik. Pošta ima zaposlene tri delavce, in sicer upravnika pošte in dva pismonoša, vendar zaradi povečanega obsega pošilk razmi-

za opremo pa je poskrbelo Mizarstvo Krošelj, s. p. Direktor poslovne enote Murska Sobota Jožef Reček je povedal, da je znašala vrednost celotne investicije 37 milijonov tolarjev, novi prostori pa so opremljeni z vso najnovejšo pošto informatiko. Poudaril je, da sta mu pri projektu veliko pomagala župan Daniel Kačmar in občina.

T. K.

Barometer

Doc. dr. Mitja Slavinec vla- ga velike napore pri organiza- ciji debat o razvoju Pomurja. Toda konkretne projekte, kot je npr. razgrnitev razvojnega projekta Soboško jezero, ponavadi zaobide in jih v PAC-u ni videti. Dobro, da imamo Can- karjev dom v Ljubljani.

Vlado Žabot, pisatelj, pu- blicist in zagovornik reke Mu- re, sicer rojen na Razkrižju, ki ga v svoji aktivnosti tudi ne zanemarija, je postal predsed- nik Društva pisateljev.

Alojz Benkovič, beltinski župnik, je maksimalno izkori- stil dolgo in suho jesen. Pre- krič je del strehe na cerkvi, nadzidal župnijski dom in s sodelavci pravočasno izdal Stopinje.

Zlatko Hohnjec, direktor Radenske, je zanikal tisto, kar sta sklenila Turnšek in Boho- rič. Kdo ima prav, bomo vide- li januarja.

Drago Vogrinčič, župan Cankove, poskuša pomagati rešiti zaplete pri vojašnici v Korovcih, kjer vsi poskušajo opetnastiti investitorja Bago- lo. Hkrati pa rešuje tisto, kar so zakuhali njegovi predhod- niki najprej na Tišini in po- tem na Čankovi.

Benka Pulko – kandidatka za Slovenko leta

Ženska s sedmih celin

Potovanje, dolgo pet let in pol

Ni jih veliko, ki bi naredili to, kar je Bernarda Pulko s Ptuja, ki jo od mladih nog vsi, ki jo poznajo, kličejo Benka. Tudi najbolj avantu- ristično razpoložen moški bi prej dobro razmislil, pre- den bi se podal na takšno »vratolomijo«, kot se je Ben- ka – ki je po izobrazbi diplo- mirana biologinja, dela pa kot novinarka – s svojim motorjem znamke BMW. Ta- ko pa ji je bila kot prvi žen- ski na svetu odprta pot za po- stavitev štirih novih Guin- nessovih rekordov. Vendar to ni bil glavni namen poto- vanja, ki jo je vodilo po vseh sedmih celinah.

Kako visoko ceni njen podvig, je publika v Pomurju pokazala že s svojim obiskom. Verjetno še nikoli doslej ni bila kinodvo- rana v Murski Soboti v torek zve- čer polna skoraj do zadnjega se- deža, saj je bilo prodanih več kot dvesto vstopnic. To je bil rekord njenih predavanj, prej- šnjega je imel mariborski Štuk s 189 prodanimi vstopnicami. V zahodno Slovenijo se Benka ne namerava več vračati, saj si je njeno projekcijo v Ilirski Bistrici in Novi Gorici ogledalo le 30 oz. 48 gledalcev: »Prek Trojan ne grem več.« Benka je kar v moto-

Benka s svojim »možem«, kot pravi svojemu motorju.

ristični opravi komentirala svo- jo zelo dobro posneto multime- dijsko projekcijo, pri kateri ji je pomagal Newyorčan Daniel Co- hen, ki ga je spoznala med svo- jim potovanjem.

»Na splošno so Američani me- dijsko najbolj pokrili ta dogo- dek,« je potrdila Benka. Kar naj- bolj presune, so ob glasbi z vse- ga sveta čudovite fotografije, ki jih je posnela Benka, saj se lahko merijo s katerim koli profesio- nalnim fotografom: »Phu, skup-

no sem naredila kar kakih 35 ti- soč posnetkov.« Njena knjiga Po Zemlji okoli Sonca je dobila na ljubljanskem knjižnem sejmu ve- liko nagrado Krilati lev za naj- boljšo skupno izvedbo knjige.

Na svoji poti je Benka prevo- zila 75 držav in naredila kar 230 tisoč kilometrov, čeprav jih je za Guinnessovo knjigo rekordov stelo že 180.016. Čeprav je naj- prej mislila, da bo njeno poto- vanje trajalo le dve leti, je hitro spoznala, da je svet prevelik in

Kot prva ženska si sama prevozila Savdsko Arabijo. Ali je mogoče ostala kaka dežela na seznamu tvojih želja, kamor nisi mogla?

»Da, to je bil Vietnam. Vanj me niso spustili, ker sem imela po njihovih pravilih pretežak motor. Tja lahko greš, če nimaš težjega motorja kot njihovi poli- cisti. Moj pa je bil več kot trikrat težji od njihovih.«

Klasično vprašanje: v kate- ri deželi ti je bilo najbolj všeč?

»Doma na Ptuj, v Sloveniji. In mi je še.«

Ena od fotografij iz Benkine knjige

tako zanimiv, da si je zanj treba vzeti več časa. Tako se je poto- vanje, ki ni bilo pod nobenim časovnim pritiskom, raztegnilo na pet let in pol. Doživela je vse mogoče: v Venezueli jo je zbil avtobus, v Ekvadorju je padla s konja, v Ameriki je kar 88-krat skočila s padalom in hranila mor- ske pse. Ker se z Benko pozna- še iz študentskih domov v Lju- bljani, sva se kar tikala.

Prevozila si ves svet. Vsak dan si doživela ogromno vsega. Mene najbolj zani- ma, kako se počutiš zdaj, ko si se po tem širokem sve- tu vrnila v to majhno, z de- presivnim vremenom ob- dano Slovenijo?

»Meni je 'lušno'. Kraj je toliko depresiven, kolikor si ga sami naredimo. Mene tudi megleni dnevi v Ljubljani strašno spod- bujajo k življenju in delu. Po dru- gi strani pa mi taki dnevi govo- rijo, kaj bi morala takrat delati: počivati in spati. Vsak letni čas je nečemu namenjen.«

Pa lahko vse to delaš ali pa si preveč zasedena s temi predavanji?

»Že, ampak to je tisto, kar si jaz želim delati. Ne dovolim si tega, da bi delala nekaj, kar me ne veseli. To ne obstaja. To bi me omejevalo, bodisi da sem na Japonskem ali v Zambiji ali pa doma.«

Tvoje potovanje ni bilo ka- korkoli načrtovano?

»Ne, nikakor. Povsem sem se prepustila svojim željam in ob- čutkom. Vedela sem samo, da želim prevoziti vseh sedem celin. Tako da sem nešteto krat za- vila s poti levo in desno.«

Vedel sem, da boš to rekla. Potem pa povej, katera de- žela ti je druga najbolj všeč?

»Eh, veš kaj, taka ocenjevanja so zelo nekebrektna. Vsepovsod je na svoj način lepo. Če bi žele- la veselo življenje in čudovito naravo, bi rekla Nova Zelandija, če bi si želela prometni kaos, bi rekla Indija, če bi si želela kvali- tetno življenje, bi rekla Kanada. Tudi Namibija je ena najlepših dežel, kar sem jih kdaj videla.«

Profesor Bogomil Ferfila je nekoč poskušal v osemde- setih dneh obkrožiti svet in je pri tem v eni državi ostal največkrat en dan. Kaj me- niš o takšnih rekordih?

»To je samo dokaz, da smo si ljudje različni. Vsak naj dela, kar mu je všeč. Še sploh pa moški, ki ima nekaj v hlačah in potrebuje neko dokazovanje. Meni tega ni bilo treba. Mene ni gnala nobena želja za rekordi. Le-ti so prišli avto- matsko s samim potovanjem.«

75 držav si prevozila, na svetu pa jih je več kot 200. Se pravi, da ti jih še kar kaj ostane?

»Seveda. Ampak treba se je za- vedati, da sem jaz prevozila tudi take države, kot je na primer Kanada, za katero si je treba vo- ti kar pol leta.«

Kaj bo naslednji podvig?

»Ne vem. Nikoli ne načrtujem, kaj bom delala v prihodnosti. Živim tukaj in zdaj.«

Tomo Koleč, Foto: N. J.

Predstavljanje šole na drugačen način

Festival gimnazije

Povabili so tudi predstavnike fakultet

Gimnazija Murska Sobota se je odločila, da se nekoliko drugače, kot je običajna prak- sa, predstavi osnovnošolcem, ki se nameravajo vpisati na njihovo šolo. V okviru tridne- vne prireditve, ki so jo poime- novali *Festival gimnazije*, so predstavili tudi možnosti stu- dija gimnazijskih maturantov.

Kot je na tiskovni konferenci pred otvoritvijo festivala dejala ravnateljica Regina Cipot, je v tem šolskem letu vpisanih na nji- hovo gimnazijo 783 dijakov in dijakinj. Zaradi tolikšnega števila se med sabo ne poznajo dovolj in tudi ne morejo biti dobro sez-

nanjeni z dogajanjem na šoli, zato je takšen festival tudi priložnost za medsebojno spoznavanje, pri- kaz dela, uspehov in rezultatov na drugačen način. Vse skupaj je potekalo v šolski telovadnici, kjer so uredili mini učilnice, v katerih so na sproščen in zanimiv način prikazali pouk pri posameznih predmetih. Ko je informativni dan, je premalo časa in prilož- nosti za tako vsestransko predsta- vitev. Podobno velja tudi za ma- turante pred vpisom na to ali ono univerzo, zato so povabili na gim- nazijo predstavnike posameznih univerz, s katerimi so se lahko dijaki pogovarjali o študijskih

Regina Cipot: »Te dni smo na šoli organi- zirali tudi dobrodelno akcijo za družino Hor- vat iz Stroče vasi. Od- ziv je bil zelo dober.«

programih. Prihodnje leto bo- do povabili na festival tudi nekdanje njihove dijake, ki so medtem že diplomirali, magi- strirali ali opravili doktorski študij, da bi jim posredovali na- potke, kako uspešno študirati. Pray letos sta kot 28-letnika do- ktorirala njihova dijaka Arpad Bűrmen in Imre Cikajlo.

J. G.

V telovadnici so uredili zanimive mini učilnice. Foto: J. G.

na internetu:
www.p-inf.si

Podjetje za informiranje: d. d. o. o., Ulica Novaka 13, M. Ljubljana

Vas na skrajnem severu Goričkega

Matjaševci: obmejni kraj s šestimi zaselki

Teško bi brez Ignaca Klementa

Donkov Breg, Jaklov Breg, Pelcarjev Breg, Roganova Graba, Krajnci in Löv so zaselki, ki sestavljajo Matjaševce. Ti so na skrajnem severu Goričkega in mejijo na sosednjo državo. So sosedje z avstrijskim krajem Tauka, povezuje pa ju maloobmejni prehod. Tega uporabljajo tudi dvolastniki. Več je naših. Oboji nemoteno obdelujejo svojo zemljiško posest v drugi državi, domov vozijo pridelke...

Pravi sogovornik iz Matjaševca je nedvomno Ignac Klement, ki je bil šestnajst let predsednik vaškega odbora krajevne skupnosti, zdaj pa je že v tretje občinski svetnik občinskega sveta občine Kuzma. V prejšnjem mandatu je bil celo podžupan. Sicer pa je že petindvajset let poklicni voznik avtobusa in ta čas vozi na progi Matjaševci-Murska Sobota pa tudi po drugih goričkih krajih.

Ignac Klement je z veselijem povedal tudi nekaj o svoji družini. Z ženo Angelo imata pet pridnih otrok. Sin Ignac je električar in dela v Nemčiji, Franc je samostojen podjetnik in polaga parkete ter mavčne plošče, Marija je živilska tehničarka in zaposlena v Goričkem sadu. Vsi naštetih so si tudi že ustvarili družine in odšli zdoma. Pri starših pa še živita hčerka Marija, ki je trgovka, in sin Peter, ki je študent gradbeništva.

Čeprav je vas zelo raztegnjena, nam je uspelo asfaltirati skoraj vse ceste, tako da je ostal le še štiristometrski odsek proti Sukičevi in Pozvekovi domačiji, ki sta v Roganovi Grabu. No, tudi na nekaj krajših poti, ki vodijo do posameznih domačij, ga je treba še prevleči. Letos smo asfaltirali dve taki poti, dolgi štiri-deset in osemdeset metrov. Denar za asfalt je dala občina, zemeljska dela pa sta kmetiji opravili v lastni režiji. Tako je matjaševski svetnik odgovoril na vprašanje o cestah.

Ta čas pa je v občini Kuzma, pa tako tudi v Matjaševcih, pose-

Ignac Klement je bil šestnajst let predsednik vaškega odbora, tri mandate pa je občinski svetnik občine Kuzma. Ko ni v službi, pa ne hodi le po sestankih, ampak pridno dela tudi na domači trihektarski kmetiji.

Dobršen del Matjaševca je poraščen z gozdovi, so pa tudi sončne lege, primerne za kmetijsko pridelavo. Žal pa tudi v tem kraju kmetijstvo ne napreduje, bolje rečeno: nazaduje. Vsaj tak vtis se ponuja, ko ugotoviš, da na marsikateri kmetiji nimajo več krav, zato so tudi zaprli vaško zbiralnico mleka in zdaj ga nekaj kmetij vozi v sosednjo vas. Klementovi, od koder je svetnik Ignac, pa imajo deset plemenskih svinj.

kaže, da bi kmalu asfaltirali tudi parkirišče pred pokopališčem, saj bodo gospodinjstva zelo obremenjena z izdatki za vožnjo. Zaenkrat tudi ni znano, kdaj bodo začeli s širitvijo in obnovo vaško-gasilskega doma, ki so ga v prejšnjih obdobjih sicer že dvakrat dozidavali in prenavljali.

Dobro pa kaže, kar zadeva šport in rekreacijo, kajti v bližini omenjenega doma so uredili igrišče za mali nogomet. Postopoma bo tam še kaj več, saj so loka-

ti Kuzmi ter nazaj v Matjaševce.

Na koncu pa sem od sobesednika še zvedel, koliko pravzaprav je Matjaševčanov.

Ob lanskem popisu prebivalstva nas je bilo 218, kar je žal manj kot 1991. ko so nas popisali 249. To pa ne čudi, saj se ni tako daleč nazaj, ko je bilo v Matjaševcih sedemdeset naseljenih hiš, zdaj pa je takih le še triinpetdeset, je sklenil Ignac Klement, potem pa odhitel na vožnjo.

Besedilo in foto: Štefan Sobočan

Glede na to, da so Matjaševci »razbiti« na več zaselkov, je fotografu težko ujeti večjo skupino domačij. Tako kot tele, so tudi številne druge lepo urejene. Kar priznamo: bližina Avstrije ne škodi.

bej aktualno vprašanje vodovoda. Tudi v naš kraj bodo napeljali cevovod od črpališča na Doliču, kjer so že izvrtali tri vrtine. Posamezna gospodinjstva bodo prispevala 300.000 tolarjev, je

še dodal. V Matjaševcih so ponosni na lepo urejeno pokopališko vežico, ki so jo gradili in urejali pet let, dokončali lani, letos pa so okrog pokopališča postavili še ograjo. Zaenkrat pa nič ne

cijo poimenovali športno-rekreacijski center.

V kraju pa je že zdaj na voljo kolesarska steza, ki iz Matjaševca vodi proti Tromejniku na Trdkovi, od tam na Dolič in pro-

Agroservis za porodnišnico

Več podjetij se je odločilo, da namesto novoletnih voščilnic namenijo denar v dobro vseh.

V delniški družbi Agroservis iz Murske Sobotice so se odločili, da 300.000,00 tolarjev namenijo za opremo nove soboške porodnišnice.

S tem želijo dodati vsaj drobec k prizadevanjem, da bi se porodnišnica na pomlad res preselila v nove prostore.

Za ta namen so pomurska podjetja in posamezniki na poseben račun že nakazali blizu 50 milijonov tolarjev prostovoljnih prispevkov.

Barometer

Milica Makoter naj bi v svojem prostem času na zdravljenju v bolnici v Ormožu vodila tečaj aerobike. Tečaj je dvakrat tedensko. Ali je odprtega ali zaprtega tipa, ni znano.

Simon Danč, poklicni vojak iz Dobrovnika, ki je trenutno v enotah Sforja v Bosni in Hercegovini, pravi, da ga je poleg zaslužka pritegnilo spoznavanje novih držav.

Terezija Zamuda, ravnateljica Osnovne šole Bistrica, je pridobila akademski naziv magistre iz menedžmenta.

Boris Lebar, predsednik Krajevne skupnosti Stročja vas, je med najbolj zaslužnimi, da se družini Horvatovih iz Podgradja kljub nesreči življenje obrača na bolje.

Feri Cipot, moravski župan, je preračunal, da bo z davki od stavbnih zemljišč pokrili vse proračunske dubioze. V predvidenih davkih so nekateri deli infrastrukture, ki bodo dvojno obdavčeni.

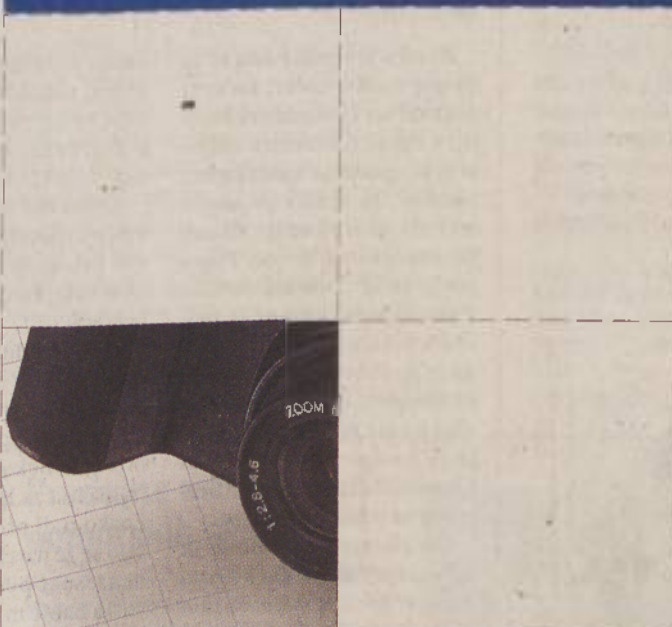
N A Š I H
100 let

Piknik in finalno žrebanje maja 2004 v Termah 3000

november - radio • december - digitalni fotoaparati • januar - mikrovalovna pečica • februar - dvd predvajalnik • marec - sušilni stroj • april - Vestnikovo kolo

Vestnik praznuje in nagrajuje

Domači izraz meseca: digitalni fotoaparati ali

Od oktobra 2003 do maja 2004 se lahko vsak mesec potegujete za glavno mesečno nagrado, 10 tolažilnih in knjigo za domači izraz meseca (prekmurski, prileški ali štajerski). V maju 2004 pa bodo vsi kuponi v velikem bobnu za 55 Vestnikovih koles. Vsak mesec bomo objavili mrežo z nagrado meseca, vi pa pošljite izpolnjeno mrežo in domači izraz za glavno nagrado meseca na naš naslov.

December - digitalni fotoaparati

Decembra sestavljamo digitalni fotoaparati. Na mrežo prilepite še zadnjo sličico.

1. januarja bomo objavili tudi jokerja, s katerim lahko nadomestite katero od manjkajočih sličic.

Izpolnjeno mrežo nalepite na dopisnico in jo do 7. januarja 2004 pošljite na naslov: VESTNIK, UL. arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Ne pozabite na kupon pripisati še domači izrazov za digitalni fotoaparati: prekmurskih, prileških, štajerskih... Najduhovitejši in najizvirnejši izraz bo nagrajila posebna komisija.

Žrebanje bo v živo v sredo, 7. januarja, na Radiu Murski val. Rezultate bomo objavili tudi v Vestniku, 8. januarja, ko bomo objavili novo mrežo z novo glavno nagrado meseca.

Nagrade: 1. nagrada DIGITALNI FOTOAPARAT in 10 jubilejnih Vestnikovih majic ter knjiga za domači izraz

Cene krmil in vitaminsko-mineralnih dodatkov v kmetijskih trgovinah

Tovarna močnih krmil Lipovci, trgovina Zmovit

Tovarniško ime	Pakiranje	MPC v lit
pu-predstarter	10/1	124,60
pu-starter	10/1	87,60
pu starter	50/1	82,90
super pu	30/1	133,90
zmovital-super koncentrat	30/1	188,00
s-doj	50/1	60,00
super pit	50/1	84,90
bek 1	50/1	57,00
bek 2	50/1	54,70
s super	10/1	92,70
s super	50/1	87,00
ti-starter, briketi	10/1	85,10
ti-starter, briketi	50/1	80,50
ti-starter, moka	10/1	83,30
ti-starter, moka	50/1	78,70
gov 1	50/1	52,50
gov-u-super 32	50/1	53,10
MK 18-krmilo za krave molznice	50/1	60,40
MK 32	50/1	73,90
bro-starter	10/1	82,40
bro-starter	50/1	77,80
bro-finišer	10/1	75,00
bro-finišer	50/1	70,50
ns-k (za nesnice)	10/1	68,00
ns-k (za nesnice)	50/1	63,60
risk super	10/1	91,00
nsk super	50/1	86,30
krmilo za kunce	10/1	70,60
sončnične trapine	35/1	41,60
sojine trapine	50/1	79,00
vitaprotein 50 plus	25/1	292,60
pšenični otrobi	35/1	31,00
koruza	50/1	45,20
ječmen	50/1	45,00
pesni rezanci	50/1	40,60
živalska sol	50/1	25,1
vitaredin	2/1	255,00
mym sk 3	25/1	162,50
monokalcijev fosfat	25/1	116,00
kravimin 2 bio Zn	25/1	230,20
kravimin 2 bio Zn	5/1	241,50
kravimin 3 bio Zn	5/1	229,10
kravimin 3 bio Zn	25/1	216,70
kravimin 4 bio Zn	25/1	222,30
kravimin 4 bio Zn	5/1	234,70
kravimin 6 bio Zn	5/1	156,90
kravimin 6 bio Zn	25/1	147,80
kravimin 7 bio Zn	25/1	143,30
pravimin puj	5/1	300,20
pravimin puj	25/1	266,30
pravimin pit	5/1	264,10
pravimin pit	25/1	213,30
pravimin 1	5/1	223,40
pravimin 2	5/1	203,10
biofos	2/1	391,60
metionin	5/1	1060,80
lizin	5/1	979,20
kalcium top	0,6 l	1430,40
cavalor, lizalni kamen za konje	2/1	732,20
dermog, sprej	1/1	1303,10
solni kamen za konje	1/1	1368,90
ps briketi za konje	12,5/1	6890,10
longisept, gel	150 g	1039,00
lekaseptal, mazilo	350 g	1710,00
blinal, razkužilo	1 l	2203,20
blinal, razkužilo	5 l	8061,60
nutril - Se	100 g	466,00
nutril - Se	1000 g	3625,00
probios, topni prašek	11,35	33.766,80
probiotik za pajske - suspenzija	215 ml	4820,10
Mlečni nadomestki za teleta		
kalvolac brown	25/1	293,20
isilac	25/1	293,20
isilac	10/1	330,70
Mlečni nadomestki za pajske		
prelac	25/1	185,90
porkolac extra	10/1	461,70
babito	25/1	316,30
Dodatki		
miprosil	11/1	1076,40
ketoprevent	1/1	1158,80
sončnice, črne	30/1	240,00
proso	50/1	49,00
sončnice, pisane	25/1	260,00

Sredstva predpristopne pomoči Sapard Razdelili že dve tretjini vseh sredstev

Na osnovi štiriletnih sporazumov je na voljo več kot 9 milijard evropskih in nacionalnih nepovratnih sredstev

V okviru izvajanja programa Sapard je Slovenija izpolnila vse pogoje za koriščenje sredstev še zadnjega sklenjenega letnega sporazuma o financiranju za leto 2003. Po podatkih agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja ima Slovenija iz tega naslova na voljo še nekaj več kot 798 milijonov tolarjev iz nacionalnega proračuna in skoraj milijardo 600 milijonov tolarjev evropskih sredstev. Upravičenci bodo lahko ta sredstva iz proračunov Republike Slovenije koristili v letih od 2003 do 2006 oziroma do porabe sredstev, pogodbe za koriščenje pa bodo morali skleniti najkasneje do vstopa Slovenije v Evropsko unijo.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je sprva nameravalo objaviti samostojni razpis za koriščenje teh sredstev, kot je bila praksa doslej, vendar so se na predlog strokovnih služb in agencije za kmetijske trge odločili, da ta sredstva

priključijo k še odprtim razpisom. Takšen postopek je namreč najenostavnejši in tudi časovno najustrežnejši, saj ne zahteva, da se pred objavo dopolnitve razpisa konča obravnavo trenutno prispelih vlog.

Agencija za kmetijske trge, ki je dobila akreditacijo za delitev sredstev, ima trenutno odprta dva javna razpisa, in sicer 3. javni razpis za ukrepe 1, 2 in 3 ter 4. javni razpis za ukrep 4. Ker bodo omenjena sredstva prikjučili k tema razpisoma, bodo ostali vsi pogoji za upravičence nespremenjeni, obravnavo vlog bo tekla, dokler ne bodo porabljena vsa sredstva, na dopolnjen razpis se bodo lahko prijavili novi prosilci, ponovno pa tudi vsi tisti, ki so svoje vloge umaknili.

Na razpis se bodo lahko prijavili tudi tisti, ki jim je bila vloga zavržena, in bodo vložili novo ter prilagojeno zahtevam razpisa. Še naprej pa seveda velja, da kdor prvi pride, prvi melje, kar pomeni, da vloge obravnavajo

po vrstnem redu, kot jih prejmejo.

Po podatkih agencije za kmetijske trge so prejeli na štiri razpise za sredstva Sapard do sredine decembra 474 vlog za 1. ukrep, to so investicije v kmetijska gospodarstva, za drugi ukrep za investicije v živilskopredelovalno industrijo so prejeli 32 vlog, za ekonomsko diverzifikacijo na podeželju (tretji ukrep) so dobili 76 vlog, na razpise za četrti ukrep za podeželsko infrastrukturo pa so prejeli 46 vlog. Ker so s tretjim razpisom omilili pogoje za pridobitev sredstev, so na ta razpis prejeli največ vlog za investicije v kmetijska gospodarstva, in to kar 449.

Za vse štiri ukrepe ima Slovenija v okviru štirih letnih sporazumov na voljo skupaj 9 milijard 32 milijonov tolarjev evropskih in nacionalnih nepovratnih sredstev, doslej pa so razdelili skoraj 5 milijard 671 milijonov tolarjev ali 63 odstotkov sredstev.

Ludvik Kovač

Priprave na drugi sejem lovstva in ribištva

Prireditve v Evropski uniji

Prvi sejem uspel, naslednjega bodo popestrili s številnimi novostmi

Prvi sejem lovstva in ribištva, ki so ga pripravili letos spomladi na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni, je potrdil, da je bila odločitev organizatorjev za pripravo tovrstne prireditve pravilna, zato jo bodo pripravili tudi prihodnje leto. Na letošnjem sejmu, ki si ga je ogledalo 8.500 obiskovalcev, se je predstavilo 61 razstavljalcev iz sedmih držav, sejmsko prireditve pa so spremljali tudi strokovni posveti o aktualni problematiki na tem področju. Sejem je pomemben tudi za širšo javnost, saj ji želi predstaviti pomen lovstva in ribištva, ki kot sestavni del naravovarstvene dejavnosti skrbita za vzdrževanje ravnovesja v naravi.

Prihodnji sejem lovstva in ribištva v Gornji Radgoni bo, ko bo Slovenija že članica Evropske unije, zato so na zadnji seji programskega sveta predlagali, da bi na sejmu organizirali prvo srečanje lovskih zvez držav, ki bodo postale nove članice Evropske unije. Tej pobudi so se pridružili tudi ribiči, ki želijo na srečanje pritegniti tudi ribiške zveze držav pristopnic.

Drugi sejem lovstva in ribištva, ki bo v Gornji Radgoni od 7. do 9. maja prihodnje leto, bo sestavljen iz poslovnega, strokovnega in spremljajočega dela, organizatorji pa napovedujejo, da ga bodo popestrili z nekaterimi novostmi.

Razstveni program sejma bodo razširili s predstavitev lovnega in ribolovnega turizma ter zdravilišč in počitnic na podeželju, prav tako pa tudi z možnimi aktivnostmi v naravi. Poseben poudarek bodo dali kinologiji, saj bodo na sejmu predstavili avtohtone lovske pasme psov, ki se uporabljajo na različnih terenih, v okviru športne kinologije pa bo tudi ena od tekem državnega prvenstva v agilityju z mednarodno udeležbo.

Na strokovnih posvetih bodo predstavili aktualne lovske in ribiške teme, poseben poudarek bodo namenili skrbi za neokrnjeno okolje, s spremljajočimi prireditvami, kot so streljanja, nastopi lovskih rogov, ponudba lovskih in ribiških jedi ... pa bodo popestrili sejmska dogajanja.

Ludvik Kovač

10. Lucijina trgatve pri Kupljenovih

Suhi jagodni izbor za leto 2003

Med številnimi posebnimi trgovinami, ki so se zvrstile ali se še bodo, pripada eno čistih mest gotovo tudi Lucijini trgovini pri Kupljenovih v Okoslavcih. Zanimanje za omenjeno trgovino je vedno posebno veliko in tako je bilo tudi na jubilejni 10. Lucijini trgovini. Kupljenovi, ki so letos na okoli 17 hektarjih vinogradov pridelali nekaj več kot 100.000 litrov vrhunskega vina, so imeli s tem tudi zaključek vinske sezone 2003, kajti zaradi prehitrega dozorevanja in gnitja so se odločili, da tokrat 6. januarja ne bodo imeli tradicionalne trgovine ob treh kraljih.

Iz grozdja laškega rizlinga, ki so ga potrgali s 400 trsov, so iztisnili 60 litrov vrhunske kapljice, saj je predstavnik svetovalne

službe Kmetijsko-gozdarskega zavoda Murska Sobota uradno izmeril, da je bilo v sladki tekočini kar neverjetnih 205 Oek-slejevih stopinj sladkorja.

Sicer pa pri Kupljenovih, ki svoja vrhunska vina prodajajo predvsem na ljubljanskem in gorenjskem območju in ki nimajo težav s plasmanom svojega pridelka, verjamejo, da tudi letos, ko se mnogi ubadajo s težavami, ne bo nobenih problemov s prodajo. »Menim, da kakovostnega vina ni težko prodati, zato pozornost posvečamo predvsem kakovosti. Ravno zaradi tega smo imeli tudi letos veliko predikatnih trgovin, saj potrošniki iščejo dobro kapljico,« nam je povedal pred tradicionalno vinogradniško pojedino gospodar Vlado Kupljen.

Besedilo in foto: Oste Bakal

Urbaničevi iz Zgornje Ščavnice

Na njivah: ajda in proso

Urbaničevi: teta Marija, zakonca Štefan in Anica ter njuna vnuka Klemen in Kevin. - Foto: Š. S.

Kratek jesenski dan se je že prevesil v večer, ko sem potrkal na Urbaničevi kmetiji v Zgornji Ščavnici. Odprla je gospodinja Anica in brž nato odšla v hlev po moža Štefana, ki je skupaj s sinom Janezom krmil živino. Pogovor je potem (s)tekla za mizo v veliki sobi, kamor je prisel tudi teta Marija. Ani in Štefanova vnuka (triletni Klemen in štiriletni Kevin) pa sta se še naprej igrala; le ko smo ju povabili, da bi prisel in se fotografirala, sta se odtrgala od igre.

»Sta sinova hčerke Minke in zeta Gorazda. Živijo v kraju Žice pri Sv. Ani v Slovenskih goricah. Ko sta onadva v službi, sta otroka v varstvu pri nas. Seveda ju imamo vsi nad vse radi,« je povedala Anica.

Na vprašanje, kako veliko kmetijo imajo, je Štefan odgovoril:

»Obdelujemo 30 hektarjev zemlje, od tega osem hektarjev

najete. Tolikšne površine nam zaenkrat zadoščajo. Na največ njivah (16 ha) pridelujemo koruzo, potem (4 ha) ječmen, pšenico (3 ha), buče (2-3 ha) ...

Zadnji dve leti pa smo na naši kmetiji s pet (kot nekoč) pridelovali proso, in sicer na površini treh hektarjev, in ajda na enem hektarju.

Ajda! Spomnil sem se pesmi, ki »gre« nekako takole: *Ajda zori, pridi dekle, greva na naše lepo polje*. Dobro pa tudi vem, da je bila ajda nekoč kar pomembna poljščina za ljudsko prehrano. Enako tudi proso. Tudi zdaj, ko smo se že naveličali vsega modernega, spet posegamo po jedeh naših babic in prababic, recimo ajdovih žgancih ...

Urbaničevi so letos na enem hektarju pridelali 800 kilogramov ajde. Ta čas je pridelek še doma. To je trenutno posledica kampanje zaradi oporečne ajde iz Madžarske.

»Posejali smo jo v strnišče po sprailu ječmena. Bila je kar lepa

in upam, da bomo pridelek prodali kateremu od mlinov.

Poleg rastlinske pridelave imajo na kmetiji še tri druge dejavnosti.

»Ta čas imamo 14 govejih pitancev in 20 plemenskih svinj. Pujskov ne prodajamo, ampak jih pitamo do teže med 105 in 110 kilogrami in tako letno prodamo prek KZ Lenart okrog 500 bekov. Seveda krmo, ki jo pridelamo (žitariče), porabimo za domače živali.

Urbaničevi iz Zgornje Ščavnice pa se že 24 let ukvarjajo tudi z rejo piščancev brojlerjev. Redijo jih v hlevu 32 krat 12 metrov, in sicer v pritličju in nadstropju. V eni izmeni, ki traja od 35 do 45 dni, odvisno od kakšne teže jih pitajo (1,60 ali 2,80 kilograma), imajo 15.000 oziroma 10.000 piščancev. Dobro sodelujejo s perutninarsko zadrugo Ptuj, prek katere dobivajo enodnevne piščančke, krmila ... in prek nje tudi prodajajo spitate piščance. Trenutno dobijo za kilogram prirastka 25 dolarjev. Čeprav piščancem ni treba dajati lastne krme, so drugi izdatki: elektrika, voda, kurjava, amortizacija ... No, glede na to, da je pitanje utečeno (v vseh teh letih ni bilo daljše prekinitve), se račun izide. Povedano po domače: nekaj vendarle zaslužijo.

Kar zakipeetal sem se s prijaznimi Urbaničevimi. Sicer sem pričakoval, da bo prišel v sobo tudi sin, a ga ni bilo, ker je bil pač zaposlen z večernim krmiljenjem živalim. Ker se je hčerka poročila z doma, bo nekoč formalno prevzel kmetijo sin Janez. Starša sta ga pohvalila, da je zelo zagnan pri delu na veliki kmetiji, to pa seveda ne pomeni, da bi bil vedno samo doma. Mladina!

Š. Sobočan

Zagrebski zdravniki pevci v Radencih

Predbožični dobrodelni koncert v cerkvi sv. Cirila in Metoda

Prostovoljni prispevki šli za Društvo slepih in slabovidnih v Murski Soboti

Koncert je potekal v organizaciji in pod pokroviteljstvom župnijskega urada svetega Cirila in Metoda ter občine Radenci oziroma župana Jožeta Toplaka in na pobudo znanega radenskega zdraviliškega zdravnika dr. Ivana Kosa, ki se je vseh 30 let, odkar je v Sloveniji, udeleževal kulturnega življenja tega kraja kot recitator, organizator literarnih večerov, pevec in član zbora Zagrebskih zdravnikov pevcev.

Lepa večerna prireditev je združila več namenov – počastila z izborom pesmi prihajajoči praznik, ponudila kulturni užitek in poudarila slovensko-hrvaško prijateljstvo, ki ga v tem kraju simbolizira ravno zdravnik, katerega prijatelji in znanci so napolnili cerkev do zadnjega kotička. Kot je povedal sam, dela in živi iz ljubezni do obeh svojih domovin, Hrvaške, kjer se je rodil in preživel mladost, ter Slovenije, ki je postala njegov drugi dom, kjer si je ustvaril družino in preživel 30 plodovitih let. To je lepo ilustriral tudi njegov

dolgoletni prijatelj v kulturnem delovanju Jože Tkalec – oba sta namenila veliko let popularizaciji poezije in predstavljala poslušalcem pesmi tako svetovnih kot hrvaških in slovenskih pesnikov, od klasičnih do modernih.

Zagrebski zdravniki pevci, ki smo jih slišali, delujejo že več kot 30 let,

od leta 1974 jih vodi profesor doktor Mirko Bergovec, vsi člani pa so zdravniki. Udeležujejo se raznih kongresov, simpozijev, proslav, obletnic, predvsem pa nastopajo na dobrodelnih prireditvah, včasih se jim pridružujejo tudi znani hrvaški glasbeni umetniki. Veliko so gostovali tudi po

evropskih mestih. Radenski koncert je zajemal božične pesmi različnega izvora: hrvaške, slovenske, avstrijske, nemške, italijanske, francoske, škotske, ameriške. Občinstvo se je razveselilo tudi ob slovenskih Rajske strune in Božji nam je rojen sin. Koncert so končali z znano in priljubljeno Tihno nočjo, kot dodatek pa so zapeli še staro hrvaško kolednico.

Prav gotovo je bil večer, ki ga je povezovala Lidija Kos Ulčar in pri organizaciji katerega je sodelovalo tudi ogromno prijateljev ter sponzorjev, pomembnejši, kot se kaže na prvi pogled. Odkril nam je, da ljudje lahko dobro in uspešno prijateljujejo, dokler se tisti »zgoraj« ne spomnijo, da ne smemo. Zato končajmo z besedami zdaj že dolgo našega zdravnika, ki je priredil znano pesem Dragutina Damjanca: »Kaj bi rekel Božiču, da želim si ja? Rekel bi naj vsakomu malo mira da. Da bo človek človeku kakti bratu brat i da srečen jenput bu i Slovenec i Hrvat.«

B. B. L., foto: D. M.

Rogašovski pevski zbor se je odločil za snemanje zgoščenke

Za spomin in promocijo zborovskega petja

V rogašovski občini skorajda ne mine prireditev, na kateri ga ni, pa tudi naokrog po drugih občinah jih poznajo. Mešani pevski zbor kulturno-prosvetnega društva je bil namreč ustanovljen že pred sedemindvajsetimi leti, šele pred kratkim pa so se odločili, da bodo posneli kaseto in zgoščenko.

Svoje krstne nastope je imel zbor že daljnega 1977. leta ob dnevu žena v domačem kraju. Za kulturno dogajanje doma in naokrog je zbor skrbel še kakšnih deset let, nato pa je zaradi pomanjkanja članov prenehal delovati. Ker je bilo mrtvilo na tem področju preveliko, so se leta 1996 ponovno sestali, tokrat že z nekaterimi novimi člani. Čeprav je bilo v tem času kar nekaj menjav, je jedro zbora ostalo nespremenjeno. Zbor šteje danes trideset članov. Med temi je deset moških, ki večkrat nastopajo tudi sami kot Moški pevski zbor KPD Rogošovci. Večina članov prihaja iz rogašovske, nekaj pa jih je tudi iz kuzemske in cankovske občine. Zadnja tri leta jih vodi zborovodja Dejan Prasl, absolvent na visoki glasbeni šoli v Gradcu, pred tem pa jih je šefen Rožman, ki se je sedaj posvetil vodenju moškega dela zbora. V tem času, odkar ponovno obstajajo, in tudi že prej so opravili mnogo nastopov, največ doma, veliko pa tudi v sosednjih občinah, po drugih krajih Slovenije pa tudi v Avstriji, na Madžarskem in v Nemčiji so že večkrat nastopali. Prejeli so tudi že veliko priznanj, med njimi je treba omeniti Gallusovo priz-

nanje Zveze kulturnih organizacij Slovenije. Pesmi, ki jih izvajajo, spadajo med ljudske, cerkvene in umetniške. Veliko jih bo mogoče najti tudi na zgoščenki in kaseti.

Kot pravijo nekateri člani zbora, bi radi svojo dolgoletno delovanje zaokrožili z izdelkom, ki bo ostal v spominu tako članom kot tudi drugim ljudem, ki so jih poslušali ali pa jih še bodo.

Seveda po snemanju zgoščenke in kasete ne nameravajo prenehati delovati, ampak celo upajo, da bodo priregnili k zboru še kakšnega mladega pevca ali pevko. Snemanje bo za tako velik zbor, katerega člani so zaposleni v Avstriji, v službah po Pomurju ali pa celo kmetovalci, velik zalogaj. Do sedaj so imeli vaje enkrat tedensko, sedaj pa jih bodo morali imeti večkrat. Za snemanje pa bo verjetno treba nameniti tudi kakšen dan v celoti. Toda, kot pravijo, se snemanja veselijo. Zaenkrat še iščejo primeren prostor, ki bo akustično ustrezal vsem zahtevam. Kar se tiče finančne podpore, pa bodo kljub sredstvom občine iskali tudi sponzorje.

C. K., foto: arhiv KPD Rogošovci

Literarno srečanje Univerze za tretje življenjsko obdobje Murska Sobota

Literarna skupina in bralni krožek Univerze za tretje življenjsko obdobje Murska Sobota sta pripravila skupaj z bralnim študijskim krožkom Beremo z Manco Košir literarno srečanje s pisateljem in pesnikom naše pokrajine Ferijem Lainščakom. Lainščakova romana Skarabej in Vestalka ter Ločil bom peno od valov sta bili poleg pisateljevega življenja glavni temi pogovora. Pogovor je vodila mentorica krožka Metoda Perger, aktivno pa so sodelovali tudi člani obeh skupin. Pogovor je teklo o pisateljevem življenju, o njegovih začetkih pisanja in tudi o tem, kakšno bo njegovo nadaljevanje. Lainšček pravi, da mu je revščina njegove družine omogočila posebno otroštvo ter da je prvo pesem napisal že v prvem razredu osnovne šole na razglednico in se je glasila: »Zelo si lepa. Imam te rad.« Na vprašanje, ali so mu pomembnejše besede ali celota njegovih del je dejal: »Sem vizualni tip. Vse doživljam v barvah. Ob besedi najprej pomislim na barvo kot pa na zvok in besedo. Za moja dela je značilno, da ustvarijo živo sliko. Marsikdo mi je rekel, da so moje pesmi sestavljene iz podob. Povedati pa moram, da to počnem nezavedno.« Udeleženci srečanja so bili s predstavitvijo in pogovorom zelo zadovoljni, še posebej zaradi tega, ker so lahko pisatelju samemu povedali to, kar jim njegova dela predstavljajo. Med drugim so menili, da v svojih romanih uporablja zelo »sočne« besede, neka gospa pa je o njegovem delu celo napisala pesem.

»Pisanje ni poklic, ni konjiček, ni način promocije, ampak način življenja – z njim je vse zaznamovano,« je med drugim dejal Lainšček. – V. P.

Prodajna razstava del pomurskih slikarjev

Društvo mladih likovnikov Lindart in Galerija – Muzej iz Lendave so pripravili v prostorih lendavskega trgovskega centra Živila prodajno razstavo del pomurskih likovnih umetnikov, ki bo odprta do konca decembra. Ob ogledu je mogoče kupiti tudi dela likovnih umetnikov, med njimi so Suzanne Kiraly Moss, Laszlo Nemes, Andras Berkes, Endre Gönter, Igor Banfi, Dubravko Baumgartner in Sebastian Časar. Ob slikah so na voljo še knjige in razglednice, cene likovnih del pa se gibljejo od 2 tisoč do 175 tisoč tolarjev. – J. Ga.

Kaj prinašajo nove Stopinje?

Vsebinsko bogat zbornik

Stopinje, zbornik Pomurskega pastoralnega področja, so zakoračile v štirintrideseto leto. Tudi letos so obsežne (304 strani) in zanimive po vsebini, zato ljudje radi posežejo po njih, zlasti v tem času.

Tako kot že nekaj zadnjih let, je tudi tokrat vsebina razvrščena po rubrikah, imenovanih stopinje ... svetih, ... duha, ... oddaljenje, ... za mejo, ... k tebi, ... mladost, ... srca, ... jubilejne, ... odhrojene, ... tiskane, ... tvoje in moje.

V začetku je koledarski del s fotografijami za ustrezni letni čas, spominskimi dnevi, odlomki pesmi, ki jih je zbral in zapisal Štefan Kúhar, 1988. leta pa jih je izdala Pomurska založba. Za vsak mesec so tudi odlomki besedil svetniškega kandidata Danijela Halasa. Letošnja »novost« pa so zbadljiva besedila – stavki, katerih besede se začenejo z isto črko, na primer: Žižkovski župan Žarko Žerdin želi župniku živahno življenje.

Pa pojdemo k resni vsebini, seveda v telegrafskem slogu, saj za daljše predstavljanje ni prostora! Letos so na Hotizi odkrili spomenik Danijelu Halasu, zato so tudi v Stopinjah besedila o njegovem življenju, delu in smrti (Jožef Smej, Lojze Kozar, Lojze Kozar mlajši). Vladimir

Po podatkih zadnjega popisa prebivalstva je v 26 pomurskih občinah 82.845 katoličanov, 12.941 protestantov, 209 pravoslavnikov, 220 muslimanov, pripadnikov drugih ver pa je 82. Za vernike, ki ne pripadajo določeni verski skupnosti, se je opredelilo 1.792 ljudi. Kar 11.377 ljudi ni odgovorilo na vprašanje o veri. Se je pa 4.818 ljudi izreklo za ateiste. Za 6.254 ljudi ni znano, ali so vernim, in če so, kateri verski skupnosti pripadajo.

Kos mu je celo spenjal štirintridesetkitično odo oziroma hvalnico. Mimo tega dela tudi ni mogel Jože Zadravec, ki predstavlja njenega pisca. – Karel Bedernjak piše o bistriškem duhovniku Jožefu Godini, ki mu slovenska oblast ni bila naklonjena, zato ni mogel »svojih poznih let preživeti v svoji domovini.« O njem (in razstavi v pokrajinskem muzeju) sicer piše tudi Metka Fujs. – »Tiha razkošna ura leži ...« pa je naslov sprehoda po gredicah vere, kulture in znanosti velikega prekmurskega rojaka prof. dr. Vilka Novaka, ki je umrl oktobra 2003. – Zanimiv je članek Jožefa Ftičarja Prekmurščina kot poseben slovenski knjižni jezik. To so izsledki s simpozija o narečni slovstveni ustvarjalnosti, ki je bil v okviru fundacije dr. Vaneka Šiftarja. – Franc Puncer pa objavlja Utrinke ob branju dokumenta. Gre za Sklepni dokument plenarnega zasedanja zbora Cerkve na Slovenskem lanskem v letu. Zavzema se, da vsebino pretvorimo, kolikor se pač da, v življenje in delo.

Stopinje so bogate z vsebinami, ki bralcem tudi odpirajo pogled v preteklost. V mislih imam rubriko Oddaljene stopinje, kjer Jože Smej piše o Turkih v Turnišču in prizadevanjih Ivana Baše za martinišče v Murski Soboti; Jože Ftičar nadaljuje z dogodki iz martiniške kronike. Franc Kuzmič piše o običajih in verskih obredih med Židi, tudi prekmurskimi. – Ana Sambt predstavlja plemenito družino Buzuttijev itd. Tudi letošnje Stopinje niso mogle brez naših ljudi, ki so delovali (tudi) v zamejstvu. Predstavlja dr. Franca Ivanocja in njegovo delo za porabske Slovence. Ista avtorica tudi piše o Jožefu Sakoviču, rojenem 1874. leta v Vadarcih, umrlem 1930. na Dolnjem Seniku. Bil je duhovnik, narodni buditelj ...

Dr. Janez Malačič piše o demografskih razmerah v Pomurju na začetku 21. stoletja in navaja, da se je število prebivalcev s 131.000 (leta 1991) znižalo na 124.000 (ob koncu leta 2001). »Statistični podatki za leto 2001 kažejo, da je v regiji ob koncu tega leta živelo 123.948 oseb. Po spolu je bilo 48,4 % moških in 51,6 % žensk. Povprečna starost je bila 39,7 leta. Navedenega leta je v regiji umrlo 434 oseb več, kot se jih je rodilo, in odselilo se je 79 oseb več, kot se jih je v regijo preselilo,« navaja avtor.

Z branjem in prelistavanjem bomo tu prekinili. Na koncu morda le še to, da se tudi v letošnjih Stopinjah na kratko predstavljajo (v besedi in fotografijah) vse pomurske katoliške župnije.

Š. S.

Vsaka siva lisa predstavlja po-

»Duša Prekmurca, ležečega na travi, ko se z dvigom glave razgleda dvajset kilometrov po prekmurski ravnici«

Prva nagrada natečaja za ureditev središča Murske Sobotice, odkupne nagrade za ureditev Bežigradskega dvora v Ljubljani, spominskega kompleksa Teharje, mosta prek Ljubljane pri Cukrarni v Ljubljani, nominaciji za nagrado Piranesi in Plečnikove medalje za poslovno stavbo SGP Pomgrad, prestižno visoko priznanje londonske arhitekturne šole - ar+d award in zlata medalja na bienalu v Miamiju za poslovno hišo Lev v središču Ljubljane in še bi lahko naštevali. Pa vendar gre tukaj še za veliko več, gospod Andrej Kalamar je s svojimi izjemnimi arhitekturnimi objekti presegel golo malikovanje objekta samega. S pokončno, stoično držo vzpostavlja dialog med dušo in telesom, okoljem in družbo, kar določa arhitekturo kot institucijo, ideologijo kapitalizma v službi arhitekture, s čimer pravzaprav postavlja najlepši spomenik, *hommage*, arhitekturi kot eni najpomembnejših ved 21. stoletja. Ob prihodu s fotografijo Nataša nama prijazno razkazuje prostore ob Slovenski cesti v središču Ljubljane, ki so del uršulinskega samostana. Police v pisarni so natrpene s kupi projektov, stene krasijo biseri svetovnih arhitekturnih dosežkov, reminiscence s potovanjem, veliko arhitekturno mizo je zamenjal računalnik, skozi okno so prihajali prvi sončni žarki, ki so si utirali pot skozi jutranjo ljubljansko meglico, ko se nam v svoji veličini v ozadju izriše podoba ljubljanskega gradu.

Odlikuje ga izjemna delavnost, za sebe pravi, da je »progresivec« s prekmursko dušo, kjer si največkrat tudi polni baterije. Ideje se mu kopičijo vsak dan, pred leti je celo sodeloval na nagradnem natečaju v daljnem Samarkandu, dragulju Srednje Azije, pod pokroviteljstvom age Kana, njegovi sodelavci prihajajo iz širšega evropskega prostora pa tudi iz južne Amerike, dober glas seže v deveto vas, pravijo, tako so ga že začeli vabiti na gostujoča predavanja v tujino.

Mesto je prostor etnične in socialne raznolikosti, kjer se stapljata urbana in ruralna okolica. Koliko se to kaže v Murski Soboti?

Vsako mesto nastane v interesu združevanja ljudi na podlagi skupnih interesov, tržne zasnove, razvoja obrti in trgovine. Večina Sobočanov se je preselila iz okolice v mesto, kamor so prinesli tudi svoje vrednote gojenja ljubezni, navezanosti na zemljo, zato se Prekmurci zelo težko naveže na blokovska naselja, tako je Sobotica v večini sestavljena iz enodružinskih hiš. Vsak posameznik je del mestnega mozaika, ki ga dopolnjuje in se s svojim delom tudi potrjuje.

S postavitvijo Pomgradove poslovne stavbe, za katero ste bili tudi nominirani za nagrado Piranesi in Plečnikovo medaljo, ste vzpo-

stavili dialog med objektom in naravo, urbanim in ruralnim.

Projekt Pomgrad je bil zelo izzivalen, saj je bila stavba postavljena na sredo nekdanjega polja, na obrobje, ki bo definiralo mesto v prihodnje. Napraviti nekaj med monumentom sredi ravnice, a hkrati nastaviti urbano osnovo, ki bo oziroma že postaja realnost kot povezava med avtocesto in mestom. Dejstvo je, da bo to območje v desetih letih pozidano, z urbani razvojem in komunikacijo z okoljem se obenem zveča vrednost nepremičnine. Pri vsakem posluhu v prostor je treba pogledati v preteklost in poskušati razumeti prostor, zato ima vsaka gradnja svojo racionalno osnovo. Prekmurje nima razpršene gradnje, rob mesta je zelo jasno določen, zato smo s Pomgradom jasno nakazali nadaljnji razvoj Sobotice. Pri stavbi gre za komunikacijo med naravo in neposredno povezavo z mestom, pomembno je počutje v stavbi in ljudi okoli nje. Malenkosti, kot so okna, obrnjena na sever, pozitivno vplivajo na delo, saj je poudarjena naravna svetloba.

Pred kratkim ste v Cankarjevem domu v Ljubljani predstavili projekt ureditve Soboške jezera. Kakšni so konkretni načrti?

V sodelovanju z arheologom prof. dr. Guštinom, ki je pred leti sodeloval v arheoloških izkopavanjih v okolici Murske Sobotice, se je rodila ideja o arheološkem muzeju, ki naj bi bil ob soboški gramoznici. S postavitvijo Tušvega objekta je bilo treba na novo ovrednotiti prostor, zato se je bilo treba potegniti vase, poudariti formo, ki bo poudarila tudi namen vsebine.

Obiskovalec kot aktivni soudeleženec, popotnik skozi čas ...

Seveda! Poleg nakupovalnega središča je treba vzbuditi pozornost ljudi, ki bi jih v prostoru in času zadržali, zato se je z idejo ureditve obalnih prostorov ob jezeru, postavitvijo adrenalinskega parka in podvodnega akvarija pripeljal do arheološkega muzeja, ki s tem ne samo, da zaživi kot objekt, ampak ohrani tudi bogato prekmursko kulturno dediščino. Komplex postane stična točka družinskih piknikov, prijetnih poletnih večerov, koncertnih prireditev, šolskih izletov, učnih in turističnih poti. S podvodnim akvarijem se vzpostavi zanimanje za vodo kot tako, ki nam je na podzvestni ravni povsem naravna. Gre za razumevanje delovanja fenomenov vode in njenih naravnih zakonitosti, od nastajanja mehurčkov do spoznavanja flore in favne – učna pot kot družabni dogodek!

Zelo redko se dogaja, da se kot investitorji pojavljajo kar trije različni sektorji: Ministrstvo za kulturo, Družba za avtoceste republike Slovenije, skupnost prekmurskih občin, omenjajo se evropska sredstva. Kakšna so realna pričakovanja?

Andrej Kalamar, letnik 1966, iz Murske Sobotice, znamenje: riba, diplomirani inženir arhitekture, 2001: nominacija za nagrado Piranesi, 2002: ar+d award – visoko priznanje, nominacija za Plečnikovo medaljo, 2003: Bienal Miami+Beach – zlata medalja.

Pobuda se je razvila postopoma, z različnih strani, kamor je treba prišteti tudi investitorje. Arheolog prof. dr. Guštin je prišel z obliko, ki ji je bila izdelavo načrtov dodana še vsebina, pozitivno energijo je dodal še gospod Polanič. K ideji je dodan še ekološki projekt, saj naj bi se v okolici gramoznice, v premeru 140 metrov, opustila uporaba umetnih gnojil. Gre za pozitivno energijo, s katero Sobotica doživlja transformacijo na boljše. Treba se je zavedati, da nas bo mesto vse preživelo, da smo sami le del velikega mozaika.

Prvi celostni načrt mesta Murska Sobotica je začel razvijati v 30. letih prejšnjega stoletja arhitekt Novak. Kakšen je vpliv njegove arhitekture v nadaljnjem razvoju mesta?

Novak je nastavil smeri razvoja, postavil je industrijsko cono, tako kot Edo Ravnikar se je tudi on šolal v Parizu pri

svetovno znanem arhitektu Le Corbusieru, kjer je naredil načrte za Koltajevovo villo. Gre za čas čistega funkcionalizma, ki ga preslika v ruralno okolico Sobotice. Slednje v bistvu še ni premoglo ureščitve njegovega načrta, saj je še dobrih šestdeset let po njegovih načrtih v središču mesta makadam, kar pomeni, da ima mesto omejene zmožnosti. Že Novak je v 30. letih določil model hiše s pritličjem in dodanimi tremi nadstropji, kot nam lepo kaže primer Delavskega doma (današnje občine), s čimer se arhitektura Sobotice še danes dotika vizije pokojnega Novaka.

To so tako imenovane sive lise, ki se vlečejo od Gregorčičeve in Cvetkove ulice pa vse do avtobusne postaje

Ja, gre za lise, ki pa bodo gotovo nekoč dosegle svojo izpolnitev, ki bodo Sobotico naredile za lepše mesto. S projektom Urbane misli so se odprle mož-

nosti rešitve, s čimer bo Sobotica dobila močnejši urbani, mestni pridih. To pomeni, da obstaja tudi interes, potreba kapitala, brez katerega ni investicij. Pomembno je zadovoljiti potrebe in koristiti prostore.

Kakšen je vpliv sodobnih industrijskih con na razvoj mestnega središča, na utrip Murske Sobotice kot središča Prekmurja?

Strah, ki se poraja, da mestno središče izgublja svojo središčno vlogo v mestu, je nekako povsem upravičen. Na problem je treba gledati veliko širše. V preteklosti je bilo središče mesta zapolnjeno z majhnimi trgovinami, mestni utrip je bilo mogoče občutiti od lokalnega peka do kulturnega centra in knjižnice. Pred dobrim desetletjem se je začela razpršenost trgovinskih centrov na obrobju mesta. To so stvari, ki so se morale zgoditi, ki so se v zahodni Evropi zgodile pred dobrimi desetimi, petnajstimi leti. Nastanek stvari v prostoru je povezan z investicijami, ki se morajo v končni fazi obrestovati tudi investitorju samemu, industrijska cona je odgovor prav na kupno moč, potrošniško dušo tega trenutka. V centru mesta si predstavljamo veliko bolj sofisticirane izdelke, ki pa potrebujejo kupca. Če je kupna moč taka, da se trenutno ne da zagotoviti preživetja tem lepšim programom, ostajajo v centru mesta upravne in poslovne dejavnosti. Majhne, a še kako pomembne nitke, ki tkejo urbano podobo mesta, torej knjižnica, galerija, kino, kavarne, tako nimajo dovolj zaledja, da bi pokrile te segmente mesta. Gre za odgovor na sociološko-ekonomsko stanje naše družbe.

S 1. majem 2004 vstopamo v Evropsko unijo. Ali menite, da je Murska Sobotica s svojim duhom in prostorom pripravljena prevzeti breme središča tega ožjega panonskega pasu med Gradcem, Sombotelom in Mariborom?

Sobotica je mitnica tega prostora. Z vstopom v EU bo prišlo do prerazporeditve časa. V Soboti je še vedno navada, da se začne delavnik ob sedmih in konča ob treh popoldne, ko se posvetimo družinskemu življenju ali vrtičku. Primerljivost z Evropo, ko homo morali dokazati konkurenčnost mesta tudi

S projektom Urbane misli so se odprle možnosti rešitve, s čimer bo Sobotica dobila močnejši urbani, mestni pridih. To pomeni, da obstaja tudi interes, potreba kapitala, brez katerega ni investicij. Vsaka stavba postaja blagovna znamka investitorja, objekt kot informacija, v kateri igra material stransko vlogo.

Ob sprehodu skozi Soboto vidim eno krasno urbano potezo. Namesto groze se oprimem potencialov, saj vsaka siva lisa predstavlja potencialno delo s primerno, konkretno rešitvijo. Gre za veselje do dela, kar pomeni, da mora biti vsaka stavba tudi čitljiva. Samo kompozicijo misli je treba izraziti bolj s poezijo kot prozo.

tencialno delo

širši okolici, se bo morala pokazati tudi v drugih vsakodnevnih življenjskih navadah – delavnik od osmih do štirih oziroma še dlje, kar pomeni, da se bo veliko delalo tudi v mestu, katerega storitve bomo tudi koristili, pekarne na najbližjem vogalu, kavarne, trgovine, s čimer bo mesto ponovno zaživelo. Mesto se odziva na potrebe prebivalstva, ko bodo prebivalci sami pokazali potrebo, se bo uredilo tudi mestno središče.

S poslovno hišo Lev, ki je bila nedavno nagrajena z zlato medaljo na priznanem ameriškem bienalu v Miamiu, ste v Ljubljani vzpostavili dialektičen odnos,

na mednarodnih bienalih, vsaka nagrada pa je tudi potrdilo dobrega dela.

S tem niste samo presegli malikovanja objekta samega, objekta kot umetnine, temveč gre že za institucijo, ideologijo kapitalizma v službi arhitekture.

Zmeraj se je treba dvigniti nad goli kapital. Arhitekt je kot kreator prostora, zavezan stroki in iskanju dodane kvalitete. Umetnost je intimna stvar, ki se spontano vpleta v vsako delo, s čimer se preseže zgolj utilitarna raba prostora, saj v nasprotnem primeru arhitektura kot taka ne bi obstala, ampak bi se sprevrgla v stavbarstvo.

jijo sonca, zraka in vsega takega, kar bi utegnili razkužiti njih gnile duše. Kako se vi osebno počutite v Murski Soboti?

Novakov čas je bil čas arhitekturne revolucije, čas nastanka moderne, prihajajoč iz svetlega Pariza v Soboto. Ob prihodu v Soboto je verjetno doživel blazen šok, kulturno razliko, ki se je dotikala predvsem navadnih, preprostih ljudi. Jaz osebno ob sprehodu skozi Soboto vidim eno krasno urbano potezo v Slovenski ulici, po drugih je mogoče opaziti lepe nastavitve urbanih potez. Namesto groze se oprimem potencialov, saj vsaka siva lisa predstavlja potencialno

Nagrajena poslovna hiša Lev, ar+d award, bienal Miami +Beach – zlata medalja

odnos ljubosumnega spogledovanja med objektom in mimooidnim narcisom

Objekt kot tak je abstrakcija enih misli, medsebojnih odnosov, vsebin tistih, ki so notri, dihanja med notranjim in zunanjim, med konstrukcijo, funkcijo, usmeritvami neba, mestotvornosti. Stavba nagovarja vsakega mimooidnega, mu vrača barvo, ki se nanaša izključno na mimooidnega, s čimer se vzpostavi intimen odnos med opazovalcem in objektom. Drugi ritem so okna, randomski sistem neke kromosomske slike, ki odseva današnji čas na naši podzavestni ravni, a nas vseeno zadeva. Obenem pa je kot protektivni mehanizem tistih, ki so notri, a so kljub gostemu prometu na en način zvočno izolirani od dogajanja v krizišču, po drugi strani pa jih tudi sam pogled na dinamično okolico približa dogajanju v okolici. Mestu je treba dati tudi neko jasno urbano izjavo, ki so jo oddelali tudi

Arhitektura kot ideološka avantgarda vladajočih razredov?

Nekoč je bil dokaz moči z arhitekturo mnogo pomembnejši, kot je danes. Recimo danes se najbogatejši ljudje ne odločajo za gradnjo največjih stavb na svetu, kar bi bilo po logiki preteklih stoletij pričakovano, medtem ko logika tega stoletja to izključuje kot nepotrebno. Moč se ne izraža samo z arhitekturo, je pa res, da je vsaka oblast izkazovala svojo prisotnost ob pomoči arhitektov. Vsaka stavba postaja blagovna znamka investitorja, objekt kot informacija, v kateri igra material stransko vlogo.

Arhitekt Feri Novak je v pisnu veterinarju dr. Jožetu Šerbcu, kateremu je v 30. letih prejšnjega stoletja projektiral hišo, med drugim zapisal: »Stale, parme in slično je za soboško malomeščanstvo, pa še jasli, kam jih vežete. Oni se bo-

delo s primerno, konkretno rešitvijo.

»Murska Sobota kot podoba za ljudi prihodnosti?

Gotovo, jaz sem prepričan, da Sobota ima potencial, s čimer bi odgovorila na naše potrebe. Urbanizem je strašno inertni sistem, ki gre svojo pot, ne glede na vzdih okolice. Mesto potrebuje eho družbe, tako kot družba potrebuje eho mesta, zato poskušam negovati kvaliteto v empatiji prostora, začutiti njegove probleme, potenciale. Arhitektura je kompleksen sistem, ki se ga ne da opisati kot umetnost ali znanost. Gre za žongljanje z več žogicami, več žogic imaš, spretnejši si z vključevanjem več sistemov v eno urbano podobo. Gre za veselje do dela, kar pomeni, da mora biti vsaka stavba tudi čitljiva. Samo kompozicijo misli je treba izraziti bolj s poezijo kot prozo. Stavki morajo biti kratki, a globoki.

Hvala lepa za pogovor!

Oskar Habjanič

Človek in njegov konjiček

»Z zbiranjem znamk se tudi izobražuješ«

Se nikoli doslej nisem videl na enem mestu toliko znamk kot pri znanem arhitektu Aleksandru Šmidlehnerju iz M. Sobote

»Ne vem natanko, ali jih je milijon ali polovico manj, ker jih nikoli nisem posebej prešteval. Vem pa, če bi mi kdo slučajno vzel kakšnega od teh številnih albumov, da bi to takoj ugotovil.«

Pravi, da je ta konjiček naravnost priporočljiv za sprostitev po napornem delu. »Šele pred približno dvajsetimi leti sem se začel resneje ukvarjati s filatelijo. Običajno se otroci zgledujejo po starih, pri meni pa je bilo ravno obratno. Ko je sin v osnovni šoli začel zbirati znamke, sem spoznal, da mora biti v tem nekakšen sistem, posebno, ko sem v njegovi zbirki videl enako oblikovane dve ali tri znamke. Kako zvedeti, da spadajo skupaj? Da bi vse to čim bolj spoznal, sem se vključil v soboško filatelistično društvo. Tam sem se seznanil z literaturo in ta konjiček me je nato povsem prevzel. To se je razvilo do take mere, da sem filatelista ostal jaz, sin pa ne več, zato zdaj razmišljam, kaj bo po meni. Kaj se bo zgodilo z obsežno zbirko?« razmišlja 62-letni sogovornik.

O čem nas učijo znamke? »V prvi vrsti nas navajajo na red in disciplino, saj brez tega ni mogoče narediti dobre zbirke. Natančnost, sistematičnost in varčnost so namreč lastnosti, ki so nujne za dobrega filatelista. Filatelija torej ni samo to, da znamko kupiš, ampak nas uči o marsičem. Mladega človeka predvsem seznani z vsem, saj je znamka namenjena tako zgodovini kot osebnostim, varstvu okolja, rastlinstvu, živalim, prometu, skratka vsemu, kar obstaja. Vsako znamko pa spremlja tudi opis: zakaj je izdana, komu je namenjena in kaj predstavlja oseba na njej. Če pobereš le delček tega, se hkrati izobražuješ. Hudo je, če znamke zbiraš le za to, ker bi rad bogatel. Do tega gotovo ne boš prišel,« mi pojasni Aleksander Šmidlehner.

»Jaz izmenjujem znamke z zbiratelji po Evropi, veliko manj pa v slovenskem krogu. Lahko se pohvalim, da imam celotno zbirko znamk Slovenije, ki so bile kadarkoli izdane. Zavedati se je treba, da sega ta zgodovina daleč nazaj, saj bo minilo skoraj sto let, ko je bila izdana prva slovenska znamka. Med drugimi si znamke izmenjujem z Ukrajincem, Rusom, Slovakom, Čehom ter dvema Poljakoma in tremi Nemci. Svoječas sem imel stike tudi z Bolgarom in Srbom. Vsaka znamka je registrirana in ima svojo številko. Zanimivo je, da je prva znamka, ki je izšla leta 1840 v Angliji, kazala stopnjo inflacije. To danes ne velja več.«

Kdaj ste dobili prvo znamko? »Ne spomnim se, kdaj je to bilo. Šem pa znamke začel zbirati res sistematično. Vedno, ko me mladi sprašujejo, vsakemu svetujem, naj vendar začne zbirati znamke od svojega rojstnega dneva ali pa vsaj od tistega leta. Po starejših znamkah naj posega šele takrat, ko ne bo več odvisen od staršev in bo imel svoj denar. Smiselno je, da najprej zbiraš znamke svoje države. Od 26. junija 1991, ko je izšla prva poštna

V Prekmurju smo imeli nekoč madžarske znamke. Že leta 1919 so v Dobrovniku izdali 29 madžarskih znamk z napisom Prekmurje – SHS, v Beltincih pa so imeli le SHS. Takih znamk iz obdobja med letoma 1941 in 1945, ko je bilo Prekmurje okupirano, je bilo devet serij.

znamka v samostojni Sloveniji, je bilo izdanih veliko priložnostnih in rednih poštne znamk, povezanih z najrazličnejšimi motivi. Ker je Slovenija še mlada država, je zbiranje zelo hvaležno, saj je mogoče dobiti še vse znamke, bodisi čiste ali žigosane, me pouči predsednik Filatelističnega društva Murska Sobota, ki to funkcijo opravlja že polnih 20 let.

Zvem, da soboško filatelistično društvo nima svojih posebnih prostorov. »Zato se pri meni doma opravlja vsa korespondenca, hkrati pa delim znamke za 85 članov, od tega jih je samo 15 mladih. Opaziti je, da se mladi ne vključujejo toliko kot nekoč, saj je zanje vrsta drugih zanimivejših dejavnosti. So pa na posameznih šolah filatelistični krožki.«

Poleg znamk iz domovine se pogosto odločimo še za zbiranje znamk katere druge države.

»Prvič sem seveda zbiral jugoslovanske znamke. Potem sem se odločil, da bom zbiral znamke iz sosednjih držav, povezanih s Slovenijo, zato je v moji zbirki veliko avstrijskih in madžarskih znamk. Kasneje sem prekinil s sistematičnim zbiranjem madžarskih znamk, ki jih imam do letnice 1989, medtem ko avstrijske znamke zbiram še danes. Jaz nimam klasičnih albumov, ampak posebne liste, ki jih izdeluje švicarska firma Leichturm. Na njih so t. i. prozorni žepki, kjer je vnaprej določeno mesto za znamko, kjer je že rahli odtis te znamke.

Hotel sem tudi, da bi zbral tudi vse zadeve, ki so vezane na zgodovino Slovenije iz sveta.

Zelo zanimiva je bila tudi zbirka Evropa od leta 1956 dalje, ki pa sem jo letos prodal. Že takrat so se začela razmišljanja o združenju Evrope.«

Drug način zbiranja pa je zbiranje tematskih zbir. Nekateri zbirajo znamke z motivi železnic, živali, rastlin in podobnega. »Ker sem bil nekoč kolesar, sem se odločil za zbiranje znamk z motivi dirkalnih koles. Ko sem uvidel, da ne morem priti do južnoameriških znamk, sem se omejil le na evropske. Imel sem srečo, da sem sodeloval s Poljakom, ki mi je poslal veliko gradiva s priložnostnimi izdajami, kuvertami in ovitki. Pred tremi leti sem imel tovrstno zbirko znamk na razstavi v Trbovljah, dvakrat pa sem sodeloval na razstavi na Ptuj, kjer sem prikazal tudi posebno zbirko nemških denarno-pisemskih znamk. Ker rad gobarim, zbiram tudi evropske znamke s to tematiko.«

Milan Jerše

Kdaj so začeli postavljati jaslice? Pozlačena in posrebrbena votlina

Jaslice z vsega sveta v Ljubljani

V spomin in ponazoritev Rojstva naj bi prvi kristjani v četrtem stoletju obložili s srebrom in zlatom prostor v votlini (hlevčku) Jezusovega rojstva v Betlehemu. Tam naj bi postavili tudi kipe Svete družine (Jezus, Marija in Jožef).

Bolj oprijemljiv podatek o postavljanju jaslic pa je iz 1223. leta, ko je Francišek Asiški postavil božične jaslje v gozdu pri kraju Greccio v Umbriji. Vanje je dal seno in slamo, k njim pa privezal vola in osla. Nad jaslmi je bil oltar in tam so potem darovali sv. mašo, ki se je je udeležilo veliko ljudi. Nekateri pa menijo, da so jaslice postavljali v Evropi že prej, kajti pred božičem so prirejali v cerkvah božične igre, v katerih so predstavljali Jezusovo rojstvo. Pred oltar so postavili korito ali košaro, v kateri sta bila slama ali seno, na njej pa Dete. Vsekakor pa velja Francišek za prvega, ki je postavil jaslice na prostem.

Ceprav je na podlagi raznih fresk (stenske slikarije) mogoče sklepati, da so tudi na Slovenskem zgodaj postavljali ali vsaj slikali jaslice, raziskovalci ne prezrejo leta 1644. Tedaj je jaslice izdelal jezuitski brat – laik Kilijan Hampl in jih postavil v jezuitski cerkvi sv. Jakoba. Kipci naj bi bili visoki 130 centimetrov. Iz jezuitskih cerkva so se potem razširile po samostanskih in župnijskih cerkvah. Kako je zdaj v Sloveniji s postavljanjem jaslic, vemo, pa vendarle naj spomnimo, da v nekaj krajih postavljajo tudi žive jaslice, denimo v Postojnski jami. Pomurcem najbližji kraj, kjer v živo oživijo spomin na Rojstvo, pa je Razkrižje. Tamkajšnje Turistično narodopisno društvo Razkrižje že nekaj let prireja pri Ivanovem izviru Božično noč. Tokrat bodo predstave: v sredo, 24. decembra 2003, ob 19. uri; v soboto, 27. decembra, ob 18. uri in v soboto, 3. januarja 2004, prav tako ob 18. uri.

Na Slovenskem imamo celo Društvo ljubiteljev jaslic Slovenije. V njegovi organizaciji in pod pokroviteljstvom Unesca je v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani od 14. novembra 2003 do 15. februarja 2004 mednarodna razstava jaslic. Gre za potujočo razstavo, poimenovano Jaslice sveta, obsega pa umetniška dela in jaslice, ki »prihajajo« iz Italije, Francije, Španije, Slovenije, Švice, Nemčije, Avstrije, Češke, Portugalske, Afrike, Latinske Amerike, Koreje, Kitajske, Japonske in od drugod. Na ogled je kar 250 dragocenih jaslic, ki predstavljajo raznolikost, pestrost ter bogastvo etnološke, zgodovinske, umetniške kulture in seveda verske tradicije. Tam so 21. decembra sprejeli Luč miru iz Betlehema. S. S.

Ljudski zdravilec Matija Kolenko iz Črenšovec Moj vir zdravja je narava

Kaj je dobro za mehur?

Matija Kolenko iz Črenšovec se je rodil tisočdevetstoštiriindvajsetega leta. Ko pa je bil na služenju vojašnice na Ohridu, je močno zbolel, potem pa se je začel zdraviti z rastlinami. Tega se je naučil od svojih staršev in starejših vaščanov, kasneje pa si je kupoval najrazličnejše rastlinske in zdravstvene priročnike. Danes obvlada široko znanje iz botaničnega sveta, pri nabiranju in sušenju rastlin pa mu pomagata še žena Marija in hčerka Olga.

Ko sem se pripeljal na dvorišče Kolenkovih, sem zagledal najrazličnejše rastline, nakar mi je Matija povedal, da se večina teh znajde na njegovem seznamu za čaje in druga preventivna sredstva in da za vsako od teh rastlin pozna strokovno in domače ime. Za vsako zeliščno rastlino ve tudi, proti kateri bolezni deluje, seveda pa zna svetovati tudi pripravo zelišč za zdravilen namen. »Vsaka roža pa zna biti škodljiva, če ni pripravljena tako kot bi morala biti,« je povedal Matija. Ni pa mi pozabil razkazati najrazličnejših grmovnic, omenil je tudi njihove zdravilne lastnosti. Z občudovanjem sem poslušal o učinkih črnega trna, ki na Kolenko-

Matija Kolenko pod črnim trnom, kateremu pripisuje veliko zdravilno moč. – Foto: B. Z.

vem vrtu raste že več kot petdeset let, posadili pa so ga Matijevi starši. Črni trn je do tri metre visoka grmovnica, katere stranske vejice se končujejo z ostrimi trni. Koščičast plod je do deset milimetrov debel, temno moder in okrogel. Šele po večkratni slani izgubi svoj surov trpki okus. Uporablja se v najrazličnejše namene. Matija pravi, da je dober za mehur, želodec, negovalno pa deluje na kožo. Seveda je ob tem

treba poznati način priprave. Poleg domačega vrta pa Matija išče, nabira in raziskuje rastline na bližnjih travnikih in v gozdu, za katerega pravi, da v njem raste pravo naravno bogastvo, le znati ga je treba poiskati. Kot je za ljudskega zdravilca značilno, imajo pri Kolenkovih skorajda knjižnico priročnikov o zdravljenju z rastlinami. Na kuhinjskih policah pa je prava domača lekarna zdravilnih rastlin. V tej se znajdejo

žajbelj, melisa, meta, njivska preslica, nepogrešljivi so kamilica, bezeg, lipa, akacija, rman, glog, kopriva, hmelj in druge zdravilne rastline. Matija Kolenko iz rastlin izdeluje mešanice za čaje, obkladke, nekaj pa kot dodatek h kopanju, izdeluje pa tudi mazila. Zatrtil je, da ne jemlje nobenih drugih zdravil, kot so tablete, pa vendar še ostaja v vitalni kondiciji.

Bojan Zadravec

Obiskali smo Vučjo vas

Na račun pridobitev tudi žrtve

Koliko za priključek na kanalizacijo?

Prav gotovo je Jože Paldauf iz Vučje vasi pravi sogovornik iz tega kraja, kajti ima več funkcij: je predsednik vaškega odbora, član občinskega komunalnega odbora, član odbora za izgradnjo kanalizacije, podpredsednik gasilskega društva ...

»Danes Vučja vas ni več taka, kot smo jo poznali še pred nekaj leti,« sem začel pogovor.

»Res je drugačna; vprašanje pa je, ali smo na ta račun predvsem pridobili, ali pa morda tudi kaj izgubili. Nekaj je bilo tudi žrtvovanja.«

»Kot se vzame,« sem ugovarjal, kajti prepričan sem, da imajo veliko novega.

Jože je potem omenil, da sko-

zi Vučjo vas (in druge kraje od Križevca do Radenec) pelje modernizirana regionalna cesta, kar je nedvomno velika pridobitev tako za varnost prometa kakor tudi za podobo teh krajev.

»Pogled na Vučjo vas je zdaj drugačen. Pa ne le zaradi ceste, pločnikov, ampak tudi, ker so ob modernizaciji ceste položili vse omrežje v zemljo (kabelska televizija, telefonija, elektrika). V zemljo so položili tudi nekaj cevi za kanalizacijo, da pozneje ne bo treba prekopavati. Po drugi strani pa smo dobili gost cestni promet. Ta je še večji, odkar so odprli avtomobilsko cesto Vučja vas–Beltinci,« je ugovarjal sobesednik Jože in potem še dodal, da bo tega manj, ko bodo uredili avtomobilsko cesto proti Cogetincem in dalje. Kdaj bo tam stekel promet, seveda ni mogel povedati, kaže pa menda dobro. Prav ta čas so namreč začeli graditi nadvoz avtomobilske ceste čez »vučjevaško« regionalno cesto in železniške tirne. Ta naložba menda sodi še v »stari« projekt avtomobilske ceste Vučja vas–Beltinci.

»Kako pa kaže s kanalizacijo?«

»Kanalizacija z območja križevske občine bo priključena na skupno čistilno napravo v Ljutomeru. Z območja križevske občine bodo priključeni najprej bližnji kraji, prav Vučja vas pa tam okrog leta 2007. Priključbo sta 1.800 evrov v tolarjih. Že podpisujemo pogodbe. Tisti, ki bodo

Po obnovi, razširitvi, ureditvi ... je nekoč vaška cesta postala pravi bulevar.

plačali takoj, bodo deležni desetodstotnega popusta, drugi pa plačajo polno ceno v več obrokih.«

Vučja vas je eden od redkih krajev, ki imajo lasten vodovod in (kar je seveda najbolj pomembno) odlično vodo, ki je je dovolj celo v sušnih obdobjih. Tudi zaradi tega razloga jim je v velikem interesu, da čimprej dobijo kanalizacijo, da ne bi prišlo do onesnaženja. Žal pa so še drugi razlogi, zaradi katerih se lahko to zgodi (gnojenje v bližini izvira, na primer).

Odkar teče skozi vas moderna regionalna cesta in odkar je v

bližini avtomobilska cesta, se zdi, kot da bi imeli mestni bulevar. Seveda so tudi domačini zainteresirani, da si tujci, ki potujejo skozi naselje, ustvarijo dobro mnenje, zato so Vučjevaščani prenovili več hiš. S takim zelo zahtevnim delom so se letos ukvarjali tudi Paldaufovi in zdaj imajo eno najlepših obcestnih domačij.

»Pa še o gasilcih kaj povejte!«

»Prihodnje leto bomo praznovali 90-letnico. Upam, da bomo do takrat kupili novo orodno vozilo in ga slovesno predali na menu. V društvu imamo moško

in tudi žensko desetino, ki je na državnem tekmovanju v Moravskih Toplicah zasedla tretje mesto.«

»Pa kulturno društvo Janeza Čuka?«

»Zelo prizadevna je njegova predsednica Ana Lebar. V društvu delujejo folklorna skupina, recitacijska sekcija in ljudske pevke iz Bučevca.«

Sogovornik tudi ni prezrl športnega društva, v katerem so zlasti dejavni igralci malega nogometa in namiznega tenisa.

Besedilo in foto: Štefan Sobočan

Nov servis v Križevcih

Še pred novim letom bodo v Beltincih odprli nov (nadmestni) Petrolov bencinski servis, ki bo tako šel v korak z novima servisoma v Murski Soboti: Molovim in Tuševim.

V decembru pa je Petrol začel graditi nov servis v Križevcih pri Ljutomeru, odprli pa ga bodo že konec marca 2004. Imel bo pet črpalk in kar dvanajst točilnih točk (roč): štiri za evrosuper, šest za evrodiesel in po eno za motorni petrolej in kurilno olje. Gre za »zaprt« sistem točenja goriva, tako da bo onemogočen izpust hlapov v ozračje. Na servisu bo šestdeset kvadratnih metrov velika prodajalna, v kateri bo mogoče nakup več kot 2.000 različnih izdelkov (hrana, pijače, časopisi, cvetje, igrače, motorna olja, avtokozmetika ...). Seveda bodo na novi križevski črpalci prodajali tudi plin v jeklenkah. Vrednost celotne naložbe je dve sto milijonov tolarjev. S. S.

Jože Paldauf: »V Vučji vasi imamo odlično vodo in vse bomo storili, da taka ostane.«

VESTNIK
lahko kupite
tudi na večni
pošt v Pomurju,
bencinskih
servisih ter
skoraj v vseh
trgovinah in
trafikah.

Podjetje za informiranje, d. d., tlica prih. Novaka 13, M. Sobočan

Dvojčice so med nami (5.)

Vedno enako oblečeni

Rodili sta se v Črenšovcih, odraščali pa v Segovcih na Apaškem polju

Morda ste opazili, da sem za danes naslov rubrike spremenil. Nisem zapisal dvojčki, ampak dvojčice. To pa je bilo skorajda nujno, kajti predstavljam dvojčici pa tudi na skupinski fotografiji so same – dvojčice.

Zakoncema Franciški in Jožefu Šebjaniču, ki sta do konca druge

svetovne vojne živela v Črenšovcih, je bog dal enajst otrok. Pri krstu sta jim dala tale imena: Jožef, Ivan, Slavko, Lizika, Terezija, Marija, Cilka, Anton, Karel, Vinko in Anica. Ne le starša, ampak tudi štirje od otrok (Jožef, Ivan, Slavko in Anton) so žal že umrli. Polnih življenjskega optimizma pa je sedem preostalih. Taki sta tudi

sestri dvojčici Marija in Cilka, rojeni 24. februarja 1936. leta.

»Naš oče je bil mizar, mati pa šivilja. Vsi, razen najmlajše Anice, smo se rodili v Prekmurju. Leta 1946 sta starša dobila v Segovcih hišo in nekaj zemlje, nakar smo se preselili. Oče se je zaposlil na kmetijskem kombinatu, mati pa je skrbela za veliko družino in

delala na kmetiji. Pomagali smo tudi prav vsi otroci,« je dejala dvojčica Marija, ki sem jo obiskal na novem domu v Segovcih 59, kjer živi v skupnem gospodinjstvu sinom Otom, ki si še ni ustvaril družine. Hodi na delo v Avstrijo. So se pa že poročile hčerke: Marija v Kupetince, Brigita v Bučevce, Marjana pa v Nasovo.

»Letos mi je po hudi bolezni umrl mož,« je izlila svojo bolečino vdova Marija, ki je po poroki 1959. leta z Otonom Steyerjem iz sosednje Plitvice prevzela njegov priimek. Po poklicu je bil kovač, ona pa je delala na domači kmetiji, hodila pa je tudi na delo v Avstrijo. Pozneje, ko je mož podedoval zemljo, nekaj pa sta je še dokupila, sta uredila povsem nov dom zase in za svojo družino.

Kako pa dvojčica Cilika? Z njo sem se pogovarjal po telefonu. Ona je odstopila v objavo tudi skupinski posnetek dvojčic izpred Puharjevega gostišča v Zgornji Velki (Marija Snežna). Povedala je, da sta bili in sta močno navezani druga na drugo. Seveda sta si zelo podobni, posebej takrat, ko sta enako oblečeni.

»Mama je bila šivilja in vedno sva imeli enake obleke,« je povedala.

Poročili pa se nista hkrati. Marija je vstopila v sveti zakon, kot

To pa je fotografija iz njune mladosti.

že zapisano, 1959. leta, Cilko pa je Jožef Nidorfer s Kamenščaka pri Ljutomeru popeljal pred oltar tri leta pozneje: 1962. leta. Živita v strogem centru Maribora v Gosposvetski ulici. Imata še samskega sina Jožeta in sina Iva, ki pa si je že omislil družino in živi v Kamnici pri Mariboru.

Za konec tega paberkanja pa še nekaj o tem, kar je povedala dvojčica Marija:

»Tako kot vsi drugi starši, sta bila tudi naša starša stroga v vzgoji. Morali smo se pridno učiti in tudi delati. Še zlasti sta pazila na nas hčerke, ki vse tja do pol-

noletnosti nismo smele na veselico. Tako smo se mladi videvali v glavnem pri cerkvi ob nedeljskih mašah. Ko pa smo bile stare osemnajst let in smo končno vendarle lahko šle na *mužiko*, smo se obvezno morale vrniti do desetih zvečer.«

Na koncu sta z Marijo še malo podebatirala, kako je z današnjo (ne)poslušnostjo otrok. Tega ne bom posebej navajal, saj vsi vemo, kako je. Pa tudi z diskov se ne vračajo ob desetih, saj tedaj se še začne nora glasba, ampak proti jutru. Današnja mladina!

Štefan Sobočan

Same dvojčice! Le odkod so se vzele? So članice slovenskega društva Dvojček. Dvojčici Marija Steyer in Cilika Nidorfer sta prvi dve v tretji oziroma predzadnji vrsti.

Oj mladost ti moja, kam si šla, oj kje si?

Tako smo zapisali na vabilo za srečanje ob 50. obletnici mature na Ekonomski šoli v Murski Soboti leta 1953

Res, vse je šlo zelo hitro mimo nas. Pa kaj zato, saj čas izreče svojo sodbo in postavi vse stvari na pravo mesto.

Naš ravnatelj na šoli je bil prof. Bojan Černjavič, pozneje predavatelj na VEKŠ Maribor, razrednik pa vsa štiri leta dr. Jože Pezdirc. Priznati moramo, da smo imeli same dobre profesorje, ki so nas lepo pripravili na življenje.

Od profesorjev, ki so nas učili, so vsi že pokojni, razen prof. Uhernikove. Njo smo imeli, predvsem nežnejši spol, najraje, saj nam je bila kot druga mati. Zнала nam je svetovati o vsem, od lepega vedenja, oblačenja do reševanja najrazličnejših mladostniških težav. Pritegniti pa nas je znala tudi k raznim obšolskim dejavnostim.

Prirejali smo igre in z njimi gostovali tudi v vaseh, kamor smo največkrat potovali s kolesi. Prof. Uhernikovo pa je vselej peljal »na stangie« eden od močnejših fantov, ker sama ni vozila kolesa.

Tudi dr. Pezdirc, naš razrednik, nas je znal navdušiti za razne dejavnosti, predvsem s področja športa, čeprav nas je učil angleščino in pravo. V prostem

času smo planinarili, hodili na razne izlete ter z vlakom obiskovali turistično in zgodovinsko zanimive kraje. S skupino fantov in deklet iz našega in drugih razredov se je v počitnicah večkrat odpravil smučat v Tamar. Bili so brez opreme, kakršno poznamo danes, z vlakom so se peljali do Rateč in nato peš čez Ponce v Tamar.

Tudi vlečnice so bile takrat neznanka. Po njegovi zaslugi in

Bo maturi junija 1953. V prvi vrsti sedijo profesorji.

pod njegovim vodstvom so fantje 6. avgusta 1950 kot prvi Prekmurci stopili na vrh Triglav.

Vse to naštevamo tudi zato, da sedanji mladi generaciji povejmo, da smo tudi v davnih časih s skromnimi možnostmi znali deliti odgovornost do soljudi in do narave.

Za vse to naj jim gre naša iskrena zahvala, prof. Uhernikovi pa želimo še veliko zdravih in zadovoljnih let.

O vsem tem smo se pogovarjali na naših srečanjih, ki so bila na začetku bolj poredka, zadnja leta pa pogostejša. Vedno smo se spomnili našega žal pokojnega sošolca Božidarja in vseh pokojnih profesorjev, tudi »namestnika ravnatelja« Lajoš bačija, z minuto molka.

Z letošnjega jubilejnega srečanja v gostišču Kaja v Murski Soboti smo odšli domov zadovoljni, s prijetnimi občutki in željo, da se prihodnje leto ponovno snidemo.

Srečanje ob 50. obletnici oktobra 2003.

Luč miru iz Betlehema 2003 Ustvari družino!

Bo ogrela tudi naša srca?

Leta 1986 v adventnem času je avstrijska televizija (ORF) prvič organizirala dobrodelno prireditev Licht in Dunkel (Luč v temi), na kateri so v zahvalo tistim, ki so sodelovali v programu, podarili (namesto drobnih daril) plamen iz votline Jezusovega rojstva v Betlehemu.

Prireditev je postala ne le tradicionalna, ampak se je njeno poslanstvo pod naslovom Luč miru razširilo po vsej srednji in zahodni Evropi. Za to so predvsem zaslužni skavti. Slovenski skavti so betlehemske luči prvič ponesli pred božičem 1991. Tem so se 1996. leta pridružili slovenski taborniki, letos pa sodeluje tudi zamejska skavtska organizacija.

Luč miru v Sloveniji ima vsako leto posebno geslo. V nekaj zadnjih letih so bila: Sreča se rojeva v drugačnosti, Nekaj lepega zate, Objemi vse, Srce sije, Mir ljudem, Harmonija svetlobe, Dar sosedu ..., letos pa je geslo: Ustvari družino!

Skavti v svoji poslanici žal ugotavljajo: »...Pred nami so nove oblike samote in nove podobe zapuščenosti, ki morejo v marsikom ugasniti plamen življenjske vedrine. Mnogo najmlajših prihaja iz razbitih družin ter mnogo najstnikov odrasča v utrujena in žalostna bitja; so delavci, ki svoje stiske ne zaupajo nikomur, in so starejši, ki jih nihče ne obišče; mnogi še vedno iščejo tolažbo v omami. – Pa vendar: človek brez človeka ne more, kajti samota ni nikogaršnji poklic. Poklicani smo začutiti drugega, ustvarjati družino in živeti kot bratje in sestre. Zato kljub različnosti iščimo sočloveka ter se kljub poplavi besed in sporočil (informacije iz medijev, op. p.) poskušajmo zares pogovarjati. Po svetlem zgledu Jezusove družine ustvarjajmo družino v domači hiši, naši sosedi, v slovenskem narodu ter v evropski in svetovni skupnosti ljudstev in držav. Naj bo plamen letošnje Luči miru iz Betlehema znamenje naše volje po družini!«

Luč miru je v nedeljo popoldne z Dunaja prinesel v Ljubljano enajstletni Jurij Hostnik iz okolice Litije, nato pa je bilo v cerkvi sv. Jakoba ekumensko bogoslužje, v katerem so sodelovali predstavniki katoliške, binkošne in evangeličanske cerkve, predstavnik islamske skupnosti pa se je udeležil sprejema pred Mestno hišo. V ponedeljek je Jurij, ki izhaja iz družine s šestimi otroki, ponesel Luč slovenskim poslancem in nadškofu Rodetu. Sicer pa potuje Luč miru v tem času po Sloveniji in prinesli so jo bodo tudi v pomurske župnije, od tam pa v naše domove, kjer naj ogreje naša srca, da bomo dojemljivejši za potrebe in stiske drugih.

Maturanti

Š. S.

Grajski večer z biseri

Ko se napetost spremeni v prijeten nemir

Bil je prazničen decembrski večer, ko je goste na grajskem vhodu pričakala kočija

V slovesnih oblekah jih je kočijaž popeljal do dvorca, kjer jih je grajski vratar napovedal graščaku in graščakinji. Večer se je bleščal v sijaju čudovitih biserov in svečano odetih gostov, ki so si ogledali darila bogov in se seznanili, kako naj se opravijo

za najbolj praznične trenutke. Po predstavitvi so se gostje z gostiteljema pozno v noč zabavali ob dobrotah grajskega kuharja.

V teh dneh, ko je marsikoga ujela nakupovalna mrzlica, ko se na vseh področjih borimo s časom, je tako dušo božajoče, če si

vzameš čas za lepe stvari. Za sabo pustiš vso naglico in ihto in se prepustiš prijetnim trenutkom. Tako so letos v dvorcu Rakičan že drugič pripravili grajski večer s slovesnimi oblekami, biseri in prijetnim druženjem. V Modrem salonu se je zbralo precej petičnih gostov, ki so si v teh prazničnih dneh uspeli najti trenutek zase. Napetost, ki se je čez dan nabrala zaradi premnogih obveznostih, pa se je kot solze bogov počasi spremenjala v prijeten nemir.

Ob predstavitvi biserov in nakita iz biserov Schoeffel, za katero je poskrbela zlatarna Mandič, so nas popeljali v skrivnostni svet biserov. Ta dragulj zna že tisočletja očarati človeštvo in je bil vedno vreden občudovanja. Številni so miti in legende, spleteni okoli biserov, in mnogi so bili prepričani, da lahko v ostrigi nastane bleščeč biser le s pomočjo nadnaravne moči. Čeprav rojstvo bisera že dolgo ni več čudež, pa je del sanj marsikatero ženske.

Kako se urediti za slovesne priložnosti in kako izbrati obleko, pa so predstavili z blagovnimi znamkami tovarne Mura. Izbrali so ženske in moške obleke, v katere se lahko odenemo v najbolj slovesnih priložnostih, ki jih v teh dneh ne manjka, ter plašče za mrzle zimske dni. Mura se je predstavila s svojo prepoznavno moderno klasiko,

ki pa nikoli ni staromodna, dolgočasna in »že videna«, kajti posamezniku dopušča, da kupljenim kosom doda delček sebe in svojega stila. Nasploh pa je prevladovala črna, črna in še enkrat črna barva, tako med predstavljenimi modeli kot med občinstvom. Črna je zakon?!

Po vseh teh videnih užitkih pa je Naci Rajh poskrbel še za gurmanske užitke. Še pravi graščaki in graščakinje in njihova družina bi se ob prijetnih vonjavah prebudili iz spanja in si

Goste sta v posebni opravi sprejela graščak in graščakinja, ki sta zadovoljna, da se v dvorcu obuja duh grajskih salonskih večerov.

ob pokušanju obližnili prste. Podobni grajski večeri, ko se obujajo salonske družabne prireditve, kot so bile nekoč, pa želijo temu gradu vrniti duh po nekdanjih časih ter obuditi lepe trenutke iz preteklosti, sta poveda-

la Vesna Laissani in Ivan Karoli, današnja graščak in graščakinja, ki sta v primernem stilu pričakala in pozdravila goste.

A. Nana Rituper Rodež
Foto: Jure Zauneker

Ste oklevali, kaj obleči ob slovesnih in posebnih priložnostih. Mura svetuje: črna je zakon, in če se bo zraven bleščal še kak biser, bo večer vaš.

Še graščaki bi si ob teh dobrotah obližnili prste.

Veseli na obrazih Horvatovih »Hvala vsem. Res hvala!«

Ko smo v začetku decembra Dragico Horvat in njenih sedem otrok obiskali na njihovem domu, nismo mogli verjeti svojim očem, v kakšnih razmerah so živeli. Prejšnji petek, ko smo ponovno bili pri njih, smo bili vsi veseli in srečni, in to zaradi tega, ker smo lahko ugotovili, da so med nami tudi dobri ljudje. Tak, ki so že, in tisti, ki še bodo pomagali Dragici, Marku, Primožu, Polonci, Martini, Veroniki, Ani in Urošu.

Koordinacijski odbor za pomoč Horvatovim je do zdaj s pomočjo denarnih prispevkov in materialnih dobrin, ki so jih darovali posamezniki, podjetja in ustanove, uspel obnoviti obstoječo hišo toliko, da bodo lahko Dragica in njeni otroci normalno preživeli zimo. Popravili so streho, namestili žlebove in zamenjali dotrajana okna. V hišo so še napeljali vodovod in uredili sanitarije. Opremili so prostor v hiši, v katerega so namestili tri

nadstropne postelje, pohištvo in novo peč. Na dvorišče hiše so navozili gramoz, počistili pa so tudi okolico. Horvatovim so priskrbeli še kurjavo za čez zimo. Nekaj kurjave pa so si Horvatovi že sami pripravili, preden se je začelo zbiranje pomoči. Tudi nova vhodna vrata in še nekaj drugih stvari je Dragica kupila sama.

Žal ne moremo mimo tega, kar smo lahko slišali in zasledili v zvezi z zbiranjem pomoči družini Horvat, o tem, kako je še veliko drugih družin, ki bi potrebovale pomoč, kako bi lahko Horvatovi sami poskrbeli zase in podobno. Vsi, ki na veliko govorijo in razglabljajo, bodo verjetno utihnili takrat, ko bodo Horvatovim postavili in opremlili novo hišo. Nekateri očitno tudi v božično-novoletnem času in ob humanitarni akciji ne morejo mimo nevoščljivosti. Kot da Slovenci brez tega ne znajo živeti. Sicer pa, drugače bi bilo vse preveč idealno in lepo ...

A. B., foto: N. J.

Pri našem prvem obisku je Dragica delovala zelo zadržano. V petek je bilo drugače. Vesela in srečna je, ker ste pomagali njenim otrokom: »Hvala vsem. Res hvala! Srečna sem, ker ste nam pomagali. Če le morem, se za pomoč vsakemu zahvalim. Težko bi se verjetno prebili skozi zimo. Lepo je videti otroke, kako so veseli.« O tem smo se lahko sami prepričali. Res je bilo lepo opazovati Dragičine otroke, ki so nam hiteli povedati, kaj vse so dobili. »Že pred vsem tem sem jim obljubila, da bom letos njihov Božiček in dedek Mraz. Obljubo bom tudi izpolnila. Vsak od njih mi je zaupal, kaj si želi, in to bo tudi dobil. Postavili bomo tudi božično smreko,« nam je še dodala.

Lepe želje ...

V teh lepih decembrskih dneh je praznovala osemdeseti rojstni dan draga stara mama Neža Lucu iz Šulincev. Še naprej veliko zdravih in srečnih let, ter da bi se tudi v prihodnje veselila naših obiskov – vnukinja Jožica z družino in vnuk Zlatko s Simonom.

Ker ste, draga mati, Neža Lucu iz Šulincev dopolnili osemdeset let, spregovorimo tudi po tej poti iskrene čestitke z željo, da bi z božjo pomočjo obrnjali zdravje in da bi vas mati Marija še naprej vodila po poti sreče – sin Jože z ženo Zlatko.

Devetindvajsetega decembra bo praznovala dvajseti rojstni dan draga Zinka Voršič iz Drakovca 14. Vse lepo, obilo zdravja, sreče in ljubezni – tvoji Simon.

Draga mama Veronika Ljubec iz Gibine 7, v teh dneh praznujete dvajseti rojstni dan, zato vam čestitamo, želimo mnogo sreče, zdravja in veselja – sin Jože z družino.

Vesel božič in srečno novo leto želimo: Jokecom, prijateljem, sodelavcem, sedem, generaciji in vsem, ki me poznajo – Miran z družino iz Žepov.

ČISTILNI SERVIS NEGA

Bagari Marko, s. p.

Tišinska 21, 9000 Murska Sobota, 041 374 880

EKSTRAKCIJSKO ČIŠČENJE TALNIH OBLOG, PREPROG, OB-LAZINJENEGA POHIŠTVA, NOTRANJE ČIŠČENJE STAVB, LO-KALOV, PISARN, HIŠ itd. ČIŠČENJE MARMORJA IN PLEMENI

Prostovoljno služenje vojaškega roka tudi v Murski Soboti

Vojak prostovoljec

13 kandidatov iz Pomurja

V Republiki Sloveniji se je leta 2003 prenehalo izvajati obvezno služenje vojaškega roka v miru. Skladno s predpisi je državljanom in državljanom Republike Slovenije omogočeno služenje vojaškega roka na podlagi prostovoljne odločitve. Prostovoljno služenje vojaškega roka, ki traja tri mesece, se bo izvajalo na Bohinjski Beli, v Murski Soboti, Novem mestu in Postojni. Prva napotitev na prostovoljno služenje vojaškega roka bo 12. januarja 2004, naslednja pa je načrtovana 20. septembra 2004. Napotitev bo izvedena tudi 19. aprila 2004, če se bo prijavilo dovolj kandidatov, najmanj 10.

V decembru so na izpostavih in v pisarnah uprav za obrambo po Sloveniji kandidati za prostovoljno služenje vojaškega roka začeli podpisovati pogodbe. Do 15. decembra je bilo podpisanih 88 pogodb s kandidati, na Upravi za obrambo v Murski Soboti so podpisali 13 pogodb s kandidati iz Pomurja. Kandidati bodo napoteni na prostovoljno služenje vojaškega roka 12. januarja 2004, in sicer v enote na Bohinjski Beli, v Murski Soboti, Novem mestu in Postojni. Kandidati iz Pomurja (vzhodna slovenska Maribor in Celje) bodo služili vojaški rok v vojašnici v Murski Soboti.

Denarni prejemki vojakov prostovoljcev so določeni od osnove, ki jo predstavlja minimalna plača v Republiki Sloveniji, ki trenutno znaša 110.380 tolarjev. Denarni prejemki se z vsakim mesecem povečujejo. Ob uspešno končanem prostovoljnem služenju vojaškega roka pripada vojakom prostovoljcem še dodaten denarni prejemek, kar znese skupaj po treh mesecih služenja 154.532 tolarjev.

Sprejemni pogoji in obveznosti

Vojaški rok lahko prostovoljno služi vsak, ki je državljan ali državljanica Republike Slovenije, ne sme biti mlajši od 18 let in ne starejši od 27 let, biti mora sposoben ali delno sposoben za vojaško službo, ne sme imeti priznane pravice do ugovora vesti vojaške dolžnosti oziroma ne sme biti v postopku priznanja te pravice in ne sme imeti že odsluženega vojaškega roka. Če želite na prostovoljno služenje vojaškega roka in izpolnjevate navedene pogoje, se oglasite na sedežu izpostave ali pisarne uprave za obrambo, ki vas vodi v vojaški evidenci glede na kraj vašega stalnega bivališča. Izpolnili boste vlogo, v katero boste vpisali glavne osebne podatke in željo, kdaj in kam bi bili radi napoteni na prostovoljno služenje vojaškega roka (glede na načrt sprejema kandidatov na prostovoljno služenje vojaškega roka). Vlogi je treba obvezno priložiti izjavo, da se od nabora vaše zdravstveno stanje ni tako spremenilo, da bi vplivalo na

sposobnost za vojaško službo, in izjavo o seznanjenosti z obveznostmi ob odpovedi prostovoljnemu služenju vojaškega roka. Z Ministrstvom za obrambo boste podpisali pogodbo o prostovoljnem služenju, v kateri bodo opredeljene vse vaše pravice in obveznosti.

Kakšno bo služenje

Kandidati za prostovoljno služenje vojaškega roka bodo glede na stalno prebivališče napoteni v najbližjo vojašnico. Tako bi lahko 12. januarja v Mursko Soboto prišlo od 10 do 40 kandidatov na prostovoljno služenje vojaškega roka; do 15. decembra so jih imeli prijavljenih 18. Prostovoljno služenje vojaškega roka traja tri mesece. Usposabljanje vojakov prostovoljcev traja 60 delovnih dni oziroma 386 ur. V vsaki enoti ali vojašnici jih bo usposabljal skupina, ki jo sestavlja častnik in pet podčastnikov. Usposabljanje bo enako prvi fazi usposabljanja kandidatov (brez odsluženega vojaškega roka) za poklicne vojake. V tem

temeljnem vojaškem strokovnem usposabljanju bo največ ur namenjenih predmetoma osebno orožje s poukom streljanja in splošna taktika. V tem času naj bi kandidate izurili za učinkovito preživetje na bojišču in samostojno opravljanje bojnih nalog v različnih razmerah ter dosegli ustrezno raven psihofizične pripravljenosti.

Plačilo in pravice vojaka prostovoljca

Vojakom prostovoljcem se med prostovoljnim služenjem vojaškega roka zagotavlja zdravstveno in nezgodno zavarovanje, vštenevanje služenja v pokojninsko dobo, prenočišče, prehrana, povračilo potnih stroškov in denarni prejemki. Denarni prejemki vojakov prostovoljcev so določeni od osnove, ki jo predstavlja minimalna plača v Republiki Sloveniji, ki trenutno znaša 110.380 tolarjev. Denarni prejemki se z vsakim mesecem povečujejo.

Ob uspešno končanem prostovoljnem služenju vojaškega roka pripada vojakom prostovoljcem še dodaten denarni prejemek, kar znese skupaj po treh mesecih služenja 154.532 tolarjev. Po uspešno opravljenem prostovoljnem služenju vojaškega roka in ob izpolnjevanju še drugih pogojev boste imeli prednost pri zaposlitvi v Slovenski vojski oziroma pri sklenitvi pogodbe o opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske.

A. B.

Učinkoviti soboški policisti

Prijeti vlomilci

Policisti Policijske postaje Murska Sobota (PP MS) so 8. decembra prijeli R. D., J. D., in P. D. Po opravljenih preiskovalnih dejanjih so navedene osumili storitve naslednjih kaznivih dejanj: vlom na bencinskem servisu v Lipovcih, vlom v trgovino v Beltincih, vlom v osnovno šolo v Beltincih, poskus vloma v pošto v Mlajtincih, poskus vloma na bencinskem servisu v Dobrovniku, tatvina registrskih tablic v Murski Soboti, odvzem motornega vozila v Radencih in tri kazniva dejanja prikrivanja. Zoper omenjene bodo podane kazenske ovadbe na Okrožno državno tožilstvo v Murski Soboti.

Povzročitev splošne nevarnosti

V prejšnji številki Vestnika smo pisali o nesreči, ki se je zgodila v Berkovcih. V. M. je s tovornim avtomobilom pri vzvratni vožnji na dvorišču stanovanjske hiše podrl J. E., kateremu je pripeljal drva. J. E. je pri tem dobil posebno hude telesne poškodbe in se zdravi v rakičanski bolnišnici. Zaradi suma storitve kaznivega dejanja povzročitev splošne nevarnosti policisti še zbirajo obvestila in raziskujejo okoliščine dogodka.

Tudi to se dogaja

13. decembra so bili policisti PP MS obveščeni, da nekdo skače po strehi parkiranega osebnega vozila v Razlagovi ulici v Murski Soboti. Patrulja, ki je prišla na kraj dogodka, je ugotovila, da je B. D. iz Murske Sobotice iz neznanega vzroka začel brcati v avtomobil, odtrgal brisalce, razbil luči in skakal po strehi avtomobila. Ker se kljub intervenciji policije ni umiril, so policisti uporabili strokovni prijem in kršitelja vkleenili s sredstvi za vklepanje. Zoper njega je bilo odredeno pridržanje, podali pa bodo tudi kazensko ovadbo na tožilstvo.

Naboji na meji

Na mejnem prehodu Dolga vas so pri vstopu v R Slovenijo obravnavali voznika osebnega avtomobila iz Slovaške. Pri pregledu avtomobila so v predalu prednjih levih vrat odkrili samokres za izstreljevanje plinskih nabojev in 5 kosov pripadajočega streliva. Na mejnem prehodu v Gederovcih so pri avstrijskem državljanu odkrili 95 kosov lovskega streliva. Oba tujca so policisti predlagali v postopek sodniku za prekrške.

A. B.

Kazni za trgovanje z ilegalnimi prebežniki

Med obsojenimi tudi Pomurci

Z izrekom sodbe se je v četrtek, 18. decembra 2003 na Okrožnem sodišču v Ljubljani končalo sojenje Josipu Lončariću in skupini enajstih ljudi, ki so bili obtoženi trgovanja z ilegalnimi prebežniki. Med obsojenimi so bili tudi Pomurci. Sodba še ni pravomočna.

Sodišče je Josipu Lončariću, t.i. vodji kriminalne združbe, v kateri so sodelovali tudi Pomurci, zaradi trgovanja z ilegalnimi prebežniki oz. kaznivega dejanja prepovedanega prehoda čez državno mejo prisodilo kazen enega leta in deset mesecev zapora. 30-letnemu Dominiku Ščavničarju iz Murske Sobotice je sodišče zaradi več kaznivih dejanj trgovanja z ilegalnimi prebežniki izreklo tri leta in deset mesecev zapora, 34-letnemu Danijelu Lukaču iz Hrastja Mote pri Ljutomeru zaradi kaznivega dejanja prepovedanega prehoda čez državno mejo leto in šest mesecev zapora, 23-letnemu Božidarju Mavrinu iz Murske Sobotice zaradi trgovanja z ilegalnimi prebežniki leto in deset mesecev zapora, 30-letnemu Mitji Bukovcu iz Murske Sobotice pogojno

kazen leto dni zapora s preizkusno dobo dveh let ter 34-letnemu Andreju Magdiću iz Rakičana pogojno kazen leto dni zapora s preizkusno dobo treh let. Vsi obtoženi so v priporu preživeli štirinajst mesecev. Sodbe še niso pravomočne.

Sodbe so bile izrečene glede na vlogo obtoženih v kriminalni združbi in glede na težo storjenega dejanja. Obtoženi so čez slovensko mejo spravili več ilegalnih prebežnikov in poskrbeli za njihov odhod v Italijo. Prebežniki so prihajali iz držav Azi-

je, Bližnjega in Daljnega vzhoda ter iz držav nekdanje Jugoslavije. Za opravljene prevoze so morali plačati različno ceno. Prevoz iz Kitajske v Italijo je tako stal 5000 evrov, prevoz iz Turčije v Italijo 2000 evrov in prevoz iz Hrvaške v Italijo 1000 evrov.

Obtoženi morajo plačati tudi sodne stroške, in sicer Lončarić 450 tisoč tolarjev, Ščavničar in Magdić 250 tisoč tolarjev ter Bukovec 200 tisoč tolarjev. Mavrin in Lukač pa sta bila oproščena plačila sodnih stroškov.

A. B.

Mercator

Skoči in zadeni!

evropsko rokometno prvenstvo za moške slovenija 22.1. - 1.2.2004

Ljubljana / celje / koper / volenje

z NAŠIMI SPONZORJI DO ZMAG!

Mercator
 ISTRABENZ
 Kolinska
 gorenje
 triglav
 FRUCTAL
 LJUBLJANSKE MELEKARNE
 76

Erik ledeni čaj 1 liter 124,-	Alpsko mleko s kalcijem 1,6% m.m. 1 liter 178,-	Čokoladno mleko 500 ml 106,-	Jogurt Ego 222 g 90,-	Kremni jogurt Boom 150 g 92,-
Mineralna voda Radenska 1,5 litra 139,-	Ora original 1,5 litra 159,-	Frupi Fora grenivka 1,5 litra 149,-	Frupi sirup pomaranča brez sladilov 1,5 litra 324,-	Pivo Bandidos 0,33 litra 154,-
			Pivo Lahko Laško 0,5 litra 114,-	

Za žejne, male in velike navijače...

Akcijna ponudba velja od 16.10.2003 do 1.2.2004 v vseh prodajalnah Skupine Mercator in Mercatorjevih franšiznih prodajalnah. Cene so v SIT in v času ponudbe veljajo za omejene količine blaga.

Po naših znanih poteh

Romana Karas priporoča

AJDA nekoč in danes

V nekaj naslednjih številkah bomo na turistični strani objavljali prispevke Romane Karas o ajdi, žitarici, ki je bila zadnje mesece po krivici preveč in enostransko ocrnjena. Strokovni in poučni teksti vam bodo razkrili, kako zdrava in koristna je ajda, recepti pa vam bodo lahko popestrili praznične in vsakdanje jedilnike.

Ajda izvira iz osrednje Azije, iz kitajske province Yunnan (kjer imajo navodilo za sejanje napisano že iz 5. stoletja), od koder se je postopoma širila južno od Himalaje v Butan, Nepal, Indijo in Pakistan. Izselsenci, zlasti japonski, so ajdo prinesli v Severno in Južno Ameriko, južno Afriko in Avstralijo.

V srednjo Evropo in nato dalje proti zahodni Evropi se je verjetno razširila prek Sibirije in Rusije v 14. in 15. stoletju. Kolikor imamo na voljo pisnih virov, se je pojavila v Sloveniji kot kulturna rastlina razmeroma zgodaj. Prvič je omenjena v gornjegrajskem urbarju leta 1462 pod imenom pagana (žito poganov), v velesovskem urbarju pa leta 1448. Slovencem je nekoč ajda pomenila v njihovi prehrani zelo veliko. Bila je precej razširjena skorajda v vseh pokrajinah in je omogočila, da se je prehrana prebivalstva v takratni zaostali agrarni strukturi močno izboljšala, saj so znali iz nje skuhati na desetine navadnih in tudi boljših prazničnih jedi, nekatere med njimi so postale kar obredne. Dolgo časa je veljala za kruh kmetov, revnih ljudi in najetih kmečkih delavcev - težakov, in to zaradi svojih enostavnih zahtev glede kaljivosti in pogojev rasti.

Ajda je dvokaličnica in je po botanični sistematiki uvrščena v družino dresnovk (*Polygonaceae*), zaradi podobnega načina pridelave in predelave pa jo uvrščamo kar med žita. Pri nas poznamo dve vrsti ajde, navadno (*Fagopyrum esculentum Moench*) in tatarsko ali zeleno, grenko ajdo (*Fagopyrum esculentum Gaertn.*). Plod ajdovega zrna je orešček, katerega oblika, velikost in barva so odvisni od vrste in tipa ajde. Običajno je trirobat, malce zašiljen, kostanjeve, temno rjave ali srebrno sive barve. Njegova dolžina je od 5 do 7 mm, širina pa od 3 do 4,5 mm. Zunanja zaščitna luska ovija testo, endosperm in kalček. Slednji je v sredini zrna, kjer sta tudi dva klična lista. V kalčku in kličnih listih ajde so beljakovine ter nekaj vlaknin in maščob. V endospermu je predvsem škrob. V zunanjih plasteh zrna, tik pod lusko, je večina mineralnih snovi in flavonoidov. V luski pa so predvsem vlaknine.

Ajdova zelenjavna torta

20 dag ajdove kaše, 3 dcl kisle smetane, 3 dcl sladke smetane, 2 stroka česna, sol, poper, 15 dag sira gavda ali zbrinc, 60 dag korenja, 40 dag pora, 30 dag kolerabe

Ajdovo kašo zalijemo z 2 dcl sladke in kisle smetane, dodamo strt česen, sol, poper in nariiban sir. Vse to naj se kuha 30 minut. Na kolo-barje narezan korenček, por in kolerabo zložimo v posodo, posolimo in popopravimo, dolijemo preostalo smetano in 4 dcl vode. Čez to naložimo kuhano kašo, zgladimo in pečemo v pečici pri 180 °C 30 minut. Torto prelijemo z malo sladke smetane, v katero smo zamešali nariiban sir, in pečemo še 5 minut.

Sladka strjenka iz ajdove kaše

1 l mleka, 130 g ajdove kaše, 50 g sladkorja, sol po okusu, limonina lupinica, sadni sok ali kompot

V mrzlo mleko zakuhamo ajdovo kašo ter dodamo sladkor in sol. Pustimo, da počasi zavre, in kuhamo do mehkega. Kuhani kaši primešamo nastrgano limonino lupinico in jo nadevamo v poljuben model, ki smo ga prej splaknili z mrzlo vodo. Ohlajeno kašo zvrnemo iz modela in ponudimo mrzlo s sadnim sokom ali kompotom.

(Se nadaljuje)

Neumen človek ne pozabi niti ne odpusti, naiven pozabi in odpusti, moder odpusti, pa ne pozabi. (T. Szasz)

Tam, kjer sonce vzide trinajst minut prej

Od vinogradov v Čentibi do Murske šume

Čentiba-Dolina-Pince-Pince-Marof-Benica

Pot, ki jo tokrat predlagamo za izlet, se razteza vse od južnih pobočij Lendavskih goric v Čentibi do mejnega prehoda Pince, potem pa nas popelje še proti jugu do Benice in do območja Murske šume, prav v vrh kljuna »slovenske kokoši«, kjer je ozko, nenaseljeno območje med Hrvaško in Madžarsko z obilico zanimivih, neodkritih naravnih bogastev.

Naselje Čentiba je podobno kot bližnje mesto Lendava nastalo ob vznožju goric z lepim razgledom po Dolinskem, skozi kraj pa teče cestna povezava Lendava-Pince. V narodnostno mešanem kraju, ki se prvič omenja že leta 1322 in je večji del pre-

nem vinogradništvu, na katerega so krajani zelo ponosni, vidijo priložnost tudi v vinogradniškem turizmu, zato so tudi po najbolj zanimivih poteh goric uredili vinsko turistično cesto. Čeprav je precej novograden in slogih drugih okolij, je ohranjenih še precej tradicionalnih vinskih kleti.

Na vsej naši poti do Pince nas na levi strani spremljajo vinogradi, na desni pa njive in poplavna zemljišča s travniki. Kmalu se pripeljemo do naselja Dolina ali, kot ga pogosto imenujemo na državnem nivoju, Dolina pri Lendavi, saj je v Sloveniji nekaj krajev s tem imenom. Urejeno naselje ob vznožju goric in z manjšimi gručami hiš na hribovskem območju prav tako ob-

Vas Pince z meimim prehodom je najvzhodnejši kraj Slovenije, kjer sonce vzide 13 minut prej kot na skrajnem zahodu države.

Tudi tukaj, kot na mnogih poteh po svetu, na križišču poti popotnike pozdravljata lesen vaški zvonik in križ.

V naseljih, ki smo jih obiskali, smo našli na precej starih vodnjakov, med katerimi nekateri očitno niso le za okras, ampak jih še uporabljajo.

bivalstva Madžarske narodnosti, so znani tudi po precej aktivnem kulturnem in družabnem življenju. Število prebivalcev se v kraju, ki je le kak kilometer oddaljen od Lendave, povečuje, saj se zaradi ugodne lege mnogi odločajo naseliti prav tukaj, vedno več pa je tudi takih, ki imajo tukaj vinske kleti ali počitniške hišice, bivajo pa kje druge. Ob tradicional-

krožajo vinogradi s severne in nižinske območje z južne strani. Ko nadaljujemo pot še kaka dva kilometra, pridemo do najvzhodnejšega naselja v Sloveniji Pince in tudi meddržavnega mejnega prehoda Pince - Tornyiszentmiklos, ki je na robu vasi. Tako v Pincih kakor na vsej poti, ki smo jo prevozili, nas ob tradicionalnih vinskih kletih z bivalnim prostorom na vrhu

na preteklost opozori še kar nekaj zgradb in predmetov. Med njimi je tudi nekaj hiš (tudi vila), ki dokazujejo, da so v krajih v prvi polovici prejšnjega stoletja prebivali tudi premožnejši ljudje, pa tudi starih vodnjakov, med katerimi nekatere še očitno uporabljajo. V središču kraja pa pozornost pritegneta tudi lesen vaški zvonik in križ žalostne matere božje ob njem.

Pomurske turistične kmetije v mednarodni ponudbi

Počitnice brez meja na kmetijah je naslov turističnega vodnika, ki so ga izdali predstavniki Združenja turističnih kmetij Slovenije in Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije - Zavoda Celje skupaj s partnerji združenja turističnih kmetij avstrijske Koroške in Furlanije-Juljske krajine.

V brezplačni turistični vodnik so med 400 turističnimi kmetijami z namestitvenimi zmogljivostmi in 300 izletniškimi turističnimi kmetijami vključili tudi nekatere iz Pomurja in bližnje okolice.

Tako sta v vodniku ob 64 slovenskih turističnih kmetijah iz Prekmurja predstavljani s svojo ponudbo turistična kmetija Ferencovih iz Kraš in Turistična kmetija Tremel iz Bokračev. V okolici Ljutomerja se predstavlja ljubiteljem preživljanja prostega časa na kmetijah še turistična kmetija Jureš iz Globoke, v Prlekiji pa s pomočjo tega kataloga va-

V ponudbo mednarodnega vodnika Počitnice brez meja na kmetijah so med drugim vključene tudi turistične kmetije Ferencovi, Tremel in Jureš.

bijo goste še turistična kmetija Roškar iz Pristave, turistična kmetija

Žurmanov breg iz Drenovca, turistična kmetija moj dom iz Juršincev, turistična kmetija Pri kapeli iz Drobotincev in turistična kmetija Družovič iz Drobotincev pri Vito-marcih. Ponudba vključuje namestitvene zmogljivosti, kulinariko, kulturne in naravne znamenitosti v okolici kmetije, večje prireditve, med ponudbo idej za izlet pa so med 32 ponudniki posebej vključene še Terme Radenci.

Projekt je sofinanciran iz sklada Evropske unije za regionalni razvoj. Čeprav za ljudi v Pomurju morda nekoliko nerodno zveni podnaslov na naslovni strani turističnega vodnika (... od Alp do Jadrana), kjer je resda tudi skoncentriran večji del ponudbe, pa gre prav gotovo za pomembnejšo priložnost za mednarodno promocijo turizma na kmetijah, ki pa v Pomurju žal ni tako razvit, kot bi lahko bil glede na naravne možnosti.

J. Ga.

V središču Pince smo zavili na desno in se popeljali po vijugastih cestah ravnske pokrajine do naselja Pince-Marof, kjer med starejšimi hišami obiskovalec hitro opazi, da gre za nekatere specifičnosti, ki niso značilne za arhitekturo prekmurskega okolja. Naselje je nastalo leta 1925, ko so sem naselili begunce, Slovence, ki so pribežali pred fašističnim nasiljem na Primorskem z območij s slovensko manjšino, ki je po razmejitvi ostala pod Italijo. Tukaj so bivali na močvirnatem območju in leta 1942 bili iseljeni v taborišče Sarvar na Madžarskem. Na vaškem domu je spominska plošča sedmim padlim borcem in 31 žrtvam v taborišču med leti 1941 in 1945 iz vasi Benica, Pince-Marof in Petišovci.

Ko nadaljujemo pot proti jugu, se zapeljemo čez most nad Ledavo in pridemo do naselja Benica, ki je prav tako nastalo leta 1925 na nekdanji graščinski posesti, ko so sem naselili begunce iz Primorske, kjer je še vedno ohranjenih nekaj skromnih zgradb, v kakšnih so bivali ob prihodu, v obeh krajih, tako v Pince-Marofu kakor tudi Benici, pa je med ljudmi ohranjenih še nekaj značilnosti primorske kulture in ljudskih jedi.

S tema dvema naseljem se tudi konča poseljenost skrajnega konca vzhodne Slovenije, ljubitelji naravnih znamenitosti pa lahko nadaljujejo pot proti obsežnemu poplavnemu območju Murske šume ob rokavih reke Mure. Ob raziskovanju mrtvic je resda treba vložiti kar nekaj truda, ko odkrivamo bogastvo rastlinstva in živalstva na krajih, kamor že dolgo ni stopila človeška noga.

Jože Gaber

Košarkarski klub Radenska Creativ Sobota

»Kolektivno delo je temelj uspeha!«

Članska ekipa KK Radenska Creativ Sobota. Čepijo (od leve): pomočnik trenerja Primož Slavič, Dušan Adamovič, Marko Voroš, Davorin Pok, Nejc Juteršnik, Aleš Milič; stojijo (od leve): trener Peter Juteršnik, Tomaž Novak, Roman Dominik, Janez Kolman, Aleš Novak, Mitja Majc, Žiga Ravnikar, Tadej Bratkovič, pomočnik trenerja Dušan Ulaga. Foto: N. J.

»Mi smo zelo veseli, da smo zmagali tako v izboru za najboljši športni kolektiv v Pomurju kot tudi v soboški občini. Mi že dolgo časa, približno 11 let, kot ekipa in menedžment zelo veliko vlagamo, zato se veselimo tega uspeha, da smo ponovno med najboljšimi športnimi kolektivi. Res pa je to tudi obveza za prihodnost, česar si ne želimo zapraviti,« je odločen predsednik KK Radenska Creativ Sobota Marjan Kočila.

Kaj bi kazalo ob tej priložnosti še posebej poudariti? »Vsekakor kolektivno delo. To se mi zdi najbolj pomembno. Tako kot je košarka kolektivni šport s trenerjem na čelu in s čim daljšo igralsko klopjo, ki lahko pomaga med tekmo, tako je tudi upravljanje kluba močno odvisno od kolektivnega dela. V tej zvezi bi želel pohvaliti ljudi, ki delajo z mano, to so direktorji, trenerji in vodje košarkarskih šol.«

Katere tekmovalne dosežke bi radi omenili? »V prejšnji tek-

movalni sezoni smo bili zopet v vrhu 1. slovenske košarkarske B-lige in smo trkali na vrata 1. A-lige. Letos smo povsem na vrhu. Jaz se tega na neki način bojim, saj imam določeno distanco do tega, da bi zmagali v naši ligi, kajti to bi bila še večja obveznost za naš klub.«

Čemu taka previdnost? »Previdnost zato, ker bo gospodarstvo v na-

šem okolju zelo težko podpiralo takšen način dela, kot ga uveljavljamo. Za naš klub je namreč značilno, da je vsa ta leta zelo natančno in korektno poravnava svoje obveznosti. Tako delo si želim tudi v prihodnje, čeprav bodo obveznosti kluba vedno večje.«

Ne gre pozabiti, da dosegate zelo dobre rezultate tudi v mladinski konkurenci? »Tako je. Mi imamo pet, šest selekcij z okrog 200 člani. In prav v vseh selekcijah smo bolj ali manj na visokih mestih v slovenskih ligah.«

In kakšni so cilji v prihodnje? »Prizadevali si bomo imeti čimveč domačih igralcev. Že to sezono imamo na igrišču zelo malo igralcev od drugod, saj sta tu le dva Mariborčana. Tudi v prihodnje želimo naše uspehe graditi na domačih igralcih. S strokovnim delom, da bi ustvarili čim širšo bazo, želimo vzgojiti domače igralce, ki bodo sestavljali prvo ekipo.«

Milan Jerše

Trener Juteršnik v akciji. Foto: J. Z.

Športni modelar Boštjan Bagari

»Ves čas sem v tem užival«

16-letni Boštjan Bagari iz Račičana obiskuje drugi letnik ljutomerske gimnazije. »Verjetno je bila bližina letališča, kjer stanujem, tista, ki je prispevala k temu, da sem se podal v športno modelarstvo. Vidni rezultati, ki so posledica večletnega načrtnega dela, so potrdilo, da sem se prav odločil,« pravi Boštjan Bagari.

Kam pa segajo tvoji začetki? »Že v tretjem razredu osnovne šole sem dobil za rojstni dan majhen model. Potem sem se v šoli vključil v modelarski krožek in pričel s tekmovanji, še posebej od tedaj, ko sem postal član Aerokluba Murska Sobota. Tako sem se osredotočil samo na tekmovanja in treninge. Sprva je bil moj mentor Jože Titan, s katerim sem sodeloval dolga leta. Glavna spodbuda pa so bili seveda starši in družinski člani. Vsi skupaj so zaslužni za moje uspehe. Tudi sedaj še sodelujem z Jožetom Titanom, ki ima modelarski krožek na prvi osemletki v Murski Soboti.«

Kaj ti osebno pomeni ukvarjanje s tem športom? »Za mene pomeni ta šport veliko. Precej časa porabim za letalstvo. Ker sem bil še premlad, nisem mogel leteti z

letali, kar se mi bo, vsaj upam tako, kmalu uresničilo. V prostem času nisem imel kaj drugega početi, zato mi je športno modelarstvo prišlo zelo prav. Ves čas sem v tem užival.«

Kateri so tvoji dosedanja največji uspehi? »Največji je vsekakor letošnji naslov evropskega mladinskega prvaka, ki sem ga osvojil v Deblinu na Poljskem. Če povem iskreno, sem pričakoval uvrstitev med prve tri, predvsem zato, ker smo v letošnjem letu vložili veliko truda in naporov pri povečanju števila mojih treningov. Če prejšnja leta nisem imel sreče, da bi stopil na najvišjo stopničko, se mi je to letos vendarle izpolnilo, zato je moj uspeh v okviru pričakovanih. Poleg tega sem bil leta 1999 tretji

na evropskem mladinskem prvenstvu v Izraelu. Tega leta sem bil tudi športnik Letalske zveze Slovenije. Hkrati sem bil že petkrat državni mladinski prvak in trikrat tretji na državnih prvenstvih za člane, trikrat pa sem zmagal na tekmovanju za slovenski mladinski pokal. Dosegel sem še nekaj uvrstitev med prve tri v državnem merilu.«

Kakšni so tvoji načrti za prihodnje leto? »Najpomembnejše bo gotovo svetovno prvenstvo v začetku avgusta 2004 v Franciji. Poleg tega bom štartal na eno od prvih treh mest na tekmovanju za svetovni pokal za mladince. Upam svedeti na prvo mesto.

Milan Jerše, foto: J. Z.

Hokej na ledu

V nadaljevanju prvenstva rekreativcev v hokeju na ledu je v Mariboru ekipa Črno presenečenje premagala Ledene strele iz Murske Sobotice z 8 : 2. Za Sobočane je dvakrat zadel Jurgen Petrič. (tg)

Šahovski kotiček

»Cilj je postati mednarodni mojster!«

Komajda 17-letni mojstrski kandidat Denis Gjuran iz Dokležovja, ki obiskuje soboško gimnazijo, je letos dosegel nekaj odmevnih rezultatov, ki potrjujejo njegov velik šahovski talent. Zelo lep uspeh je dosegel s prvim mestom na državnem prvenstvu fantov v kategoriji do 20 let v počasnem šahu, letošnje jesen pa je tudi debitiral v prvi ekipi ŠD Radenska Pomgrad iz Murske Sobotice, ki tekmuje v najmočnejši državni ligi, in takoj zablestel z najboljšim izkupičkom na šesti deski, kjer je v 7 partijah osvojil kar 5 točk.

»S šahom sem se začel ukvarjati v prvem razredu osnovne šole. Prijavi sem se v šahovski krožek, ki ga je vodil mojster FIDE Boris Kovač. On je moj trener še danes in ima največ zaslug za moje šahovske uspehe. V prvih letih sem sodeloval na občinskih tekmovanjih in večkrat zasedel prvo mesto. Leta 1996 sem prvič sodeloval na državnem prvenstvu in počasi pridobival pomembne izkušnje. Dve leti kasneje pa sem že postal državni prvak v pospešenem šahu med fanti do 12 let in se uvrstil na svetovno prvenstvo, kjer sem bil 26. Istega leta sem dosegel še en velik uspeh z zmago na močnem mednarodnem turnirju v Monostru na Madžarskem,« pravi Denis Gjuran.

Naslednji dve leti je bil pri dečkih do 14 let državni prvak v aktivnem šahu, leta 2001 pa je bil tretji na državnem prvenstvu v počasnem šahu v kategoriji fantov do 16 let, s čimer se je uvrstil na evropsko prvenstvo, kjer je zasedel solidno 30. mesto.

»V dosedanjem šahovskem izpopolnjevanju sem končal pod vodstvom mentorja Borisa Kovača v letih 1996-1999 3-letno srednjo šahovsko šolo, letos pa sem končal 1. letnik višje šahovske šole, ki jo vodi mednarodni mojster Iztok Jelen. Pri izpopolnjevanju ima pomembno vlogo tudi član našega kluba, madžarski vele mojster Zoltan Ribli. Moj cilj je, da bi kmalu postal mojster FIDE in v naslednjih dveh, treh letih morda tudi mednarodni mojster,« nam je zaupal mladi šahovski up Denis Gjuran.

Z žrtvijo figure do učinkovite zmage

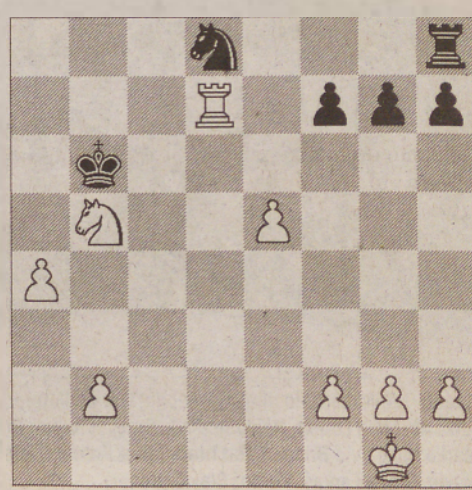
Prikazali vam bomo partijo z vrstnikom Petrom Kokolom iz Maribora, ki sta jo odigrala na letošnjem tekmovanju državne mladinske lige, ki je bilo konec avgusta v Novem mestu. Tudi tokrat je naš mladi šahist, ki ima rating 2230 točk, dokazal izvrstno poznavanje šahovske teorije in njeno realizacijo v praksi.

Beli : D. Gjuran - črni : P. Kokol

1. e4 c5 2. c3 (To je Alapinova varianta, ki jo zelo pogosto igram) ... Sf6 3. e5 Sd5 4. d4 cxd4 5. Sf3 d6 6. cxd4 Sc6 7. Lc4 dxe5!? (Zanimiva poteza, ki vodi v pozicije z obojestranskimi možnostmi za zmago) 8. dxe5 (8. Lxd5 je glavno nadaljevanje belega; 8. Dxd5 9. Sc3 Dd6 10. d5 Sd4 11. Sxd4 exd4 12. Dxd4 e5 13. Dd3 Ld7 z enakom igro) 8. ... Sdb4 9. Db3 (9. 0-0 Dxd1 10. Txd1 Lg4 (10...Sc2? 11. Sc3 Sxa1 12. Sb5+ s prednostjo belega.) 11. e6 fxe6 12. Sc3 g6 in črni nima težav) 9. ... e6 10. 0-0 a6 11. Td1 Dc7 12. Sa3 b5 (12. ... Sxe5!? 13. Lf4 Sxf3+ 14. Dxf3; črni ima sicer kmeta več, a beli ima močno nadomestilo) 13. Le2 Sa5?! (13...Sxe5? 14. Lf4 Sxf3+ 15. Lxf3 Dxf4 16. Lxa8 ± in beli ima lepo prednost; 13. ... Sd5 je verjetno najboljšo nadaljevanje za črnega, saj 14. Lg5 h6 15. Lh4 Sf4 z enakom igro) 14. Sxb5?! (Žrtvoval sem figuro, saj se črni še ni uspel razviti in ima kralja na sredini plošče, a nadomestilo ob dobri igri črnega ni zadostno) 14. ... axb5 15. Lxb5+ Sac6 (15. ... Sbc6 16. Da4 Lb7 17. Le3 Le7 18. Dg4 in beli ima nadomestilo za žrtvovano figuro) 16. Lg5 Ld7 17. Tac1 Db7 18. a4 Sd5? (Odločilna napaka nasprotnika, ki mi je dala možnost, da žrtvujem še eno figuro in preidem v dobljeno pozicijo. Za črnega je najboljša poteza 18...Tc8) 19. Txd5!! exd5 20. Dxd5 Tc8? (Še ena napaka, po kateri črnemu ni pomoči. 20. ... Lb4 21. Tc4 Sd8 22. Dxb7 Sxb7 23. Lxd7+ Kxd7 24. Txb4 ± beli ima boljšo pozicijo, a črni še ima možnosti za remi) 21. Sd4+- Sd8

(21. ... Le7 22. Lxe7 Sxd4 23. Dxd7+ Dxd7 24. Txc8+ Kxe7 25. Lxd7 Txc8 26. Lxc8+-) 22. Dxd7+ Dxd7 23. Txc8 Le7 24. Lxe7 Kxe7 25. Lxd7 Kxd7 26. Ta8 Kc7 27. Sb5+ Kb7 28. Ta7+ Kb6 29. Td7 1-0

Ureja:
Milan Jerše,
foto: J. Z.

NOGOMET - V Beltincih se je začelo zimsko prvenstvo za veterane, na katerem sodeluje 7 ekip. Po prvem turnirju sta v vodstvu KMN Beltinci in Lipa z 9 točkami, tretji pa je Bolero iz G. Bistrice. (tg)

Športni obraz

Teniški igralec Tomi Ternar

V Krškem je bilo pred kratkim odprto prvenstvo v tenisu za dečke do 14 let starosti. Udeležilo se ga je več kot 60 igralcev iz vse Slovenije. Odlično se je odrezal Tomi Ternar iz Beltincev, član TK Maribor Branik. V finalu je premagal Klemna Kovačiča (Benč klub Ljubljana) s 6 : 3 in 6 : 2.

Tomi je tudi član slovenske reprezentance in s svojimi uspehi nadaljuje teniško kariero v svoji kategoriji. To je njegova druga letošnja zmaga, saj je podoben rezultat dosegel tudi v Kamniku.

M. J.

Iz ŽNK Pomurje Len

Okrepljeno strokovno delo

Upravni odbor ŽNK Pomurje Len Filovci je naredil še en korak naprej tako na področju organiziranosti kot tudi glede strokovnega dela z igralkami. Dosedanjšega predsednika Ignaca Gaborja bo nasledil Marjan Maučec, novo vodstvo pa bo uradno potrjeno na občnem zboru v začetku januarja 2004. Okrepljen bo tudi trenerski tim. V klub prihaja Bojan Malačič, trener s PRO-licenco, ki je med drugim treniral kadete NK Mura, ekipo Čarde pa popeljal do naslova prvaka v 3. SNL vzhod. Malačič bo vodil ekipo do 12 let starosti, pri čemer mu bo pomagal Jože Durič, in ekipo večkratnih državnih prvakinj, igralke do 16 let. Pri tej ekipi mu bosta pomagala trener Andrej Musulin in tehnični vodja Milan Farič. Člansko ekipo, v katero se po odpravljeni poškodbi vračata Sonja Gabor in Maša Petričević, bo še naprej vodil trener Franjo Petričević, iz podmladka pa prihajata Tjaša Tibaut in Alena Milčević.

M. J.

Košarka

Prepričljivi soboški mladinci in kadeti

Mladi košarkarji Radenske Creativa Sobote nadaljujejo z nadvse uspešnimi nastopi. V 10. krogu 2. SKL so soboški mladinci, ki premočno vodijo na lestvici, vnovič zmagali, tokrat proti KK Lenart z 94 : 68. Največ košev so dali: Voroš, 33, Lopert, 14, Govedič, 11, Juteršnik in Gomboc, po 8.

Izkazali pa so se tudi kadeti, ki so v 2. slovenski ligi vzhod v gosteh premagali Pruj z 90 : 65. Strelci: Nejc Juteršnik, 22, Robert Govedič, 18, Smiljan Kuhar, 10, itd. Pogled na lestvico kaže, da so mladi Sobočani zmagali na vseh desetih srečanjih in prepričljivo zasedli prvo mesto. Drugi je Dravograd z 2 porazoma, tretji pa Ljutomer s petimi zmagami in enakim številom porazov.

M. J.

Kadeti (letnik 1988 in mlajši) – čepijo: Dominik Kerec, Rok Vogrinčič, Uroš Jurkovič, Miha Lopert, Nejc Juteršnik, Smiljan Kuhar, Robert Govedič; stojijo: Marko Kukel, Vid Brinar, Egon Titan, Janez Kolman, Zdenko Bilič, Peter Ščernjavič, Grega Farkaš, Primož Slavič (trener).

Športniki evropskega leta invalidov

Pokali in medalje najboljšim

Ob evropskem letu invalidov 2003 je pripravil organizacijski odbor levega in desnega brega reke Mure v prostorih četrte osemletke v Murski Soboti slavnostno razglasitev športnih rezultatov. Njegov predsednik Anton Tonček Kos je poudaril, da so se prvič v zgodovini povezali vsi invalidi iz pomurske regije. Prva, druga in tretja mesta niso tako pomembna kot druženje invalidov, ki nam je povsem uspelo.

Na slovesnosti so podelili 21 pokalov najuspešnejšim posameznikom in ekipam ter tudi medalje in priznanja. Sodelovalo je osem invalidskih društev. V skupnem ekipnem seštevku je bilo najboljši Medobčinsko društvo invalidov Murska Sobota, ki je prejelo šest pokalov, drugo je bilo Društvo vojnih invalidov Pomurja s štirimi pokali, tretje pa Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota s tremi pokali.

Še izidi v posameznih športih: v avtomatskem kegljanju je največ kegljev podrl Stefan Babič (Društvo vojnih invalidov MS), in sicer 227, sledita pa Jože Bokan, 221, in Alojz Ulen, 208

(oba Medobčinsko društvo invalidov). Med članicami je z 224 keglji slavila Jelka Orban pred Anico Pajek, 201, in Marjeto Gerlec, 183 (vse Medobčinsko invalidsko društvo). V vrtnem kegljanju se je najbolje odrezala druga ekipa Medobčinskega društva slepih in slabovidnih MS s 583 keglji pred njegovo prvo eki-

po, 529, in Društvom vojnih invalidov Pomurja II, 363. V balinanju je zmagala prva ekipa Medobčinskega društva invalidov MS, drugo je bilo Društvo multiple skleroze Gornja Radgona, tretje pa Društvo vojnih invalidov Pomurja. V pikadu je bilo prvo Društvo paraplegikov Prekmurja in Prekije z 200 kazenski-

mi točkami pred Društvom vojnih invalidov, 255, in Društvom multiple skleroze, 333, v šahu pa Medobčinsko društvo invalidov Ljutomer s 37 točkami pred Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih, 20,5, in Pomurskim društvom cerebralne paralize, 16.

Milan Jerše

S slovesne razglasitve športnih rezultatov pomurskih invalidov. Foto: J. Z.

Lendava

Župan sprejel športnike

Ob izteku leta 2003, ki je znova prineslo nekaj izrednih dosežkov športnikov lendavske občine, je športnike in predstavnike klubov sprejel župan občine Lendava mag. Anton Balazek. Ta jim je na slovesnosti v hotelu Lipa v Lendavi čestital za dosežke in zaželel uspešno leto 2004. Hkrati je predstavil vizijo športa v občini, ki naj bi prinesla nadaljnji napredek na tem področju dejavnosti mladih. Sicer pa so bili na srečanju vsi najboljši športniki lendavske občine, razen tistih, ki so na tekmovanjih v tujini, udeležili pa se ga je tudi predsednik Športne zveze Lendava Viljem Sekereš.

F. B.

Atletika

Soboški kategorizirani atleti

Od letošnjega oktobra velja nova kategorizacija športnikov Republike Slovenije, ki sta jo pripravila Olimpijski komite Slovenije in Združenje športnih zvez. Ta kategorizacija velja do konca septembra 2004. V mladinskem razredu je iz soboške občine 12 mladih atletinj in atletov. To so starejši mladinci: Aleš Kociper, Miha Žalig, Jernej Perenčak, Radovan Jakanovič, Tomaš Roudi, Tadej Šiftar in Gregor Lenarčič, mlajši mladinci: David Aster, Denis Hamler, David Horvat in Gregor Kranjec ter mlajša mladinka Tina Jureš. Vsi so člani AK Pomurje iz Murske Sobote, stari od 16 do 20 let.

M. J.

Elektronski pikado

Gorjak trka na reprezentanco

Na Grlavi pri Ljutomeru je bil prvi (od desetih) turnir za uvrstitev najboljših štirih tekmovalcev v slovensko reprezentanco, ki bo maja prihodnje leto nastopila na evropskem prvenstvu v Nemčiji. Pomerilo se je 44 tekmovalcev iz

18 slovenskih klubov. V posamični konkurenci (double-out) je zmagal Sergej Vodičar (Nova Gorica) pred Andrejem Gorjakom (Top Gun Grlava) in Jožetom Vautarjem (Velenje). V izžrebanih igrah dvojic sta slavila Jože Vautar

(Velenje) in Srečko Vučina (Top Gun), druga sta bila Sergej Vodičar (NG) in Dezider Varga (Lendava), tretja pa Drago Kunčič (Top Gun) in Simon Uranjek (Ljubljana). Naslednji turnir bo 10. januarja v Žerovincih.

N. S.

Nogomet od tod in tam

Na pomurskem prvenstvu osnovnih šol za starejše učence je zmagala OŠ III Murska Sobota pred OŠ Bogojina – obe sta se uvrstili v državni četrtfinale – tretja pa je bila OŠ Križevci pri Ljutomeru. (M. S.) ŠD KMN Filovci je priredilo v telovadnici OŠ Bogojina turnir, na katerem je sodelovalo 16 ekip, razdeljenih na štiri skupine. Turnirsko zmago je slavila ekipa Eros Grad, ki je v finalu s 5 : 4 premagala Grill Net (nekdanje igralce NK Mura). (F. B.) Igralci lendavskega TNT Hince so se udeležili velikega mednarodnega turnirja v Lentiju. Po treh zmagah, neodločenem izidu in porazu v skupini so v tekmi za četrtfinale izgubili z BDF Gigolo 1 : 4. Zmagalo je moštvo Orzsag iz Zalaegerszega (F. H.) Mladi igralci U-12 prvotigaša NK Mura so zasedli na mednarodnem turnirju v Kormendu odlično tretje mesto. V polfinalu jih je premagal Somogyi s 3 : 2. (F. H.)

NAMIZNI TENIS – V zaostali tekmi 7. kola rekreativne lige puconске Keme so igralci Diane premagali Beltince s 6 : 4. Na lestvici vodi Ka-El Puconci z 11 točkami pred Jelenovim hramom Beznovci in Diano, 7, Markišavci in Beltinci, po 4, ter Pong pingom, 2. (D. D.) **TENIS** – TK Radenci bo organiziral v soboto, 27. decembra, novoletni teniški turnir za otroke in odrasle. Pripravljajo tudi turnir žrebanih dvojic, merjenje hitrosti servisa in zadevanje v tarčo. (M. J.)

Odbojka

Beltinčani jesenski prvaki

Beltinčani so postali že krog pred koncem z enim samim porazom na gostovanju proti Poljčanom jesenski prvaki. G. G.

Lestvica - 3. DOL vzhod - moški
1. BELTINCI 8 7:1 21:6 640:493 20
2. Maribor Nigrad 8 6:2 19:9 646:545 17
3. LIP Poljčane 7 5:2 17:7 583:464 16
4. Fužinar II Metal 7 5:2 16:7 514:474 15
5. Partizan Fram 7 4:3 14:10 533:520 12
6. Šoštanj Topol II 7 2:5 10:15 546:565 7
7. LJUTOMER 7 1:6 4:18 414:521 3
8. SVIT II 6 1:5 3:16 354:458 3
9. SICO Šempeter 7 1:6 3:19 345:535 3

OK Beltinci – stojijo od leve: Gumilar, Makovec, Čenar, Mesarič, Lenarčič, spodaj (od leve): Čeleš, Gider, Janža, Prša, Hochstatter, manjkata Gobec in Križnič. Foto: G. G.

Plavanje

Zlato in bron za Horvatha

Aron Horvath, mlad nadarjen plavalec iz Lendave, je nastopil na mednarodnem tekmovanju za Božičev memorial v Mariboru. V konkurenci dečkov (letnik 1991) je potrdil svojo kakovost in odlično formo ter dvakrat stal na stopničkih. V svoji paradni disciplini, 100 metrov prosto, je opravil z vso konkurenco in zasedel prvo mesto z novim osebnim rekordom. K temu uspehu je dodal še 3. mesto v disciplini 100 metrov delfin.

F. B.

Namizni tenis

Kema brez dobljene partije

Prav v zadnjem krogu letošnje sezone se je prvič zgodilo, da sta obe prekmurski ekipi v prvi slovenski namiznoteniški ligi za člane ostali praznih rok. Pucončani proti vodilni ekipi Maribor niso dosegli nobene zmage in so osvojili le pet nizov, kar je za drugouvrščeno ekipo vsekakor premalo. Ob slabi igri so bili nerazpoloženi, zato se niso mogli enakopravno kosati s premočnimi Mariborčani. Kljub porazu pa ostajajo s 15 točkami na drugem mestu in so tako izpolnili svoja pričakovanja.

Igralci Moravskih Toplic Sobotice so šli v dvoboj s Križani z veliko željo, da osvojijo vsaj točko, vendar so ostali praznih rok, ker se je izkazalo, da so gostje kakovostnejša ekipa. V svojih vrstah so imeli odličnega mladega igralca Jazbeca, ki je premagal vse tri Sobočane. Prav njegova partija z najboljšim Sobočanom Ropošo je bila dramatična. Ropoša je namreč vodil z 2 : 1 v nizih, potem pa v četrtem in petem spet ni znal izkoristiti prednosti, ki jo je imel v obeh nizih. Tako so Sobočani po jesenskem delu zasedli osmo mesto s 6 točkami, kar je manj od pričakovanih.

Rezultati: Maribor – Kema Puconci 6 : 0 (Škafar – Unger 3 : 0, Komac – Petar 3 : 1, Zafostnik – Horvat 3 : 2, Komac – Unger 3 : 1, Škafar – Horvat 3 : 0, Zafostnik – Petar 3 : 1).

Moravske Toplice Sobotice – Križci 3 : 6 (Koščak – Stojanovič 1 : 3, Ropoša – Jazbič 3 : 0, Kocuvan – Jazbec 0 : 3, Ropoša – Stojanovič 3 : 1, Koščak – Jazbec 1 : 3, Kocuvan – Jazbič 3 : 1, Kocuvan, Koščak – Jazbec, Stojanovič 1 : 3, Ropoša – Jazbec 2 : 3, Kocuvan – Stojanovič 1 : 3).

LM-KO Lendava prvak

V drugi ligi je jesenski prvak Lendava brez poraza. Tudi v zadnjem krogu je zanesljivo dvakrat zmagala in z 18 točkami prepričljivo zasedla prvo mesto. Druga ekipa Sobočanov je enkrat zmagala in nepričakovano izgubila z Gorico; z 12 točkami je na četrtem mestu.

LM-KO Lendava – Gorica 6 : 2 (Ignjatovič 3, Plohl 2, Ignjatovič, Plohl 1), MTS II – Škofije 6 : 0 (Fridrih 2, Roudi 2, T. Ropoša 2); **LM-KO Lendava** – Škofije 6 : 2 (Ignjatovič 3, Plohl 2, Ignjatovič, Plohl 1), MTS II – Gorica 3 : 6 (Fridrih 2, Roudi 1).

Tudi v tretji ligi so Ljutomerčani s 16 točkami brez poraza zasedli prvo mesto, druga ekipa puconške Keme pa je z 11 točkami druga. Izidili: Ptuj II – Kema II 1 : 6 (Smodiš 2, Gider 2, Gorčan 1, Smodiš, Gorčan 1), Vegrad II – Kap. Broker Ljutomer 3 : 6 (Solar 3, Puhan 3), Vegrad II – Kema II 5 : 5 (Smodiš 2, Gider 2, Smodiš, Gorčan 1), Ptuj II – Kap. Broker Ljutomer 0 : 6 (Solar 2, Puhan 2, Tratnjek 1, Tkalec 1).

M. U.

Odbojka

Končno prva zmaga Pomurja

V 12. krogu 1. DOL za moške so igrali odbojkarji Pomurja Galexa Regala iz Murske Sobotice zelo pomembno srečanje s Fužinarjem Metalom z Raven. Že odpisano Pomurje je prejšnji konec tedna po tesnem porazu z novomeško Krko dokazalo, da so ga mnogi prehitro odpisali. Prav tekma s Fužinarjem je bila zadnja priložnost, da se Prekmurci še lahko vrnejo v igro za obstanek.

Na veselje domačega občinstva jim je to v soboto zvečer tudi uspelo, saj so zmagali s 3 : 1 (19, 18, 24, 23). Čeprav je bila tekma izenačena, še posebej v 3. in 4. nizu, so bili domačini bolj zbrani.

Pomurje Galex Regal: Flisar 12, Terzer 3, Kovačec, Marič 17, Novitovič 3, Horvat 1, Topovšek, A. Grut 12, B. Grut 20, Pirher.

Drugi izidili: Svit – MB Stavbar IGM 3 : 0, Calcit Kamnik – Krka

1 : 3, Salonit Anhovo – Lip Bled 3 : 0, Olimpija – Šoštanj Topolšica 1 : 3.

	Milan Jerše		
Calcit Kamnik	12	10	2 30
Salonit Anhovo	12	9	3 29
Šoštanj Topolšica	12	9	3 25
Svit	12	9	3 25
Lip Bled	12	6	6 18
Krka	12	6	6 18
Olimpija	12	4	8 12
MB Stavbar IGM	12	3	9 10
Fužinar Ravne	12	3	9 8
Pomurje Galex	12	1	11 5

Ob eni od uspešnih akcij Pomurja. Foto: N. J.

Strelstvo

Tišinčani najboljši v Turnišču

V 3. kolu mednarodne lige Treh dežel v streljanju s standardno zračno puško, kjer sodeluje 14 ekip iz Hrvaške, Avstrije in Slovenije, so imeli v Turnišču največ uspeha Tišinčani. Ekipni rezultati: Koloman Flisar Tišina 1764, Štefan Kovač Turnišče 1758, Zelenbor (Hrvaška) 1744; posamezno: Rajko Robnik (Ljutomer) 591, Drago Pertoci 591, Dušan Ziško (oba K. Flisar) 589.

2205, Goran Maučec (Bakovci) 2197, Milan Hari (Gančani) 2187, Robi Čontala (Sebeborci) 2178, Matjaž Čor (Bakovci) 2168 itd.

Varstroj pred Črenšovci

V 3. krogu regijske lige z zračno puško so bili ekipno najboljši strelci ŠSK Coal Petišovci s 1664 krogi pred Varstrojem Lendava, 1653, in Radgono, 1643, v skupni razvrstitvi pa vodi Varstroj z 29 točkami pred Črenšovci 23, in Petišovci, 21. V posamični konkurenci je zmagal med 32 strelci Peter Somogyi (Petišovci) s 584 krogi pred Brunom Pericem (Varstroj), 574, ki vodi v skupnem seštevku s 1718 krogi. Drugi je Samo Ftičar (Črenšovci) 1674, tretji pa Jože Terplan (Andrejci), 1655.

SD Varstroj Lendava pa je organiziralo 3. krog mednarodne lige z zračno pištolo. Sodelovalo je 9

ekip in 37 strelcev. Ekipno so slavili strelci iz Juršinec (1688 krogov), drugi je bil Coal Petišovci (1683), tretji pa madžarski Zalaegerszeg (1660). V posamični konkurenci sta pripadli prvi dve mesti strelcema Juršinec Simoniču (574) in Molehu (568), tretji pa je bil Ciglar (Coal) s 567 krogi.

T. G., M. J., F. B.

Gederovci in Terplan

6. krog regijske lige s serijsko zračno puško: Cankova I – Ali Kardoš 1045 : 935, SCT-TKO – Domajinci 1043 : 1039, Radgono – Sebeborci 1044 : 1040, Bakovci – Cankova II 1089 : 906, Osek – Gederovci 1002 : 1085, Gančani – Strelec Andrejci 1078 : 1084. Vrstni red: Gederovci 18 točk (6388), Bakovci (6529), Strelec (6518) in Sebeborci (6336) po 16 ter Gančani (6512) 14. Posamezno: Jože Terplan (Strelec)

Badminton

Državni naslov Koncutovi

Na državnem prvenstvu osnovnošolcev je dosegla v posamični konkurenci lep uspeh obetavna Nika Koncut, članica BK Mladost Lendava, ki je pri dekletih slavila zmago in naslov državne prvakinja med osnovnošolkami. Na drugem pozivnem B-turnirju v Lendavi pa sta zmago slavila Iztok Utroša (BK Mladost Lendava) v moški in Maja Kersnik (Olimpija Ljubljana) v ženski konkurenci. Sodelovalo je 14 igralcev in 12 igralk. Vrstni red po drugem turnirju: 1. Iztok Utroša, 2. Jernej Novak (oba Mladost Lendava), 3. Svagusa (Maribor). Lendavčana D. Žalik in Kezele sta 5. oz. 7. Ženske: 1. Kersnik (Olimpija), 2. Nika Koncut (Mladost Lendava). Sabina Magyar je 4., Sonja Krčič (oba Mladost Lendava) pa si deli 5. do 8. mesto.

F. B.

puško za članice; Jasmina Maček za tretje mesto v trapu na svetovnem študentskem prvenstvu; Dejan Gomboc za drugo mesto v trapu kot član slovenske reprezentance na svetovnem študentskem prvenstvu. Srebrno plaketo pa je dobilo SD Sebeborci za 20-letnico delovanja.

T. G.

Judo

Sobočanom šest prvih mest

Judo klub KBV Lendava je pripravil v Veliki Polani novoletni turnir za starostne kategorije dečkov in deklic, rojenih leta 1993 in mlajše. Nastopilo je 66 tekmovalcev iz 5 klubov: JK Grad, JK Gorišnica, JK Murska Sobota, JK Ljutomer in KBV Lendava. Zanimivo je, da so imeli vsi klubi vsaj enega zmagovalca, največ prvih mest pa so zasedli Sobočani. Rezultati – zmagovalci pri dečkih (letnik 1995 in mlajši): Sobočani Tratnjek (do 26 kg), Gomboc (do 30 kg) in Mihoš (do 42 kg), Lendavčan Prendli (do 33 kg) in Zorec, Gorišnica (do 36 kg). Pri deklicah pa so zmagale: Čeh (Ljutomer) do 25 kg, Bednar (MS) do 30 kg, Kociper (do 35 kg) in Kralj (do 42 kg) iz Gorišnice. Dečki (1993/94): Šarčević in Roš (oba MS) v kategorijah do 28 oz. 44 kg, Obal in Benko (oba KBV Lendava) v kategorijah do 40 oz. nad 44 kg ter Huber (Grad) do 36 kg. Pri dekletih do 38 kg je zmagala Halasova (KBV Lendava). Mladi pomurski predstavniki so se izkazali tudi z vrsto drugih in tretjih mest. F. B.

Odbojka

Poraz po blesti igri

V 12. kolu 1. SOL (ženske) je ljutomerska vrsta Zavarovalnice Maribor gostila ekipo TPV Novo mesto in po blesti igri izgubila z 1 : 3 (18 : 25, 16 : 25, 25 : 18, 17 : 25). Znova je šepal sprejem in bilo so nenatančne zaključne akcije. Ljutomer ZMB: Kodila, Tretinjak, Praprotnik, Vrbančič, Vrbnjak, Oletič, Pirher, Drvarič, Jureš, Morec. V 11. kolu 3. SOL (vzhod) za moške je Ljutomer doma izgubil proti drugi ekipi Šoštanja Topolšice 2 : 3 (25 : 21, 19 : 25, 16 : 25, 25 : 23, 9 : 15). Ljutomer: Kolbl, Šiškin, Mulec, Špilak, D. Kodila, G. Kodila, Rozman, Tretinjak, Mihorič. Prvenstvo se bo v obeh ligah nadaljevalo 24. januarja prihodnje leto. N. Š.

Košarka

Visoko zmaga Sobočanov

V 10. krogu 1. B SKL za moške je Radenska Creativ Sobotica, ki je pri vrhu lestvice, premagala ŽKK Maribor s 104 : 72 (73 : 59, 48 : 41, 30 : 20). Čeprav se je polčas končal le s sedmimi točkami prednosti za Sobočane in so Mariborčani v 23. minuti po delnem izidu 11 : 0 celo povedli z 52 : 48, so domačini na koncu slavili kar z 32 točkami razlike. Bilo je dovolj le nekaj minut angažirane igre. Trener Peter Juteršnik je poslal v zadnjem delu tekme na parket tudi nekatere mlajše igralce, kot so Kolman, Voroš in Nejc Juteršnik. Še strelci za Radensko Creativ Sobotico: Adamovič 30, Ravnikar 22, Dominko 14, Milič 12, Bratkovič in Majc po 8, A. Novak 5, Voroš in Juteršnik po 2 ter Kolman 1. Vrstni red: Parklji Bežigrad, 19, Radenska Creativ Sobotica, 18, Loka kava in Banex, po 16, Maribor Branik, Nova Gorica, Rudar in Fragmat, po 15, itd. V 11. krogu bodo Sobočani v soboto zvečer gostovali pri mariborskem Braniku. M. J.

Ženski nogomet

Škalam turnirska zmaga

Komisija za ženski nogomet pri Nogometni zvezi Slovenije je organizator zimske lige malega nogometa za članice v sezoni 2003/2004. Vključenih je 8 ekip, razdeljenih v dve tekmovalni skupini (zahodno in vzhodno).

Po dveh turnirjih, na katerih igrajo vsak z vsakim, se bosta prvi dve ekipi iz vsake skupine uvrstili na finalni turnir, ki bo

7. februarja 2004 v dvorani OŠ III v Murski Soboti. V njej pa je v nedeljo že potekal prvi turnir vzhodne skupine.

Nogometašice so igrale takole: Škale – Pomurje Len I 6 : 2, Maribor – Pomurje Len II 2 : 3, Škale – Pomurje Len II 8 : 3, Maribor – Pomurje Len I 5 : 1 Škale – Maribor 2 : 0, Pomurje Len I – Pomurje Len II 4 : 0. Vrstni red: Škale 9, Maribor, Pomurje Len I in Pomurje Len II po 3 točke. Drugi turnir bo 17. januarja v dvorani Srednje šole Velenje.

Medtem so najboljše nogometašice Pomurja Len Filovci sodelovale na mednarodnem turnirju v Zagrebu. V skupini C so zaradi neizkušenosti izgubile obe tekmi, in sicer z Marjanom Split 2 : 3 in Mašincom Niš 2 : 4 ter izpadle iz nadaljnega tekmovanja.

M. J.

Srečanja nogometašic so bila nadvse zanimiva. Foto: N. J.

Zlate plakete Pomurcem

SZS je razglasila najboljše strelce v letu 2003. Zlato plaketo so dobili: Robert Markoja za prvo mesto na svetovnem prvenstvu s samostrelom na 30 m kleče in svetovni rekord 295 krogov ter državni rekord v kombinaciji s 585 krogi.

gi; Izidor Hreščak za tretje mesto na svetovnem prvenstvu s samostrelom 30 m kleče in za izenačen svetovni in državni re-kord na 30 m kleče; Maja Dular za drugo mesto na študentskem svetovnem prvenstvu in državni rekord z zračno

Spomin na Pohorje

V ponedeljek jutraj smo se z avtobusi odpravili na Pohorje. V Ruški koči smo preživeli ves teden. Že prvi dan smo se vzpenjali na Žigartov vrh. Tam smo opravili tudi planinski krst. Po večerji pa smo šli na nočni pohod. Orientirali smo se po zvezdi Severnici in Velikem vozu. Naslednji dan smo si šli ogledat pohorsko kmetijo in domače živali. Po kosilu nas je obiskala biologinja Katja, ki nas je poučila o gobah in zdravilnih rastlinah. Naslednji dan smo prisluhnili astrologinji. Na Pohorje pa me še najbolj spominja konj Edi, ki smo ga vsi jahali. Spoznavali smo tudi gozd in gozdna drevesa. V četrtek smo gradili škratko hišice in pekli kostanj. Škratko smo zapeli pesmico. V petek pa smo podelitvi priznanj spakirali kočke in se odpravili na avtobus. Med vožnjo proti domu smo se ustavili pri gondoli in pokukali v cerkev sv. Bolfenka. Nato smo se ustavili še v restavraciji Mc Donalds ter v mariborskem akvariju in terariju.

Bili bi veseli, če bi lahko spoznavali naravo vsako leto na drugem koncu Slovenije.

Tamara Mesarič, 3. c, OŠ Beltinci

Dragi Božiček ali dedek Mraz!

Sem Anamarija iz Dobrovnika. Letos sem bila pridna v šoli pa tudi doma. No, doma malo manj. To, kar je narobe, se trudim popraviti.

Lani si mi prinesel lepo darilo. Hvala lepa! Letos pa te prosim za mikroskop. Mislim tistega rednega. Veš, z njim bom videla vse tisto, kar samo z očmi ne morem. Zelo si ga želim imeti!

Se ti že vnaprej zahvaljujem!

Anči

Papagaj in muca

Zapihal je močan veter. Odprla se je kletka in papagaj je odletel iz nje. Prevrtlil je vazo. Voda je tekla mucu na hrbet. Muca se je prestrašila. Stekla je proti papagaju in ga začela loviti. Ko je prišla domov mama, se je zelo prestrašila. Klicala je papagaja in mucu, a nobeden se ni več vrnil domov.

Tjaša Štesl, 2. a, OŠ Bakovci

Če bi bil Božiček

Želim si, da bi bil Božiček, ampak nimam brade, ne sani, ne škrtov, ne obleke ... Ko sem se neko jutro pogledal v ogledalo, sem bil čisto drugačen.

Zrasla mi je brada, brki, lasje so bili sivi in trebuh mi je visel prek hlač. Na stolu poleg postelje pa je bila Božičkova obleka. Od zunaj sem zaslišal glas: »Božiček, pohitil!« Pred hišo so stali škrtarje in jeleni ter polne sani daril. Ko sem se ravno hotel obleči, je potrkalo na vrata in vstopila je mama ter me zbudila. Mojih sanj je bilo konec.

Alen Tivadar, 3. b

Jaz, ki sem Božiček, imam velike sani, v njih so darila, pred darili sedim jaz, poleg mene pa sedi tudi en škrtar. Sani mi vleče osem jelenov, na vsaki strani so štirje.

In če nisem Božiček jaz, je kdo?

Leon Kodila, 3. b

Če bi bila Božiček, bi vse otroke z darili razveselila. Imela bi belo brado in rdečo kapo na glavi. Vozila bi se s sanmi, katere bi vlekli jeleni.

Maša Žalik, 3. b

Če bi bila Božiček, bi z darili razveselila veliko majhnih otrok. Darila bi jim nastavila pod božičem in otroci bi bili zelo veseli. Naokrog bi se vozila s sankami. Imela bi Božičkovo kapo, Božičkove čevlje in Božičkovo oblačilo.

Katja Tibaut, 3. b

Nekega dne sem se zbudil z dolgo brado, božično kapo, Božičkovimi škornji in z Božičkovo obleko. Stopil sem k ogledalu in bilo je vse enako kot prej. Premišljeval sem, kako zdaj naenkrat Božiček, včeraj sem še bil človek! Potem ko sem prestopil prag, se je zgodil čudež. In kakšen čudež! Seveda, včeraj je bil božični dan; mama in ati sta me oblekla v Božička! Ko sem našel darilo, smo bili vsi srečni in veseli.

Tim Litrop, 3. b, Osnovna šola Franceta Prešerna Črenšovci

O prijateljstvu

- S prijateljem sva neločljiva. (Vanes)
- Prijatelji so za veselje in srečo. (Tjaša, Denis, Dejan, Alen, David, Nina)
- Prijatelj je velik dar. (Ana)
- Meni pomeni prijatelj več kot vse drugo. (Martina)
- Prijatelj je nekdo, ki ga imaš rad. (Aleš M.)
- Od prijatelja pričakujem, da mi bo vedno pomagal. (Luka)
- Prijateljstvo je kot trdna vez, ki se nikoli ne pretrga. (Petra)

Čez dvajset let

V šoli sedim in razmišljam, kako bo lepo čez dvajset let. Takrat se bom moral znajti na drugačen način kot danes, ko se mi ne da poslušati.

Čez dvajset let bom namreč eden najboljših nogometašev na svetu in odličen kirurg. Imel bom veliko denarja. Z denarjem si bom kupil veliko hišo in najboljši avto znamke Porche. Živel bom skupaj z družino, z mamo Jožo, očetom Dušanom, bratom Boštjanom, sestro Jessico in z bratovo ženo Matejo. Ker bom imel v hiši dovolj prostora, bodo lahko z nami živeli sorodniki - Matejina starša in sestra, mamini sestri in sestrični družini ter dedka z babico. Hišo bomo imeli veliko kot majhen grad, tako bomo razširjena družina.

Priznati pa moram, da sem vesel, ker sem še vedno star deset let ter lahko igram nogomet in roket s prijatelji le za zabavo. Eh, lepo je biti v četrtem razredu!

Renato Vereš, 4. raz., OŠ Bakovci, oddelek podaljšanega bivanja

Moja muca je sivo-črne barve. Njen rep je dolg in črn. Živi pri naši hiši. Čez dan je zunaj, ponoči pa spi v kleti. Najrajši je meso, makaroni in krompir. Večkrat se skupaj igrava. Mečem ji žogico, ki jo rada lovi. Včasih sem nanjo jezen, ker se potepa. Domov pride vsa umazana in utrujena. Tudi ona je včasih jezna. Takrat me popraska. Jaka Potočnik, 2. a, OŠ Bakovci

Darila in šibe

Miklavž s svojim spremstvom je v mesecu odprtih vrat - Veselem decembru - na OŠ Bogojina obiskal in obdaroval učence od 1. do 8. razreda. Tisti najbolj poredni pa so od »parklina« dobili v dar tudi šibo z namenom, da bi se poboljšali.

Marjetka Erdelji, OŠ Bogojina

Ples s snežakom

Nekega jutra, ko sem se prebudila, je padal sneg. Razveselila sem se in stekla ven. Naredila sem snežaka.

Mama me je poklicala v hišo. Šla sem noter in jo vprašala, zakaj me potrebuje. Rekla mi je, naj ji pomagam očistiti prah. Ko sva končali, sem odhitela k snežaku, a ga ni bilo več tam. Najprej sem mislila, da se je stopil. Naenkrat sem zaslišala korake. Mislila sem, da je mama, a ni bila ona; bil je snežak. Pomolil mi je roko, da bi se spoznala. Rekel mi je, da je oživel zato, ker se je na nebu pojavila nova zvezda. Seveda sem mu verjela in bila sem vsa začudena, kako je lahko oživel. Začelo se je večeriti. Zvezde na nebu so se prebudile. Zasijale so v vseh mogočih barvah. V roke so vzele glasbila in začele igrati prelepe pesmi. Midva s snežakom pa sva zaplesala po ritmu. Plesala sva in plesala, dokler me mama ni prebudila iz spanja.

Kaja Španbauer, 5. c, OŠ Gornja Radgona

Zima prihaja

Jesen od nas se poslovlja, zima se že pripravlja. Drevesom listi so odpadli, veter, mraz sta že med nami. Sneg vsak čas zapadel bo, vsi veseli rajamo.

Otroci ga težko že čakamo, sanke, smučke že nabavljamo.

Valentina V. in Nežka, 4. a, OŠ Bakovci

Vila mi je uresničila željo

Nekega dne sem bila zelo osamljena. Drugi dan sem šla v živalsko trgovino. Zaželela sem si prijazno in veselo žival, a niti za eno nisem imela dovolj denarja. Ko sem se odpravljala spat, sem zagledala nenavadno svetlobo. Bila je vila. Dala mi je denar, s katerim sem si lahko kupila cel živalski vrt.

Nina Cizl, 3. b, OŠ Tišina

Izpod peresa mladih novinarjev

V torek, 18. decembra, nas je v šoli obiskal Joseph Rakolahalay iz Madagaskarja, ki že vrsto let živi v Ljubljani. Po poklicu je univ. dipl. inž. arh., samostojni kulturni delavec, glasbenik in arhitekt. Našo šolo je obiskal z namenom, da bi nam povedal nekaj o Madagaskarju. Predstavil nam je svojo domovino,

no, kulturo in svoje življenje. Po končani predstavitvi sva mu zastavili nekaj vprašanj.

- Zakaj ste se odločili priti prav v Slovenijo?

Joseph: »Slovenija sicer ni bila moj cilj, ampak jaz sem želel iti nekam v tujino, pa so me poslali sem.«

- S kakšnim namenom hodi te po slovenskih šolah?

Joseph: »Jaz sem arhitekt. Ko arhitekti gradimo, moramo paziti, da je temelj trden. Če naredimo dober temelj, ni več važno, kakšna opeka bo šla gor. Če pa je temelj slab, lahko damo gor zlato opeko, pa se bo zgradba porušila. Ko sem prišel v Slovenijo, sem ugotovil, da je temelj tukaj zelo slab. Zato sem se odločil, da bom ljudem pomagal s svojo drugačnostjo, da otroci malo vidijo, kako živimo mi v Afriki, in da s tem malo obogatite svoje svetovne nazore. S tem želim, da boste videli, da imate vi vse, pa tega ne znate ceniti, medtem ko imajo afriški otroci zelo malo, pa so

Mateja in Laura

Sva mladi novinarki Mateja in Laura. Obiskujeva 7. razred na Osnovni šoli I Murska Sobota. V prostem času radi bereva, pojeva, piševa spise, pesmi, poslušava dobro glasbo, predvsem pa se radi zabavava. Sva članici novinarskega krožka na naši šoli, zato sva izkonstili priložnost in naredili kratek intervju z gospodom Josephom, ki je obiskal našo šolo.

tudi s tem zadovoljni.«

- Videli sva, da obvladate veliko glasbenih instrumentov. Povejte nama, katere?

Joseph: »Igram veliko instrumentov, na katere sem se naučil igrati sam. Ti instrumenti so: kitara, kordeon, klasični bobni, klavir in saksofon.«

- Katere jezike vse obvladate?

Joseph: »Francoski, angleški in slovenski jezik, seveda pa tudi jezik z Madagaskarja.«

Novinarki: Mateja Cigut in Laura Vaš, 7. razred, OŠ I. M. Sobota

Joseph Rakolahalay iz Madagaskarja

Praznično
razmišljanje

Naredimo načrt za praznične dni

Spet se je leto obrnilo naokoli. Radi pravijo: joj, že spet december, saj to je nemogoče. V boju, da po materialni plati prekosimo vse znance, da smo v službi najuspešnejši, da imamo novo hišo, kakršne ni daleč naokrog, da vozimo največjo limuzino v mestu ..., pozablamo na pomembnejše stvari. Človek dragi, ustavi se za trenutek in se vprašaj, ali res živiš življenje, kakršnega hočeš živeti? Si srečen?

Pomislimo samo, koliko otroških obrazov se zaradi vsakodnevnih grenkobe življenja ne zna več nasmejniti, koliko mladoletnih mora služiti denar, da pomaga preživeti svoje družine. Mi pa, kot da bi živeli vsak na svojem planetu. Menim, da bi bilo težko najti mestnega osnovnošolca, ki nima tudi mobilnega telefona, računalnika. Saj on vendar ne more biti edina izjema v razredu, kaj pa bodo rekli sošolci? Prihaja čas, ko otroci odrasčajo ob elektronski Pepelki, Rdeči kapici. Kako lepo je bilo poslušati branje pravljic o Janku in Metki, Deklici z vžigalicami ... Danes je bolj praktično, namestiti televizijo v otroško sobo, da se ne moti odraslih, da lahko gleda vsak svoj program. Ker se le-ta pozno konča, itak ni več časa za pogovor.

Prihajajo praznični dnevi, ko si bomo, upam, lahko vzeli nekaj časa zase, seveda če bomo to hoteli. Kaj če bi že danes naredili načrt, kako letos preživeti največji družinski praznik: božič. Zavedajmo se, da kakovost praznovanja ni sorazmerna s količino in raznovrstnostjo jedi in pijač, za katerimi se podimo po supermarketih in potem nejevoljni in izmučeni prideemo domov.

Namesto hitenja, pripraviti čim več jedi, napitkov in sladice, si vzemimo čas za svojega otroka, partnerja, prijatelja, za človeka, ki nam kaj pomeni. Odpravimo se na družinski sprehod in ga izkoristimo za prijeten klepet. Povabite prijatelja na čaj in se mu opravičite, ker ste ga v zadnjem času malo zanemarili. Namesto da se obremenjujemo z razmišljanjem o tekmovalnem nakupu darila v smislu, kaj vendarle kupiti, če ima že vsega v izobilju, podarimo kaj skromnega, vendar pokazimo, da je darilo od srca.

Primaknimo raje kakšen tolar v dobrodelne namene. Naučimo se živeti za sočloveka, poskušajmo se vsaj občasno vrniti v svet branja pravljic in si zvečer vzemimo malo več časa za otroka. Če je še majhen, mu preberimo pravljico, če je odrasel, prisluhnimo problemu, saj v današnji naglici niti ne opazite, kako prizadet je vaš otrok, in imate občutek, da ne želi več govoriti z vami. Pa ste se vprašali, zakaj?

Marsikateri človek se bo na ta način počutil bolj zadovoljnega, koristnega, bolj začenega in se na koncu mogoče zamislil ob ugotovitvi, da do osebnega zadovoljstva in sreče sploh ni tako daleč. Ne pozabimo, da osrečevanje sočloveka pomeni osrečevanje samega sebe.

Nina

Dragi Božiček, prinesi mi ...

Vsaj takšno leto, kot je bilo

Ste si tudi vi zaželeli, da bi v teh dneh Božičku ali dedku Mrazu napisali pismo ali pa se mu kot nekoč usedli na kolena in mu zaupali svoje želje. In potem dneve in noči upali, da se nam bodo uresničile. Koliko velikih stvari si ljudje želimo, potem pa spoznamo, da nas pravzaprav razveseljujejo malenkosti. Od vseh stvari, ki jih vidimo v velikih nakupovalnih centrih, se najbolj razveselimo drobnega darila, ki smo ga prejeli od nam ljube osebe. Res ni pomembna vrednost, pomembna je gesta. Sprehodili smo se med mladimi in jih povprašali, kaj so napisali Božičku, kako so zadovoljni z letom, ki se izteka, in česa v prihodnjem letu gotovo ne bodo več počeli.

Lučka Cvetko, 17 let, Murska Sobotica: Želim si, da bi bila zdrava, da bi imela srečo v šoli in v ljubezni, da bi se

doma v družini razumeli. Najpomembnejše so mi družinske vrednote. Če bo vse to, potem bo tudi vse drugo. Če nisi srečen, ti tudi vse materialne stvari nič ne pomenijo. Leto, ki je minilo, je bilo dobro. So pa kakšne stvari, za kateré si mislim, da jih ne bi smela tako narediti, ampak niso tako pomembne in sem jih že pozabila. Ni pa kakšne velike napaake, ki je ne bi smela ponoviti. Za naprej si ne delam nobenih posebnih planov, čeprav vsi radi pravimo, da bo po novem letu vse drugače. Mislim, da ne

bo, saj še nikoli ni bilo. Prizadevam si, da se spremenim, če je kaj narobe, in s spremembami ne čakam na naslednje leto. Novo leto bom preživela s fantom v družbi prijateljev. Vesela sem vsakega darila, ki ga dobim v teh praznikih.

Andrej Gerenčer, 17 let, Murska Sobotica: Nič posebnega si ne želim, najbolj zdravja. Božičku jaz ponavadi ne pišem in niti ne zahtevam kaj poseb-

nega. Kar koli mi prinese, bom zadovoljen. Najbolj pa sem bil vesel, ko sem za božič dobil vzglavnik in pižamo. Doma se vedno obdarujemo, sam pa daril še nisem kupoval. Ponavadi se s sestro dogovoriva in potem kaj kupiva. Mislim, da je bilo lansko leto dobro, so pa stvari, ki bi si jih želel v prihodnje spremeniti. Če bo vsaj tako, kot je bilo letos, bom zadovoljen. Želim si edino nekoliko več denarja. Sam pa varčujem za računalnik, saj Božiček ne ve, kakšen računalnik si jaz želim. Kje bom preživel novo leto, še ne vem, več možnosti je, lahko sem doma, lahko pri babici, morda bom v mestu ...

Jasmina Horvat, 15 let, Kramarovec: Letos še nisem pisala Božičku, želela pa bi si, da bi bil mir v svetu in tudi pri nas ter da bi čim uspešnejše dokončala šolsko leto. Vsako leto sem dobila za božič lepa darila, tako da si ne želim nič posebnega. Najbolj sem bila vesela plišastih igračk, medvedkov in še česa. Kakšno je bilo letošnje leto? Dobro, so pa stvari, ki bi jih želela spre-

meniti, samo raje ne povem, katere. Novo leto bom praznovala v krogu družine, z domačimi in prijatelji. Do sedaj sama daril še nisem kupovala, ampak se ravno odpravljam po trgovinah. Svojim kolegicam in najdražjim bi za božič rada kupila kaj posebnega. Ne bom veliko izbirala, saj že dobro vem, kaj jim bom kupila. Naj ostane skrivnost.

Petra Vidonja, 14 let, Večeslavci: Jaz bom pa ravno na božič praznovala svoj 15. rojstni dan. Na žalost potem dobim samo eno darilo. Ampak nisem prav nič prikrajšana, saj čez leto tudi

kaj dobim. Poleg tega sem vesela, da imam rojstni dan ravno na ta dan, saj se me vsi spomnijo in mi čestitajo. Nisem še pisala Božičku, kaj si želim. Mami pa sem že namignila, da si želim nov mobilni telefon pa kakšne sladkarije. Za svoje domače in fanta pa sem že začela izbirati darila. To leto je bilo dobro, če bi lahko kaj spremenila v tem letu, bi bilo to v šoli, zato pa sem si obljubila, da bom prihodnje leto malo bolj zategnila. Praznovala pa bom s svojim fantom in prijatelji.

A. Nana Rituper Rodež
Foto: Jure Zanuker

Vaša čustva

Prazniki me
spominjajo nate!

Blížajo se prazniki, povsod je čuti ti polno veselja in radosti, le jaz sem žalostna. Letos je vse drugače. Spominim se, kako sva se tudi midva prejšnja leta sprehajala po lepo okrašenem mestu in se igrala s snežinkami. Gledala sva v izložbe in si izmišljevala, kaj vse bi si kupila in se ob tem pošteno zabavala. Se spomniš tistih glinenih prašičkov ali smešnih copat ... Kako sva se smejala! V letošnjih predprazničnih dneh sama hodim po mestu, gledam v izložbe in si želim, da bi bil ob meni. Žalostna sem, ker mi niso več smešni ne copati ne prašički, nič. Žalostna sem, ko vidim, kako vsi hodijo z velikimi paketi in izbirajo darila za nekoga, ki ga imajo radi. Tudi jaz si želim, da bi lahko letos nekemu, ki ga imam rada in ki ima rad mene, kaj podarila.

Darja

Vaše pesmi

Sužnja ljubezni

Iskra tvojih zelenih oči
pride do mojega srca,
kratek stik in že sem tvoja vsa.
Tvoje sladke ustnice so me vabile,
hitro in spretno so me zasvojile,
tebi vdano sužnjo so me naredile.
Saj ljubezen zmešala je mojo glavo,
nisem videla niti meter pred sabo,
moje srce in telo norelo je za tabo.
Angeli na strune mojega
srca so brenkali,
moji ljubezni krila so dali
in ti dal si mi vroč poljub,
ki združil naju je v magični obroč.
Zdaj poljube naslade si deliva,
saj midva za ljubezen živiva,
sužnja ljubezni sva postala
na Olimpu bogova mala.

Sonja

Zate

Zjutraj zadnja zvezdica
z neba je odšla,
v mojih mislih tebe je našla.
Ob zori se je sonček na nebu zbudil,
tebe v moji postelji je razkril.
In ko spet na zemljo padla
je temna noč,
v meni in tebi sprostila se je moč.
Ljubezen najina je zažarela
in za vedno bo v najtnejših srcih gorela.

Malena

Vrni se!

Moje srce kliče te, vrni se.
Le zakaj si z njo odšel
in s sabo vzel del mene.
Nikoli več ne bom ljubiti znala,
saj svojo ljubezen tebi sem dala.
Zakaj odšel si takrat,
ko sem te najbolj ljubila.
Le kako te bom zdaj pozabila,
vedno ob meni v mislih si.
Toda povej mi, kaj naj storim,
da nazaj te dobim.

Janja

Novo leto naj prinese lepe stvari

V tej predpraznični evforiji si radi naredimo bilanco za nazaj. Kakšno leto je za nami, kaj vse se nam je zgodilo, je bilo leto dobro, smo bili uspešni, smo izpolnili vse, kar smo sami od sebe pričakovali in kar so pričakovali drugi od nas. Seveda je to tudi čas, ko želimo sami s seboj narediti pogodbo, kaj bomo v prihodnjem letu spremenili. Vsem so nam znane obljube, da bomo poslej vse delali sproti, da si bomo pazljiveje izbirali prijatelje in ljudi, s katerimi se družimo, da bomo bolj vestni in podobno.

Novo leto je čas, da v življenju naredimo korenite spremembe in stvari spremenimo tako, da bo bolje ali vsaj dobro za nas. Da bomo znali najti svoj mir, da bomo dobro delovali na svojo okolico in bomo zadovoljni s tem, kar imamo. Najpomembnejše je, da v prihajajočem letu ločite pomembne stvari od nepomembnih. Tolikokrat smo žalostni in otožni samo zato, ker zgublamo energijo za stvari, ki so življenjsko gledano zelo nepomembne. Mimo pa nam grede stvar, ki bi nam poklepale trenutke in ogrele srce. Tudi mladi gledajo na stvari, dogodke in trenutke prevečkrat preveč pesimistično. Poglejte jih tudi z druge strani. Včasih ni stvar v dogodku, temveč v tem, kako gledamo nanj.

A. N. R. R.

Strah, čustvo, ki nas hromi

Vsak je lahko ustvarjalen, vendar šele takrat, ko se ne boji več. Strah pa lahko premaga zavedanje, kdo je in kako močan je.

Strah kot čustvo ima svoje središče v čustvenem umu. V razvoju človeštva mu pripada posebej vidno mesto – je najpomembnejše čustvo za preživetje. Prav zato se rodimo s strahom in tega opredeljujemo kot temeljni nagon, ki nam zagotavlja preživetje. Strah nas lahko varuje, lahko pa postane problematičen s tem, ko nam zavlada in omeji našo zavest. Ustvarjamo ga z domišljijo, saj navadno nimamo razlogov, da bi se bali. Strah je le odsev naših misli o sebi, predsodkov in drugega, s čimer soustvarjamo svet.

Vas je bilo kdaj strah npr. pred zdravniškim pregledom, javnim nastopom, pomembnim pogovorom za službo ali drugim za vas ključnim dogodkom? Sama se spominim, kako me je strah pred javnim nastopom ohromil. To je bilo pred približno 15 leti, ko sem obiskovala osnovno šolo. To je bil zame tudi čas posebne ustvarjalnosti. Takrat sem neizmerno uživala v pesnjenju. Nenehno so mojo domišljijo preplavljali verzi, ki sem jih zapisovala in nato objavljala v šolskem glasilu ali jih enostavno hranila »za svojo dušo«.

Učiteljica slovenskega jezika je spremljala literarno ustvarjanje svojih učencev, zato je dala pobudo, da bi me poslali na zbor mladih pesnikov (takrat še) Jugoslavije. Po tem ko se je učiteljski zbor pozitivno odločil, sem skupaj z učiteljico in učenci drugih šol odpotovala v Ohrid, kjer je bil omenjeni zbor. Udeleženci zbora smo morali tam predstaviti svoje ustvarjanje in nato objavljati v šolskem glasilu ali jih enostavno hranila »za svojo dušo«.

Učiteljica slovenskega jezika je spremljala literarno ustvarjanje svojih učencev, zato je dala pobudo, da bi me poslali na zbor mladih pesnikov (takrat še) Jugoslavije. Po tem ko se je učiteljski zbor pozitivno odločil, sem skupaj z učiteljico in učenci drugih šol odpotovala v Ohrid, kjer je bil omenjeni zbor. Udeleženci zbora smo morali tam predstaviti svoje ustvarjanje in nato objavljati v šolskem glasilu ali jih enostavno hranila »za svojo dušo«.

Učiteljica slovenskega jezika je spremljala literarno ustvarjanje svojih učencev, zato je dala pobudo, da bi me poslali na zbor mladih pesnikov (takrat še) Jugoslavije. Po tem ko se je učiteljski zbor pozitivno odločil, sem skupaj z učiteljico in učenci drugih šol odpotovala v Ohrid, kjer je bil omenjeni zbor. Udeleženci zbora smo morali tam predstaviti svoje ustvarjanje in nato objavljati v šolskem glasilu ali jih enostavno hranila »za svojo dušo«.

Učiteljica slovenskega jezika je spremljala literarno ustvarjanje svojih učencev, zato je dala pobudo, da bi me poslali na zbor mladih pesnikov (takrat še) Jugoslavije. Po tem ko se je učiteljski zbor pozitivno odločil, sem skupaj z učiteljico in učenci drugih šol odpotovala v Ohrid, kjer je bil omenjeni zbor. Udeleženci zbora smo morali tam predstaviti svoje ustvarjanje in nato objavljati v šolskem glasilu ali jih enostavno hranila »za svojo dušo«.

Učiteljica slovenskega jezika je spremljala literarno ustvarjanje svojih učencev, zato je dala pobudo, da bi me poslali na zbor mladih pesnikov (takrat še) Jugoslavije. Po tem ko se je učiteljski zbor pozitivno odločil, sem skupaj z učiteljico in učenci drugih šol odpotovala v Ohrid, kjer je bil omenjeni zbor. Udeleženci zbora smo morali tam predstaviti svoje ustvarjanje in nato objavljati v šolskem glasilu ali jih enostavno hranila »za svojo dušo«.

Učiteljica slovenskega jezika je spremljala literarno ustvarjanje svojih učencev, zato je dala pobudo, da bi me poslali na zbor mladih pesnikov (takrat še) Jugoslavije. Po tem ko se je učiteljski zbor pozitivno odločil, sem skupaj z učiteljico in učenci drugih šol odpotovala v Ohrid, kjer je bil omenjeni zbor. Udeleženci zbora smo morali tam predstaviti svoje ustvarjanje in nato objavljati v šolskem glasilu ali jih enostavno hranila »za svojo dušo«.

Oprah Winfrey

Mag. Simona Šarotar Žižek

Naj se očka raje napi

Raziskava, ki so jo izvedli na 25 zdravih prostovoljcih, je pokazala, da so moški veliko bolj občutljivi pri pomanjkanju spanja kot ženske. Testirani moški so prve štiri dni preizkusa spali osem ur na noč, nato pa teden dni šest ur na noč. Ženske so pomanjkanje spanca prenesle bolje od moških, tako telesno kot psihično. Pri moških so ugotovili povišano raven vrste beljakovin, ki jo povezujejo s pojavom srčnih bolezni, povišanega krvnega tlaka in odpornosti proti insulinu (stanje pred sladkorno boleznijo).

Ogrejte se

Tudi športniki potrebujejo masažo, in to še pred začetkom naporov, saj je pomemben del ogrevanja. Obdelati je treba predvsem mišice, ki bodo pozneje najbolj obremenjene. Bolje prekrvljene mišice lahko med tekovanjem hitreje reagirajo in prenesejo daljše obremenitve, kar zmanjšuje možnost poškodb. Poškodbe so namreč najpogostejše prav v prvi tretjini tekme oziroma športnih aktivnosti. Podobno kot za športnike velja tudi za vse druge, masaža pred vadbo ogreje, po vadbi sprosti.

POMURSKA LEKARNA

www.pomurske-lekarne.si

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Moški v klimakteriju

Klimakterij pri moških? To je tema, o kateri skoraj nikoli ničesar ne slišimo. Vsi poznamo menopavzo ali klimakterij pri ženskah, simptome in težave povezane z njim.

Pri ženskah se menopavza začne z izgubo menstruacije. Padec koncentracije estrogena v organizmu je obsežen in iz tega izhajajo spremembe v organizmu in z njimi povezani neprijetni simptomi.

Kako pa je z menopavzo pri moških?

Pri moških poteka zmanjševanje koncentracije moškega spolnega hormona testosterona neprimerno počasneje in v mnogo daljšem časovnem obdobju. Koncentracija testosterona začne počasi upadati po 40. letu, v povprečju za 1,2 odstotka letno. Tako imajo moški pri sedemdesetih letih za približno 20

odstotkov manj testosterona kot v mladosti. Zaradi tega so t. i. klimakterične spremembe pri moškem tudi manj opazne. Klimakterij pri moškem imenujemo andropavza.

Sindrom pomanjkanja testosterona povzroči sčasoma v organizmu določene spremembe. Te spremembe se lahko kažejo v zmanjšani mišični masi in zmanjšani mišični moči, v pomanjkanju volje in kronični utrujenosti, v motnjah koncentracije in spomina, v nervoznosti in nespečnosti, v vegetativnih motnjah, kot so vročinski oblivi, potenje in občasno močnejše bitje srca, v zmanjšani spolni aktivnosti, v nabiranju maščevja, predvsem v predelu trebuha, v zmanjšani poraščenosti telesa in suhi koži, v zmanjševanju kostne mase. Naštete spremembe pa seveda niso nujno posledica pomanj-

kanja testosterona. Številne od naštetih sprememb so lahko posledica določenih bolezni, ki jih moramo zdraviti.

Točnih smernic, kdaj in komu nadomeščati testosteron pri pomanjkanju in ali je to sploh potrebno, pri nas ni. V tujini velja, da se testosteron predpisuje le v določenih primerih pacientom z dokazanim pomanjkanjem testosterona na podlagi krvnega testa in istočasno obstoječim sindromom pomanjkanja testosterona.

Pri zdravljenju uporabljajo hormonske nadomestne oblike (pri moški populaciji niso poseben priljubljeni) ali popularnejši nadomestek v obliki gela.

Mogoče bi ob tem lahko povedali tudi to, da testosteron ni sredstvo za izboljšanje potencia in libida. Pri tovrstnih motnjah se je izkazalo, da je pomanjkanje testosterona vzrok za erektilne težave le pri 5 odstotkih moških.

Edith Jošar, mag. farm., spec.

Ob holesterol s sezamovim oljem

Nova študija kaže, da uporaba sezamovega olja pri pripravi hrane pomaga znižati visok krvni holesterol, vpliva pa tudi na to, da bolnik potrebuje manj zdravil za zniževanje visokega krvnega tlaka. Tako trdijo raziskovalci na temelju rezultatov raziskave, v katero so zajeli več kot 300 bolnikov z visokim krvnim tlakom, ki so jemali od 10 do 30 nifedipina. Bolniki, ki so imeli srednje do zelo visok krvni tlak, brez zgodovine srčne bolezni ali kapi, so morali dva meseca uživati povprečno po 35 mg sezamovega olja, pri čemer so jim merili krvni tlak vsaka dva tedna. Po 60 dneh so opazili pomembno znižanje tako sistoličnega kot diastoličnega tlaka. Bolniki so potrebovali tudi manj zdravil, v povprečju za več kot 15 mg. Raziskovalci razlagajo te obetavne rezultate z delovanjem sestavin v sezamovem olju, predvsem sezamina, snovi v sezamovih semenih, ki se je izkazala pri lovljenju prostih radikalov kot učinkovitejša od vitamina E.

Hrana, zdravilo in lepotilo

Vse prevečkrat pozabljamo, kako zelo koristen in uporaben je naravni med. Sladko snov, ki jo v svojih žlezcih pripravljajo čebele, so cenili že v starih časih. Ljudje so med darovali bogovom ter ga sami uporabljali kot živilo, zdravilo in lepotilo.

Za lepe nohte zmešamo enaka dela medu in olja, primešamo stopen rumenjak in jedilno žlico soli.

Dobljeno mešanico vlijemo v stekleno posodico in v njej nekaj minut namakamo konice prstov. Koža na komolcih rada postane groba in raskava. Če jo redno mažemo z medom, bo kmalu mehka kot žamet.

Z leseno paličico enakomerno nanesemo med na komolce in pustimo učinkovati vsaj 10 minut. Speremo s toplo vodo in komolce namažemo s hranilno kremo.

Občutljivo kožo na ustnicah mrz in veter hitro poškodujeta. Čez dan jih zaščitimo s šminko ali kako drugo mastno kremo za ustnice, zvečer pa jim privoščimo oblogo iz medu.

Preprosto jih namažemo z medom in se vsaj četrt ure trudimo, da ga ne bi polizali. V enakih delih zmešamo med in olje iz pšeničnih kalčkov, dodamo jajčni rumenjak in nanesemo na dekolte.

Pustimo učinkovati 30 minut in obrišemo z vlažno krpo. Štiritedenska kura z

matičnim mlečkom pomaga do boljšega počutja in zdravlja. S tem si okrepimo tudi imunski sistem, izboljša pa se tudi struktura kože.

Bolj slastno je, če je prijetno za oči

Dobra večerja bo zagotovo še boljša, če ne bo pomenila le užitka za želodec, temveč bo lepo pripravljena miza tudi paša za oči. Ko bomo torej sestavljali jedilnik za silvestrovo, ne smemo pozabiti tudi na pogrinjek.

Z nakupom drobnih dodatkov in z malce domišljije lahko namreč naredimo povsem drugačen pogrinjek, pa čeprav bodo krožniki, iz katerih bomo jedli, isti, kot jih uporabljamo druge dni v letu. Seveda pa moramo imeti zadnji dan v letu na voljo vse, kar potrebujemo za pripravo pogrinjka. Ker je silvestrovo poseben dan, naj bo tudi naša miza nekaj posebnega. To pa ne pomeni, da mora biti prebogata. Poleg krožnikov, pribora za različne jedi, kozarcev za pijače in prtičkov si omislimo le še svečke, ki vedno naredijo

posebno razpoloženje. In če je na mizi še dovolj prostora, kar sami naredimo tudi majhen novoletni aranžma iz zimzelenih vej. Prav tako kot lepo zložen prtiček je pomembna tudi lepo »zložena« hrana, pa naj bo servirana na krožnikih ali na pladnju (nikakor pa ne v loncu ali ponvi). To pa ne velja samo za serviranje hrane.

Tudi kavo ali čaj je prijetnejše popiti pri urejeni in s kančkom domišljije okrašeni mizi. Vse, kar sestavlja pogrinjek, se mora med seboj ujemati.

To pa še zdaleč ne pomeni, da morajo biti vsi kosi iz enega kompleta, zato nikar ne kupujemo servisov, ki so sestavljeni iz nšteto kosov, temveč kupimo krožnike, ki so nam všeč. Zraven pa lep jušnik, ki sicer ni iz kompleta, a se z njim ujema. Kaj pa čajni servis? Počakajmo, da bomo videli takšnega, ki nam bo na prvi pogled prirasel k srcu.

Čas pred prazniki

Z navdušenjem domišljijo

Še bolj kot silvestrska noč je prijeten predpraznični čas. Nakupi daril in malenkosti, s katerimi bomo razveselili najbližje, so lahko prav prijetni. Še prijetnejše pa se je posvetiti okrasitvi smrečice. Ponudba različnih okrasov in dodatkov, ki jih lahko obesimo na smrečico ali kam drugam v stanovanju, je ogromna, zato pri nakupu ne bi smeli biti v zadregi.

Za kakšne okraske ste se letos odločili? Na smrečico »zaživela« v elegantni srebrni ali v hladni modri? Pravite, da bo težko prepričati otroke, ki si želijo, da bi bila smrečica videti čim bolj pisana. Mogoče pa bi lahko pustili domišljijo otrok prosto pot, uporabili še svojo in s skupnimi moči izdelali okraske za praznično drevesce. Tako lahko stare obledele obeske ali pa tiste, ki nam niso več všeč, »osvežimo« z novo barvo ali pa jih kako drugače okrasimo. V specializiranih trgovinah pa lahko kupimo tudi neokrašene obeske, ki so namenjeni prav temu, da jih sami pobarvamo, porišemo in okrasimo. Okraske lahko naredimo tudi iz papirja in blaga. Seveda na tako okrašeni smrečici ne smejo manjkati bonboni, suho sadje pa tudi kakšen domač piškot lahko obesimo nanjo.

Pod smrečico običajno pustimo darila za svoje najbližje. Nekateri se obdarujejo že pred silvestrsko nočjo. Ne glede na to, kdaj se imamo navado obdarovati, je nakupovanje drobnih daril za svoje in prijatelje in pa tudi pričakovanje, s čim nas bodo presenetili oni, del predpraznične mrzlice, ki nam polepša tudi mrzle in turobne zimске dni. Če imamo dovolj časa in domišljije, lahko marsikatero darilo naredimo sami. Tudi dobrot iz domače kuhinje bo marsikdo vesel.

Milan Jerše

BESEDE MODE

šek lahko sanjamo popolnoma budni ali se prepustimo blagohotnemu spancu.

V zraku

»Pod pritiskom gredu stvari lahko samo še na huje.«

David Baird

Potovanja od začetka x do konca y se lahko različno razpletajo. Posebej stresno je, če zanj zvemo v zadnjem trenutku. Bodisi poslovno bodisi v spremstvu družine nas čakajo nepredvidljive situacije, kot je čakanje v vrsti, zamude letov, neprijaznost osebja ali pa vse nasprotno od naštetega.

Oblačila naj so raje iz naravnih materialov ali v mešanici z elastanom. Nikakor ne smejo ovirati našega gibanja in dihanja. To ne pomeni, da morajo plahutati okrog nas. Izberimo tista, ki se manj mečkajo. Premisljimo tudi, v katerih oblačilih smo sami sebi všeč, kajti počutili se bomo mnogo bolje. Barve naj so sveže kot sadje, ki nas privablja na poletnem krožniku.

Da bi bili videti ob pristaniku kar se da sveži, moramo upoštevati nekatera znana dejstva:

- Vлага v letalski kabini je zelo nizka (pade tudi na 25 odstotkov, kar je povprečna vlaga v Sahari), zato moramo kožo navlažiti z vlažilno kremo. Priporočljivo je, da najprej odstranimo vsa ličila. Nato potrebujemo le še mazilo za ustnice.
- Slani piškoti in alkoholne pijače samo pospešujejo dehidracijo, zato se jim je bolje izogibati. Dva kozarca vode na uro je zelo priporočljivo popiti. Hoja do sanitarij je samo dobrodošla, saj se razgibamo in pospešimo cirkulacijo.
- Pomembno je, da si ustvarimo svoje ugodje; sezujmo si čevlje, natakimo tople bombažne nogavice in poiščimo kakšno dobro knjigo.
- Na oči si lahko damo že pripravljeno masko iz gela. Videti je približno enako kot tista za spanje, vendar deluje popolnoma sproščujoče. Na du-

5-minutna make-up torbica

Za hiter make-up naj bo dovolj minimalistična torbica, ki naj vsebuje najnujnejše:

- čistilne robčke,
- vlažilno kremo kot osnovo,
- puder v stiku, ki je hkrati tudi korektor,
- svinčnik v roza ali bronza tonih za oči, lica in ustnice,
- maskaro,
- črni eye-liner, ki spremeni naš videz v večernega v nekaj sekundah,
- lip-gloss,
- temno senčilo (modro ali zeleno ali sivo ali rjavo).

Videz sicer ni vse, toda včasih se počutimo mnogo bolje že samo zaradi prstne masaže.

Tatjana Kalamar M.

S hrano do zdravja

Svetovna prim. mag. Branka Belović, mag. med., in Gordana Toth, univ. dipl. inž. živil. tehn.

Kitajsko zelje v naši prehrani

Kitajsko zelje je zelo stara vrtnina. Predvidevajo, da je nastala s križanjem med listnatim kitajskim zeljem in repo. Domovina kitajskega zelja je Kitajska. V Evropo je prišlo šele v 18. stoletju. V Evropi se je pridelovanje kitajskega zelja razširilo predvsem v Avstriji, Švici, Španiji, na Nizozemskem in v Nemčiji.

Kitajsko zelje ima nizko energijsko vrednost, saj ima 100 g 10 do 42 kcal, vsebuje pa 95 do 96 odstotkov vode. V kitajskem zelju najdemo poleg vode še beljakovine, maščobe, ogljikove hidrate in minerale ter vlaknine. Od mineralov prevladujejo kalij, kalcij, fosfor, magnezij, natrij in železo. Od vitaminov pa prevladujejo: vitamin C in vitamini B-kompleksa. Zelo cenjene sestavine kitajskega zelja so eterična olja, monosaharidi in jabolčna kislina.

Podobno kot zelje vsebuje tudi kitajsko zelje protitukusne sestavine in ima pomembno vlogo pri celjenju ran na želodcu. V kitajskem zelju ni snovi, ki napenja, zato je primerno za bolnike. Je lahko prebavljivo. Kitajsko zelje ugodno vpliva na zdravljenje bolezni, povezanih s presnovo, predvsem na revmatične bolezni in sladkorno bolezen. Presni sok kitajskega zelja je primeren za zdravljenje želodčnih in črevesnih bolezni ter ciroze jeter. Pospešuje tek, izločanje vode iz telesa ter delovanje srca in krvnega obtoka. Lajša tudi bolečine pri oteklih udih, glavobolu, vnetju grla in opeklinah.

Uporabljamo ga predvsem v solatah, ki jim lahko primešamo razno sadje (sveže ali suho). Kitajsko zelje lahko tudi kuhamo, zabelimo z drobtinami ali ga uporabljamo v enolončnicah. Prav tako ga lahko skuhamo s krompirjem ter malo zabelimo z oljem in česnom. Kitajsko zelje lahko pripravljamo tudi kot samostojno jed z jabolki, gobami in čebulo. V kitajskih restavracijah zelo veliko uporabljajo od 10 do 12 cm visoke rastline listnatega kitajskega zelja in iz njih pripravljajo različne jedi.

V svojo prehrano vključite čim več zelja, kitajskega zelja in druge zelenjave. Naše trgovine so zlasti v teh predprazničnih dneh dobro preskrbljene z vsemi vrstami zelenjave. Med to zelenjavo lahko najdemo tudi kitajsko zelje, ki ga vključimo v naše praznične jedi.

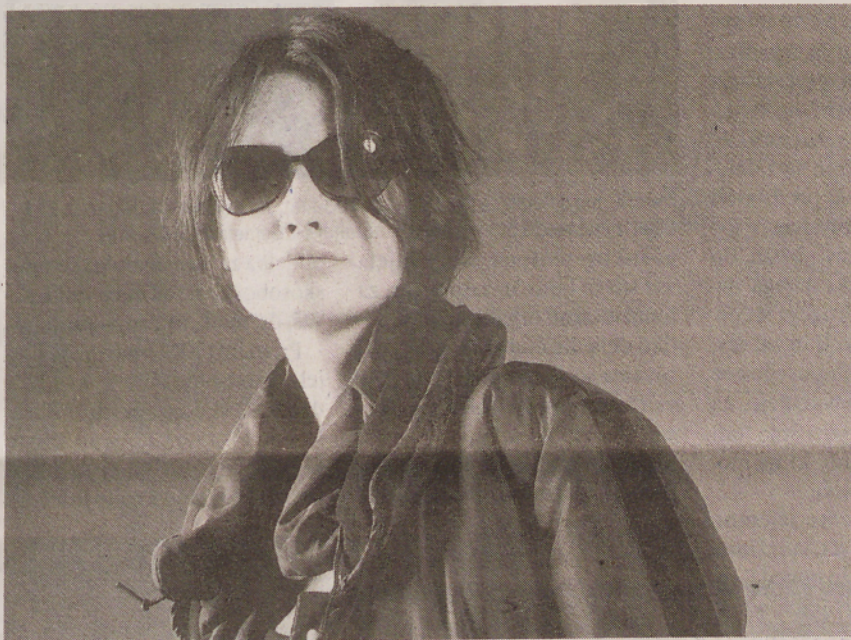
Želiva vam veliko zdravja in dobrega počutja v prihodnjem letu 2004!

Enolončnica s kitajskim zeljem (za 4 osebe)

250 g kitajskega zelja, 150 g krompirja, 20 g olja, 10 g puste šunke, česen, 20 g moke, 1,25 l vode, mleta kumina, rdeča paprika, sol, poper

Na olju rahlo podušimo sesekljano šunko. Dodamo narezano kitajsko zelje in krompir ter vodo. Kuhamo, dokler se nam krompir ne zmehča. Na malo olja popražimo moko in rdečo papriko ter dodamo v enolončnico. Na koncu dodamo še nasekljan česen, mleto kumino, sol in malo popra.

Na osebo: 120 kcal, 6 g maščob, vlaknine: ++.

Umirjena glasba dobro dene zdravju

Klasični zvoki klavirja, harfe ali violine v današnjem času ne prija vsakomur, kar je velika škoda, kajti ta glasba je koristna za zdravje. Raziskovalci so ugotovili, da Mozartova ali Haydnova dela spodbujajo delovanje človekovega obrambnega sistema, ker pospešujejo izločanje endorfinov. Težave zaradi glavobolov ali začetka prehlada se ob poslušanju klasike pogosto zmanjšujejo. Raziskovalci priporočajo, naj bo ritem glasbe počasnejši od utripa srca, jakost zvoka pa ne premočna, kajti zelo hitra, glasna in agresivna glasba dokazano povzroča stres.

Z našega štedilnika

Branko ČASAR,
kuharski mojster
v hotelu Diana

Kremna juha iz kitajskega zelja in paprike

500 g kitajskega zelja, 300 g sveže rdeče paprike, 140 g čebule, 20 g česna, 200 g krompirja, 5 cl olja, sol, beli poper, kumina, 150 cl zelenjavne osnove

Kitajsko zelje narežemo na rezance. Papriki odstranimo seme in narežemo na kocke. Čebulo in česen sesekljamo. Krompir olupimo in narežemo na tanke lističe. Olje v kozici segrejemo ter na njem posteklenimo čebulo in papriko. Dodamo česen, krompir, začimbo, premešamo in zalijemo z zelenjavno osnovo. Dodamo narezano zelje, pokrijemo in počasi kuhamo, da se sestavine zmehčajo. Juho nato zmešamo s paličnim mešalnikom, ponovno pristavimo, prevremo, začimimo in z opečenimi kruhovimi kockami ponudimo.

Ponev sožitja

200 g svinjskega stegna, 200 g govejega plečeta, 200 g piščančjih jeter, 5 cl olja, sol, majar-

ron, limonina lupina, 120 g čebule, 100 g pora, 140 g korenja, 20 g česna, 20 g škrobne moke, 10 cl sladke smetane, 50 cl vode

Svinjsko in goveje meso pod hladno vodo splaknemo, s krpo osušimo in na delovni površini narežemo na kocke. Jetrta razrežemo. Čebulo in por narežemo na kocke. Korenje naribamo. Česen sesekljamo. Olje v globoki ponvi segrejemo, na njem prepražimo čebulo, por in korenje. Dodamo goveje meso, sesekljan česen ter začimbo s soljo in majaronom. Malo prepražimo in zalijemo s polovico vode. Pokrijemo in počasi dušimo. Ko se goveje meso zmehča do polovice, dodamo svinjsko meso in zalijemo s preostankom vode. Skupaj dušimo do mehkega. Nazadnje dodamo jetra, naribane limonine lupine in kuhamo še 10 minut. Na koncu kuhanja dodamo smetano, v kateri smo razmešali škrobno moko. Prevremo in po potrebi začimimo.

Krompirjev cmok v prtičku

1500 g krompirja, 150 g ostre moke, 10 cl mleka, 2 jajci, 100 g mesnate slanin, sol

Krompir olupimo in naribamo v hladno vodo, da ne potemni, nato odcedimo, ožmemo, primešamo jajce, na kocke narezano mesnato slanino, moko, mleko in sol. Dobro premešamo. Kuhinjsko krpo namočimo v vodo in ožmemo. Krpo razprostremo po delovni površini, polovico premažemo z oljem in na to položimo pripravljeno maso za cmok. Zvijemo v krpo, kraje zavežemo in cmok povežemo. V slani vodi kuhamo 60 mi-

nut. Kuhanega pustimo počivati pet minut, nato ga odvijemo, narežemo in serviramo.

Božična kocka

Sestavine za biskvit: 6 jajc, 150 g čokolade, 150 g sladkorja, 50 g orehov, 50 g drobtin, pecilnega praška

Sestavine za kremo: 400 g kakija, 20 cl sladke smetane, 50 g sladkorja, 9 g želatine

Sladkor za posip, čokoladni ostružki za dekoracijo.

Rumenjake s polovico sladkorja malo umešamo. Dodamo raztopljeno čokolado in mešamo do penastega. Beljake s preostanim sladkorjem stepemo v trd sneg, polovico snega umešamo v čokoladno maso, dodamo mleto orehe in drobtine s pecilnim praškom. Enakomerno razmešamo. Na koncu narahlo primešamo še preostali sneg. Maso porazdelimo po pekaču, ki smo ga obložili s papirjem za peko. Pečemo 25 do 30 minut pri 175 °C. Ko je čokoladni biskvit pečen, ga pustimo na papirju in ohladimo. Ko je popolnoma ohlajen, ga prerežemo na štiri enake dele in premažemo s tri četrti kakijeve kreme, s preostankom kreme pa namažemo robove. Po vrhu potresemo s sladkorjem v prahu in dekoriramo s čokoladnimi ostružki. Pustimo, da se dobro prepoji.

Priprava kreme: Zrel (mehki) kaki olupimo in ga s sladkorjem s paličnim mešalnikom dobro sesekljamo, nato dodamo stepeno sladko smetano ter namočeno, ožeto in raztopljeno želatino ter narahlo premešamo.

Ne pozabimo na rekreacijo

V nasprotju s splošnim prepričanjem, da so transmaščobne kisline v hrani temeljni povzročitelji bolezni srca in ožilja, znanstveniki navajajo nekatera dejstva, ki tem prepričanjem vendarle oporekajo.

Res so bolezni srca in ožilja pomemben vzrok smrti, še posebno med starejšimi, a med povzročitelji prežgodnje bolezni, na katere lahko vplivamo, sta poleg holesterola tudi kajenje in krvni tlak.

Zdaj tudi glede holesterola opozarjajo, da zanj ne kaže kriviti zgolj maščob. Maščobe seveda višajo raven holesterola v krvi, a so le eden od krivcev zanj, saj je pogosto genetsko pogojena, tako da maščobna dieta ni edina in najboljša zaščita proti holesterolu. Zgolj izogibanje maščobam nam skoraj zagotovo ne bo koristilo, če v splošnem ne bomo pazili, da ne pojemo preveč.

Predvsem je najbolj zdravo, če poskrbimo, da kalorije porabimo, to pa pomeni, da ne smemo pozabiti na gibanje in rekreacijo.

Popoldanski počitek

Če smo iz dneva v dan bolj utrujeni in se komaj prebijamo skozi vsakodnevne obveznosti, si vsaj občasno privoščimo popoldanski počitek. Dvajset do trideset minut spanca ali vsaj dremljave bo naše možgane povrnilo v stanje jutranje pripravljenosti in omogočilo, da bodo tudi popoldne sposobni »obdelovati« nove informacije.

Ženska kolena dvakrat bolj ogrožena kot moška

Ženskam dvakrat bolj kot moškim grozijo resne poškodbe kolena, je pokazala raziskava, izvedena v Chicagu.

Za večjo ogroženost žensk je v glavnem kriva njihova anatomija, zato jim priporočajo, naj pazijo na kolena oziroma preprečijo poškodbe. Prvi korak k temu je ohranjanje zdrave telesne teže, saj vsak odvečen kilogram pritiska na kolena z dodatnimi štirimi kilogrami, ob hoji po stopnicah navzgor pa kar z 20 kilogrami. Da bi ohranili zdrava kolena, so dobrodošle tudi vaje za kolenske tetive.

Mednje vključite najenostavnejšo: ležite na hrbet in noge počasi dvigujte od tal do kota 45 stopinj, jih nekaj sekund tako zadržite in potem vajo desetkrat ponovite.

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Akumulator, stvarna napaka in garancija

Potrošnik, ki se je oglašil v naši pisarni, je imel težave z avtomobilom, saj le-ta zaradi napake na akumulatorju ni hotel vžgati. Akumulator je star nekaj več kot leto dni in ima dveletno garancijo.

Pravi, da je od trgovca zahteval novega, vendar se ta s tem ni strinjal in ga je napotil na servis. Sprašuje nas, ali je trgovec upravičeno zavrnil njegovo zahtevo, in kaj o tem pravi zakon? Ker je akumulator kupil še po starem zakonu o varstvu potrošnikov in je preteklo več kot eno leto od izročitve stvari, se ne more izgovarjati na stvarno napako in na podlagi tega zahtevati nov akumulator ali vrnitev denarja, zato pa lahko uveljavlja pravice iz naslova garancije, to je popravilo izdelka.

Če akumulatorja ne bi mogli popraviti oz. ga ne popravijo v 45 dneh, ima potrošnik pravico, da mu brezplačno nadomestijo tak izdelek z enakim novim brezhibnim izdelkom.

Uradne ure v pisarni v M. Soboti: telefonsko in osebno svetovanje v ponedeljek in sredo od 10. do 13. ure, v torek in petek osebno svetovanje po predhodnem naročilu.

Tel.: (02) 534 93 90, faks: (02) 534 93 91, Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota.

Andrej Cimer, vodja pisarne

VESTNIKOVA NAGRADNA KRIZANKA

CLUE LIST:

- AVTOR: ŠTEFAN HAJDINJAK
- NOTRANJA OVOJNICA ZARODKA PRI SESALCIH
- KDOR LOBIRA
- POŽERUH
- ČLOVEK Z ZASTARELIH NAZORI
- ITALJANSKA IGRALKA MIRANDA
- KENAN EVREN
- TRIATOMSKI KISIK
- ROBAT ČLOVEK
- DRAMA IVA BREŠANA
- ŽENSKA S CIGARETO
- ELEMENT PLESA
- OBDOBJE, KO JE LOV DOVOLJEN
- DEL KNJIGE, KJER SO LISTI GLADKO OBREZANI
- ELEKTRONKA S KATODO IN ANODO
- NACE SIMONČIČ
- MARIA (KRAJŠE)
- BELEŽNICA
- PREVOZNO SREDSTVO
- POKOJNIK
- ČAS PREHODA NOČI V DAN
- OAZA V LIBUSKI PUŠČAVI
- NAPRAVA ZA PRENAŠANJE
- PETER VILFAN
- MESTO NA ZAHODU ROMUNIJE
- KRAJ NA PAŠMANU
- GERMANŠKI DEMON OGNJA
- KLANO POLENO, CEPANICA DEKLICA, KI SE PAČI
- NOČNA PTICA
- NEKDAANJI POLJSKI KONJENIKI
- PEVEC KUPLETOV
- VODITELJ MILIJONARJA (BOŠTJAN)
- ŠTEFAN OSTERC
- PLIN OSTREGA VONJA
- PLEMENIT KONJ BELE BARVE
- RUSKO MESTO NA SEVERU SAHALINA
- KOSILO
- OSEBNA, ČUSTVENA POVEZAVA
- VELIKO FINSKO JEZERO DOBA, VEČNOST
- CILINDER
- KOSTUMO- GRAFINJA VOGELNIK
- SIN IZ PREJŠNJEGA ZAKONA
- POD
- EDEN OD STARŠEV
- OGRADA ZA SVINJE
- SNEŽNI PLAZ
- TURŠKI MARŠAL (OMER PASA)
- MESTO NA HONŠUJU
- LEVI PRITOK ADIŽE, ITALIJA
- POMURSKI MISLEC (ŠTEFAN) RUŠKI BIČ
- KAL
- VODNI HLAPI V ZRAKU
- PODOPICIRSKI ČIN V NEKO. JLA FILIPINSKO JEZERO
- RIBIŠKA MREŽA
- SLOVENSKA PESNICA (MAJDA)
- GLAVNO MESTO MAROKA
- ETIBIN KRISTAN
- PUSKA SICIL. MAFUČEV
- KMETIJSKI MINISTER (FRANCI)
- SKANDINAVSKO MOŠKO IME
- TOVARNA V CELJU
- ODSEBELJENI DEL DEBLA NAD PANJEM
- ZNAK ZA TON
- REKA V GRČUJI, EVROTAS
- ZNAMENITA SLIKA IVANA GROHARJA
- TRNATO DREVO, ROBINJA
- NAŠE MESTO OB SAVI
- PREGLED, RAZGLED
- AKTINIJ
- IZOBRAZENKA
- VZDEVEK OLIVERJA
- MLAKARJA
- OPRUIJE
- SPODNJICE
- BIBLJSKI OČAK
- NOGOMETNI KLUB
- BARVA IGRALNIH KART
- ENIGMATIK
- TANTAL

Kupon za brezplačno čestitko v Vestniku

Besedilo:

Pošilja:

Izžrebanci nagradne križanke:

Rešitve križanke – ZIMSKA IDILA, SMUČANJE, DEDEK MRAK

1. nagrada v vrednosti 10.000 SIT: Milan Černi, Radovci 22, 9264 Grad, 31001246
2. nagrada kuharska knjiga Boug žegnaj: Vera Habjanič, Lendavske gorice 631, 9220 Lendava
3.-7. nagrada VESTNIKOVA majica
Marija Višak, Poljska pot 5, 4240 Radovljica
Geza Kukojca, Križevci 155, 9206 Križevci
Julijana Franc, Vratja vas 12c, 9253 Apače
Marta Gaber, Serdica 1f, 9262 Rogoševci
Rudolf Omahen, Slomškova 68, 9000 M. Sobota

Nagajencem čestitamo. Potrdila za nagrade (ali nagrade) bodo prejeli po pošti.

Med reševalce bomo razdelili:

1. nagrada v vrednosti 10.000 sit, **2.** nagrada knjiga Boug žegnaj in **3.-7.** nagrada je praktična.

Pravilne rešitve osenčenih polj napišite in pošljite na dopisnicah na uredništvo **Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 M. Sobota**, izjemoma do ponedeljka, **29. decembra 2003.**

Rešitev:

Ime in priimek:

Naslov:

Davčna številka:

HOROSKOP

OVEN – ONA: Privoščili si boste veliko počitka v krogu svoje družine, zato je še najbolje, da izključite svoj mobilni telefon in uživate, kot ste nekoč – nedosegljivi za vse tiste, ki vas stalno morijo ... **ON**: Privoščili si izlet v naravo. To bo pomirilo vaše živce, ki so že tako ali tako prenapeti, zato tudi delate nepotrebne napake, ki vam povzročajo težave. Sprostite se in naredite nekaj za boljše počutje. Koristilo vam bo!

BIR – ONA: Ko boste najbolj osamljeni, se spomnite silovitih čustev iz preteklosti in takoj vam bo lažje. Saj ni vse tako črno, kot se vam zdi. Pogledjte malo okoli sebe in kaj hitro boste opazili, da niste povsem osamljeni. **ON:** Spremenili boste svoj odnos do partnerkininih težav, kar bo le-ta znala ceniti. Skupaj se bosta odločila za precej alternativen način reševanja trenutne situacije, ki pa bo vendarle prinesel zelo dobre rezultate.

DVOJČKA - ONA: Živite v precejšnjem kaosu, vendar vas lahko tudi takšen življenjski stil kaj hitro privede do nepričakovanega dobčka - predvsem v ljubezni. Prijatelje vam bodo poskušale nekaj podktniti ... ON: Spoznali boste, da vas z nekom, o kateri ne želite niti razmišljati, vežejo več kot le površna čustva. Le zakaj se tako vztrajno upirate prijetni avanturi, saj ne morete prav ničesar izgubiti!

RAK - ONA: Skrivoma boste opazovali simpatičnega prijatelja, ki pa se bo kar nekako preveč obiral in ne bo naredil odločilne poteze, ki jo tako težko pričakujete. Naredite raje je prvi korak! **ON:** Nekdo vam bo zelo nevoščljiv, vi pa se mu boste le sladko smejali. Končno je prišlo tudi vaše srečno obdobje, zato ga karseda izkoristite - seveda v družbi z osebo, ki vam je v zadnjem času še posebno prirasla k srcu.

LEV - ONA: Res je, da vam meceje polna pod noge, vendar se to dogaja zato, ker pri iskanju resnice tudi vi mnogim stopite na prste. Izogibajte se prepirom, ki vam lahko prinesejo samo kup težav. **ON:** Na ljubezenskem področju se vam obeta prijetna avantura, ki vam bo ponovno poglajala kri po žilah. Le zakaj ste tako dolgo čakali na storjeni korak, ko pa je sedaj vendar povsem jasno, da vam enostavno ni moglo spodleteti.

DEVICA – ONA: Napetost v vas bo povsem popustila, saj se boste končno uspeli prepričati, da ni več nobene ovire med vami in vašim partnerjem, ki se je zadnje čase obnašal nadvse skrivnostno. Sedaj bo ta skrivnost končno prišla na dan. **ON:** Doživeli boste nekaj nesporazumov, predvsem zaradi stalnega vmešavanja prijateljev v zasebne zadeve. Proti koncu tedna se vam obeta zanimiva zabava, ki se bo končala na nekoliko čuden način.

TEHNIKA – ONA: Življenje vas bo postavilo pred resno preizkušnjo. Prosite za pomoč prijatelja, ki vam je ne bo odrekel. Proti koncu tedna se vam obeta manjši preprič z vašim partnerjem, ki ima zadnje čase precej ekstrasvaganantne ideje. ON: Vaša partnerka vam bo naredila veliko uslugo, ki vam bo odprla marsikatera vrata. V začetku tedna lahko pričakujete prijeten telefonski klic, ki vam bo razkril marsikaj lepega.

ŠKORPUON - ONA: Spoznali boste nekoga, h kateremu se boste lahko zatekli, ko ne boste videli izhoda iz nastale situacije. Poskusite se mirno pogovoriti o nastalih težavah in rešitve se bodo pokazale kar same od sebe. ON: Izogibajte se prepirom, saj boste zagotovo potegnili krajši konec. Prisluhnite raje prijateljem in realizirajte načrt, ki vam že dolgo ne da miru. Posledice le-tega vam bodo zelo plemenite prihodnosti.

STRELEC – ONA: Mudi vas predvsem vas notranji nemir, saj pričakujete od življenja vse kaj drugega kot to, kar vam daje. Prevelika pričakovanja se ponavadi končajo tako, da ste kjub uspehu razočarani. Bodite malo skromnejši!
QN: Vse, kar ste nedavno tako lahko miselno zapravili, boste tokrat desetkratno nadomestili. Zaradi ljubezni boste kar sijali od sreče, saj boste osvojili srce nekoga, ki ga že dalj časa skrivaj opazujete.

KOZOROG - ONA: Vaša ljubezen pomeni nekomu veliko več, kot ste si predstavljali. Nikar se ne igrajte z nagajivimi pogledi, ampak raje premislite, ali ne boste s tem naredili več škode kot koristi. **ON:** Zapletli se boste v ljubezensko avanturo, ki je bila ne dolgo od tega samo pohlevna želja, sedaj pa se bo to tudi zgodilo. Uživali boste kot že dolgo ne in le stežka boste preprečili izliv svojih čustev.

VODNAR – ONA: Posvetili se boste predvsem svojemu partnerju, ki že komaj čaka na konec tedna, ki ga bosta preživela da-leč od vsakdanjih skrbi. Takšna odločitev bo na vsak način izredno pozitivno vplivala tako na vas kot tudi nanj. ON: Nikar se ne zaletite, ampak raje vse skupaj še enkrat dobro premislite. Pred časom ste se že grdo opekli, zato nikar ne ponavljajte istih napak. Bodite skrajno previdni, predvsem kar se tiče ljubezni.

RIBI - ONA: S partnerjem se boste podali na prijeten sprehod in v pogovoru izvedli novico, ki vas bo najprej presenetila, nato pa odkrito razveselila. Konec tedna bo prijetno kot že doigo ni bilo, zato ga kar najbolje izkoristite. **ON:** Ko boste celotno zadevo videli na papirju, boste končno dojeli daljnosežnost tega načrta pa tudi možnosti, ki se vam bodo s tem projektom odprle. Nikar se ne obirajte, ampak se odločno lotite dela.

Brat Džouži

Premинуoč nedelo, kak sakšo drljižo v decembri, je būu mednarodni dan otroka. Ob ton dnevi se je Bela zamislol nad ten, kak se lejpi delamo, ka na te den gučimo pa pišemo, kak veliko skrb mamo za deco. Po drljižon kraji pa toj deci prpravlamo sigdar žmetnejše pogoje za življenje. Zdaj njln davlemo, tudi prejk tej zimski dobrodelni svetnikof, mnoge sladkarije, za hrbtnon, skoro nevidno, njln pa delamo telko slaboga, ka nas je lejko sran. Brezposelnost, penzije, zdravstvo, stanovanja pld. Škoda guča. Gda si je pa eše zmislo na Evropsko unijo pa ustavo, si je pa moj pajdaš Bela na bodočnost naše dice tak spopejvo:

Gledati v Evropo čez,
do zdaj bilo je krasno,
a po korakih prvih teh
vse nam je bolj jasno.

*Tam svobode nič ni več,
tam so le številke,
kaj pomenijo ljudje,
so kot trhle bilke.*

*Vendar nekaterim tam
teče med in mleko,
zato vodilni naši šli
bi pod evropsko streho.*

*Tam svobode nič ni več,
tam je le lastnina,
mine tam slovenstva čar,
bo druga domovina.*

Nevzdržna nujnost bivanja Prostorski problemi v Murski Soboti in njeni okolici

Nadaljujemo članek, ki so ga spodbudili pogovori z domačini, zaskrbljenimi zaradi prostorskih razmer v Soboti. Prejšnji teden smo opozorili na učinke gradnje novih cest, danes opisujemo mestno obrobje, naslednji, tretji del bo obravnaval mestno jedro.

Daljši zapis lahko najdete na internetu: www.trajekt.net, kjer so dobrodošli tudi vaši komentarji!

Nezadovoljstvo s stanjem v prostoru ne rešuje problemov. Za boljše rešitve morajo prebivalci prevzeti svoj del odgovornosti, se o stvareh poučiti in si poiskati zaveznike. Čeprav pri nas še radi verjamemo, da lahko lastnik na svojem počne, kar hoče, je to utvara, ki ji je zgodovina že davno vzela mero. Inštitut javnega dobra se povezuje s poobla-

stili za urejanje prostora, ki so porazdeljena na različne nivoje javnopravnega sistema. Pravica občine, da upravlja javni prostor, je njena izvorna pravica. Javnost lahko dogajanje v prostoru ignorira, ga samo spremlja ali pa se vanj dejavno vplete. Tujina spodbuja k sodelovanju kot edini znani možnosti za doseg širše sprejemljivih rešitev.

Mestno obrobje

Razlog za prvo novo trgovsko cono ob Tišinski cesti je bila gradnja obvoznice. Splet novih in načrtovanih cest južno od Sobote je vplival tudi na gradnjo druge trgovsko-poslovne cone na vzhodnem delu, ob židovskem pokopališču, kjer že stoji bencinski servis. Mesto je za tak banalen

program žrtvovalo drevored laških topolov, ki mu ni para daleč izven države. Pot pod drevoredom služi rekreaciji ter kolesarskim in peš povezavam. Drevored je kompleksna prvina, ki ima tudi simbolni pomen in je eden od gradnikov identitete Sobote ter nosilec prijetne in urejene podobe tega dela mesta. Bencin-

Gradbišče bencinskega servisa ob topolovem drevoredu

Schema lokacij izgrajenih in predvidenih trgovskih območij okrog Sobote.

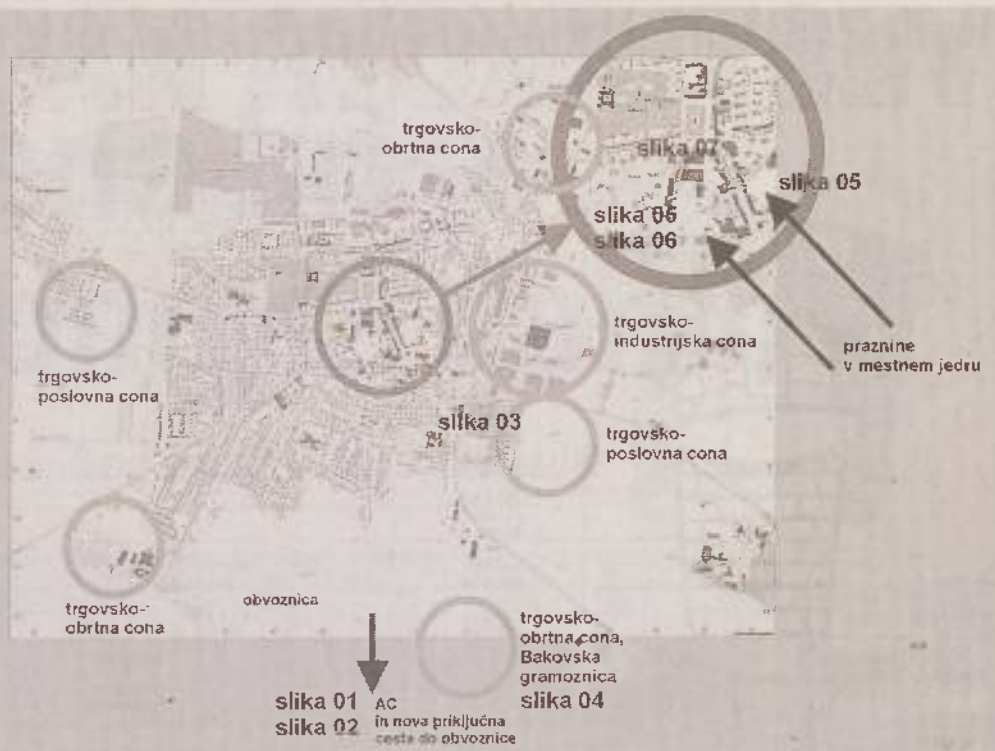
ski servis, za katerim bo še en trgovski center, govori o skrajno brezbriznem odnosu do obstoječih kvalitet in napoveduje siromašenje tega predela mesta.

Na skromnost premisleka o prostoru opozarja še tretji trgovski center z bencinskim servisom ob Bakovski gramoznici. Program je povsem nepričakova-

no povzročil idejo o turistično-rekreacijskem centru, za katerega je bil celo razpisan javni natečaj. Konceptualna zasnova prostora je s spremembo programa dobila izničen in samo upati je, da temu ni krivo prilagajanje meril potrebam investitorjev. Nasproti trgovskega centra stoji arheološki muzej na prostem, ki v kom-

ukvarjajo s prestrukturiranjem programov v teh objektih.

Na severovzhodni strani mesta je obrtno-trgovska cona, zasnovana v času arhitekta Novaka. Danes kljub tradicionalni zapisanosti v mentalni prostor mesta tudi to območje spremeni programski značaj. Globoko v notranjosti Noršinske ceste

Trgovski center ob Bakovski gramoznici

binacijo s trgovino in črpalko deluje prav groteskno.

Prek kanala, v Černelavcih, je načrtovana nova trgovsko-poslovna cona na območju nekdanje kmetijske zadruge. Vprašanje, koliko trgovskih centrov Sobota še prenese, ne bi smelo biti nikomur v sramoto. To namreč ni vprašanje o kupni moči, ampak zahteva po premisleku in odporu proti temu, da se dobičke pretaka v nove zgradbe, namesto v višje dajatve. V svetu že ugotavljajo, da se ljudje trgovskih centrov naveličajo in se

naj bi stala nova srednja ekonomska šola. Predvsem za stroko neprijetni zapleti pri natečaju nem izboru najustrenejše rešitve so razlog dejstvu, da se šola še ne gradi. Nenadejano se ponujata čas za premislek o ustreznosti lokacije in priložnost za premik v miselnosti, ki javne ustanove locira na zemljišča, ki so v občinski lasti ali preprosto dosegljiva za gradnjo. Pomisliti je treba na dijake in učitelje ter vlogo šole v kraju.

Darja Matjašec,
Maja Simoneti

Gornjeradgonski svetniki sprejeli proračun za leto 2004

Tokrat za investicije več kot prejšnja leta

Osrednja točka zadnje letošnje seje gornjeradgonskega občinskega sveta je bila obravna in sprejem proračuna za naslednje leto

Potem ko so imeli pred mesecem dni to točko na dnevnem redu v prvi obravnavi, se je do minulega četrtka, ko je bila druga obravna, kar nekaj postavk spremenilo.

Pred mesecem dni so bili prihodki predvideni v višini nekaj več kot 1,7 milijarde tolarjev, tokrat pa so se zvišali za okrog petdeset milijonov tolarjev. Več kot bolj pa so se zvišali odhodki, kar za 180 milijonov tolarjev. Kot so povedali predsedniki vseh odborov znotraj občinskega sveta, so bile razprave po posameznih odborih vroče, vendar so se na koncu le uskladili. Kaže, da so pri vsem še najbolj pridobile prav investicije. Že v prvi obravnavi pred mesecem dni je svetnik Andrej Rihtop, sicer tudi predsednik Odbora za proračun, finance in premoženjske zadeve, predlagal, da naj se investicijski del proračuna zviša.

Povedal je, da si je ogledal proračune nekaterih sosednjih občin in da meni, da je njihovih 35 odstotkov celotnega proračuna, namenjenih za investicije, kar je praksa že nekaj let, prevelika in da je ta odstotek treba dvigniti na 45.

Kot kaže, se je nekaj podobnega tudi zgodilo, saj se je proračun v investicijskem delu zvišal na 41 odstotkov celotnega proračuna. Ker pa so seveda s tem morali nekje odvzeti, se je to zgodilo predvsem pri kulturi in športu, zato je tudi predsednik odbora za družbene dejavnosti Zvonimir Klemenčič povedal, da je bilo na njihovi strani zelo ostro. Predlagal je, da se ta sred-

stva morajo nadomestiti naslednje leto ob rebalansu proračuna, saj morajo tudi družbene dejavnosti v občini živeti.

Kot kaže, so bili na koncu svetniki zadovoljni z oblikovanim predlogom proračuna in z vsemi spremembami. Verjetno so besede župana Antona Kampuša, da je »proračun do konca napet in ni več rezerve«, prispevale k temu, da ni bilo daljše razprave, in so proračun tudi soglasno sprejeli.

Samojede in zlate prinašalce, čistokrvne, mladiče, zelo ugodno prodajo. Tel.: 031 516 687. m17978

Ciril Kosednar

posesti

V BELTINCIH prodamo novo pritlično hišo (100 m²) na parceli 9,65 ara. Tel.: 041 705 067. m17365

VINOGRAD in ZAZIDALNO PARCELO v Bogojni prodam. Tel.: 548 13 39. m17906

V CENTRU M. SOBOTE PRODAM STANOVANJSKO HIŠO. Tel.: 031 313 905. m17916

DRUŽINA NAJAME MANJŠO KMETIJO ZA DALJŠE ODOBJE. Tel.: 051 412 867. m17949

GRADBENO PARCELO prodam. Tel.: 548 14 63. m17972

LOKAL V RAKIČANU pred bolnišnico in na tržnici v M. Soboti dam v najem. Tel.: 041 705 006. m17974

STANOVANJE V BAKOVCIH, opremljeno, damo v najem. Tel.: 041 334 581. m17986

srečanja

NAJUSPEŠNEJŠI pri posredovanju stikov za nevezane. Člani stari od 24 do 80 let. »Ženitna posredovalnica« v Zdravičnem dotiku, Majda Šiftar, s. p., Gederovska 14 Černelavci, tel.: 521 18 28. m17883

kmet. mehanizacija

TRAKTOR DEUTZ 48, TRAKTOR FENT 612, TRAKTOR STAYER 188 IN DVOBRAZDNI OBRAČALNI PLUG prodam. Tel.: 031 382 195. m17983

razno

STROJE za proizvodnje nogavic ugodno prodam. Delo zagotovljeno. Tel.: 041 445 697. m17979

živali

Male oglase za objavo v Vestniku sprejemamo vsak delavnik do 15.30, za objavo v četrtek je treba oddati oglas v ponedeljek do 15.30.

CENIK:

- mali oglasi – do 80 znakov 1.785,00 sit
- mali oglasi – vsak naslednji znek 23,00 sit
- zavezanec za ddv, s. p. – dodatek + 20 %
- poudarjen tisk – dodatek + 50 %
- naslov/šifra v upravi lista – 2.500,00

Osmrtice in zahvale za fizične osebe:

- 2 kol x 7 cm - 18.520,00 sit
- 2 kol x 8 cm - 18.880,00 sit
- 2 kol x 9 cm - 21.240,00 sit
- 2 kol x 10 cm - 23.600,00 sit
- 2 kol x 11 cm - 25.960,00 sit

Naročniki Vestnika imajo 20 % popusta.

Dodatek za fotografijo 4.000,00 sit.

Vse cene so bruto in imajo vračunan 20-odstotni ddv.

*Tiho čez polje,
tiho mesec gre,
z njim gre žalostno srce.
(O. Župančič)*

V SPOMIN

Mineva tretje leto žalosti in bolečine od takrat, ko se z ljubeznijo in hvaležnostjo spominjamo našega dragega moža in očeta

Štefana Klemenčiča

iz Dokležovja

Hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njegovem grobu.

Žena Marta ter hčerki Staša in Nuša z Jernejem

*Je čas, ki da,
je čas, ki vzame.
Pravijo, je čas, ki celi rane.
In je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

V SPOMIN

25. decembra bosta minili dve leti od takrat, ko nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, tašča, oma, sestra in sorodnica

Greta Marič

iz Sebeborec

Zahvaljujemo se vsem, ki se je spominjate in jo obiščete na njenem zadnjem domu!

*Spomin na njo ohranjajo
vsi njeni najdražji*

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRŠT NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM. PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI s. p., VEŠČICA 17,
TEL.: (02) 33 48 066, FAX: (02) 32 51 179, 9000 MURSKA SOBOTA

KOMUNALA Javno podjetje, d. o. o. Kopaljska ul. 2, Murska Sobota

D. E. POGREBNISTVO telefon: 02/521 37 00

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE: UGOODNA PRODAJA POGREBNE OPREME, BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km, PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

UREĐITEV DOKUMENTOV, OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJIH, UREJANJE ZELENIC, PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.

Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949

KEB – kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p. Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.

Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre, le daleč je ...*

V SPOMIN

30. decembra minevata 2 leti žalosti od takrat, ko nas je zapustila naša draga

Nada Marič

iz Kupšinec

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njenem grobu in ji prižigate svečo.

Njeni najdražji

*Srce je omagalo,
dih je zastal,
a spomin nate
bo vedno ostal.
Tiha bolečina spremlja*

SPOMIN

na 27. december 1994, ko nam je kruta usoda iztrgala dragega moža in očeta

Ervina Žnidariča

s Cankove

Za vsako misel in spomin nanj, za vsak obisk na njegovem poslednjem domu, za darovan cvet in prižgano svečo - vsem iskrena hvala!

Žena in sin Matjaž z družino

*Tebi, ki znal si ljubiti,
kar je dobro in osrečljivo
in z novim jutrom zaživi.*

V SPOMIN

27. decembra bo minilo 13 let od takrat, ko si nas zapustil, dragi mož in oče

Mihael Šinko

iz Markovec

Ostal je spomin na tvojo plemenitost in na skupne srečne dni. Hvala vsem, ki ohranjate spomin nanj in se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu.

Vsi tvoji dragi

*Že šest let v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer tihi dom rože ti krasijo
in drobne sveče ti v spomin gorijo.*

V SPOMIN

Žalosten in boleč je spomin na 28. december, ko nas je zapustil dragi mož, zet, brat in stric

Janez Kodila

iz Černelavec

Hvala vsem, ki se z dobro mislijo v srcu ustavite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 77. letu nas je za vedno zapustila draga žena

Aranka Varga

iz Ivanjševca 27

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo botrini Špilak, sosedom za vsa pomoč v najtežjih trenutkih, sorodnikom in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti ter darovali sveče in v dobrodelne namene.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žalujoči mož Ernest

*Le kje so tisti časi,
ko srečni smo bili,
ko tebe smo imeli radi,
zdaj te od nikoder ni.
Zato tvoj grob zdaj rožice krasijo
in za ljubezen lučke ti gorijo.*

V SPOMIN

Z žalostjo v srcih se spominjamo 27. decembra, ko nas je pred devetimi leti zapustila naša najdražja

Marija Đačić

iz Strehovec 3b

Hvala vsem, ki ji poklonite cvet, prižgete svečo spomina in z lepo mislijo stojite ob njenem grobu.

Tvoji najdražji

Solze se osušijo, a bolečina ostane.

V SPOMIN

mami

Idi Sečko

z Vaneče 33

ob 5. obletnici smrti

in

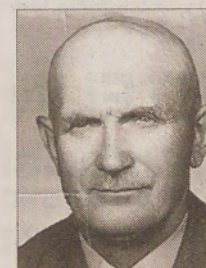
očetu

Gezi Sečku

ob 9. obletnici smrti

Hvala vsem, ki stojite ob grobu s prižgano svečo in cvetjem.

Vsi vajini

*Kjerkoli sta,
povsod smo mi z vama,
in kjer smo mi,
sta tudi vidva z nami.*

V SPOMIN

14. 10. 2003 so minila tri leta od takrat, ko nas je zapustila

Marija Škaper

iz Moščanec

in 25. 12. 2003 bodo minila tri leta, odkar smo tragično izgubili

Borisa Pečka

iz Čepinec

Hvala vsem, ki se ju na kakršenkoli način spominjate.

Vsi njuni

*Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo Očetovo šli.
Takrat, zvonovi,
zvonite ...
(A. M. Slomšek)*

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila draga mama, babica in prababica

Marija Horvat

iz Ul. OF 8 v Črenšovcih

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče, za svete maše in cerkvene potrebe, nam pa ustno ali pisno izrekli sožalje.

Zahvaljujemo se tudi sodelavcem iz podjetij Varstroj, Elti, Rengeo in Dani & Eli.

Hvala g. župniku za pogrebni obred in opravljeno sveto mašo, pevcem za odpete žalostinke, govornici g. Tereziji Horvat za ganljive besede slovesa in pogrebništvu Ferenčak. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat - hvala!

Žalujoči vsi njeni

RELAX TURIZEM Slovenska 25, 9000 M. Sobota, 02 530 37 80

NOVO LETO 2004 NA OTOKU HVARU

- avtobusni prevoz iz Murske Sobotice, 5 x polpenzion, silvestrska večerja in animacijska ekipa z ansamblom Halgato **ZA SAMO 49.900 SIT.**

Se nekaj prostih mest na ostalih odhodih:
- silvestrovanje na Elizejskih poljanah v Parizu 29.12.
- silvestrovanje v Budimpešti 30.12.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNE KATALOGE!

Robert Kukovec, s. p., Mlinska ul. 22, 2000 Maribor

KREDITI

Do 6 let za vse zaposlene in upokojece (01,09). Možnost obremenitve dohodka prek tretjine. Stari kredit ni ovira.

Tel.: 02/22 82 335 GSM: 041 32 59 23

UGODNI KREDITI DO 6 LET

Za vse zaposlene in upokojece! Možnost obremenitve OD prek 1/3, stari kredit ni ovira.

VIVA, posredništvo, Matej Prapotnik, s. p.,
Pivkova ul. 19, 2250 Ptuj.

Tel. 02/77 10 955, GSM: 041 32 59 23

Kopanje s kosilom le za 1900 tolarjev

Obiščite naš savna center ter fitness studio!

Ob petkih in sobotah nočno kopanje do 23. ure

KUPON 1. nagrada: vikend paket v hotelu Jelovica Bled • 2. nagrada: sezonska vstopnica za kopanje v Termah Lendava • 3. nagrada: 10 vstopnic za kopanje
Žrebanje 26. decembra 2003. Kupone pošljite na naslov: Terme Lendava, Marketing, Lendava.

BETONARNA PETELIN

PE G. RADGONA PE PUCONCI
tel.: 02/56 43 060 tel.: 02/54 59 590

BETON IN Pisarna tel.: 02/22 96 570

BETONSKI IZDELKI POSEBNI JESENSKI POPUSTI

BETONARNA PETELIN

PE G. RADGONA PE PUCONCI
tel.: 02/56 43 060 tel.: 02/54 59 590

Vesele decemberske dni in srečno novo leto 2004
vam želi kolektiv Betonarne Petelin, d. o. o.

Lendavska 18, 9000 M. Sobota
tel.: 02 527 10 64

nider's

**posojila
devize
delnice**

ŽELIMO VAM MIRNE, ZADOVOLJNE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN OBILO OSEBNE SREČE V NOVEM LETU.
HVALA ZA ZAUPANJE.

NOVO - LAŽJE IN HITREJE DO POSOJILA!

BONAFIN, d. o. o. ZASTAVLJALNICA

UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA

garancije: plačilne kartice, osebni dohodek, pokojnina

MS, Staneta Rozmana 16, tel.: 02/524 16 30
LJ, Slovenska 27, tel.: 01/425 20 75

**KURILNO
OLJE**

**VELIKA
NAGRADNA IGRA!**

OD 15. 9.

DO 31. 12. 2003

080 22 66

Ob nakupu Petrolovega kurilnega olja sodelujete v
nagradni žrebanju, kjer bomo 16 gospodinjstvom
VRNILI CELOTNO KUPNINO.
Od 15. septembra pa vse do konca
decembra bomo vsak teden izžrebali
enega nagrajenca. Za informacije
in naročila pokličite 080 22 66.

Nagradna igra je obliki dobrotne igre na kartici Magica.
Nagrajenec bo obveščen po pošti. Pravila igre in imena
nagrajencev bodo objavljena na strani www.petrol.si.

PETROL

PREROKOVANJE ONIKS

Naročila za eseni obisk ali predplačila - 01/430 11 11

SKUPINA NAJBOLJŠIH PREROKOVALCEV

44-73 71-73 41-73

186,56 SIT/min 26,05 SIT/0,5 min

**VEDEŽEVANJE,
SVETOVANJE**

090 42 84

Maribor, S. p., Negova 53, 186 SIT/min

NOVO NA STAREM MESTU!

**GOTOVINSKA
POSOJILA**

po najnižji obrestni meri -
pokličite in preverite

tel.: 02/22-82 335
Garancija: pokojnina, plača, kartica

Mesta d.o.o., Cankarjeva 21, Maribor

**KURILNO
OLJE,
PREMOG**

*Ugodne cene in
možnosti plačila!*

KURIVO - PREVOZ, Jakšič Bojan, s. p.,
Gornja Bistrica 51, tel.: 57 88 200

MEDIAFIN, d. o. o., Ljubljana
Trgovina in finančne storitve

UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA

do 300.000,00 SIT na 12 OBROKOV

UGODNA HIPOTEKARNA

POSOJILA do 20 LET

PE LENDAVA:

031 797 715, 031 589 448

**POMURSKO DRUŠTVO
ZA BOJ PROTI RAKU**
MURSKA SOBOTA, ARH.
NOVAKA 2B

zbira prostovoljne prispevke
občanov in organizacij na
račun pri Ljubljanski banki:
02340-0019232476

**ZA DAROVANA SRED-
STVA
SE ZAHVALJUJEMO!**

Vse informacije lahko dobite
po tel.: 031 438 342

**VESTNIK
lahko kupite
tudi na
večini pošt
v Pomurju,
bencinskih
servisih
ter skoraj
v vseh
trgovinah
in trafikah.**

Podjetje za informiranje, d. d., Ulica arh. Novaka 13, M. Sobota

Daleč, a tako blizu. Je prihodnost.
Če jo znaš videti.

Začenja se tukaj in zdaj.

Srečno 2004!

Vidimo prihodnost. Gradimo prihodnost.

SKT

www.skt.si

Kuhamo!

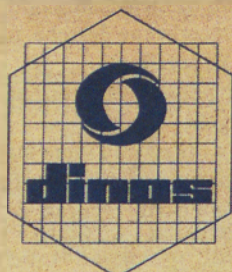
Skupaj še bolje!

Skrbimo, da je vaš dom poln
topline. Smo kakovost, na
katero se lahko zanesete,
in kot član velike družine
smo svoje storitve se
izboljšali.

PLINARNA MARIBOR
SKUPINA ISTRABENZ

Dajmo INdustriji Odpadne Surovine

DINOS, d. o. o., Murska Sobota, Markišavska 7, 9000 Murska Sobota,
tel.: (02) 532 11 53, faks: (02) 532 11 69, e-mail: dinos.ms@siol.net

VSEM STRANKAM IN POSLOVNIM PARTNERJEM
ŽELIMO PRIJETNE PRIHAJAJOČE PRAZNIKE
V LETU 2004, OSEBNO SREČO,
MIR IN POSLOVNE USPEHE.

OBENEM OBEŠČAMO, DA ODPADNO
UPORABNE SUROVINE ODKUPUJEMO
VSAK DELAVNIK OD 7.00 DO 14.00
PO DNEVNO NAJVIŠJIH CENAH.

Spored na radiu Murski val

UKV, 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 26. december – dežurna novinarka Vida Toš
- 05.00 Vedro v novo jutro - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž - 08.15 Ob dnevu samostojnosti: Reportaža Nataše Brulc Šiftar z obiska pri slovenskih vojaki v Bosni - 09.00 Poročila - 09.10 TV As - 09.15 Relax - 09.45 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.00 Poročila - 10.15 Osebnost leta - glasovanje - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci, kabaret Dušana Radiča, Džoužija, Berte in Marka - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Od petka do petka - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstavljamo vam, nova glasba - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Rmskih 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Osebnost leta, glasovanje - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagrajuje - 18.00 Alboom - 18.30 Glasbene želje - 18.45 Dedek Mráz na Murskem valu: otroci, pokažite, česa ste se naučili! - 19.00 Mladi val - glasba za mlade, vaša razmišljanja (Maja in Timotej) - 20.00 Ugasni televizor, Bojan Peček - 24.00 SNOF

SOBOTA, 27. december – dežurni novinar Dejan Fujs - 05.00 Dobro jutro! - 8.30 Mali oglasi - 09.15 Biba buba baja - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Osebnost leta - 10.30 Potepanje - 11.00 Poročila - 11.15 Potepajte se z nami - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Nagrada tedenskega sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Mojca Arko Cipot, dnevni center Ozara - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Osebnost leta - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.45 Dedek Mráz - 19.00 Poročila - 19.15 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 Slovenija, od kdaj lepote tvoje, Bojan Rajk - 24.00 SNOF

NEDELJA, 28. december - 05.00 Vedro v nedeljsko jutro - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o porabskih Slovencih (Silva Eory) - 08.00 Misel in čas, duhovna misel pomurskih duhovnikov - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja: izbiramo najbolj všečno, Branko Žunec www.murski-val.com, gumb Kontakt v živo in 537 17 10 - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eory) - 13.30 Čestitke in Na narodni farmi - 18.45 Dedek Mráz - 19.00 Poročila - 20.00 Furjanek, bilanca Jožeta Činca

PONEDELJEK, 29. december – dežurna novinarka Silva Eory - 05.00 Vedro v dobro jutro (Irma Benko in

Boštjan Rous) - 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana Sukič - 09.15 Ponedeljkova tema in internetna anketa - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Osebnost leta - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Božično-novoletni maraton - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Osebnost leta - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 18.45 Dedek Mráz - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 Kak je indak fajn bilou, Milan Zrinski in etno v naših krajih - 21.05 Nadaljevanje večerne oddaje - 24.00 SNOF

TOREK, 30. december – dežurna novinarka Nataša Brulc Šiftar - 05.00 Vedro v dobro jutro! (Vida in Bojan) - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Specialiteta tedna - 10.15 Osebnost leta - 11.00 Poročila - 11.15 Kratki stik - 11.30 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, lestvica domače zabavne glasbe, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Osebnost leta - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojece (Nevenska Emri, Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.45 Dedek Mráz - 19.00 Poročila - 19.15 Etno ta je muzika - 20.00 Jukeboks, domača glasbena scena skozi naočnike Boštjana Rousa - 24.00 SNOF

SREDA, 31. december - zadnji dan - 05.00 Vedro v dobro jutro, Peurača, Radič - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.15 Veterinarski nasvet - 08.45 Džoužijevo pismo - 09.15 Izvizi Duška Radiča - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Osebnost leta: Razglasitev rezultatov - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti, ostro z Nataše Brulc Šiftar, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Putra - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Hop-top, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Počasi odstavimo! - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 20.00 Silvester na Murskem valu: Simona Špindler, Gabriela Granfol Peurača, prijazno, z veliko smeha, glasbe in poslušalci - 24.00 Srečno 2004! - 01.00 Štafeta: Boštjan Rous, dedek Mráz in Duško Radič, mali palček Vanek

ČETRTEK, 1. januar 2004!!!
- 05.00 Dobro jutro na novega leta jutro: pozdrav mačkam in mačkonom - 07.40 Zagrebško pismo Branka Šomna - 09.15 Kuharski nasvet Branka Časarja - 10.00 Poročila - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Osebnost leta - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Geza se zeza, glasbene želje, nagrade ... - 24.00 SNOF

Koledar kulturnih prireditev

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna muzejska razstava.
- V Galeriji je do 20. januarja na ogled pregledna razstava slik akademskega slikarja mag. Vladimira Potočnika iz Ljutomer.
- V prostorih kluba PAC si lahko ogledate razstavo del 6. mednarodnega natečaja v podvodni fotografiji Vodan 2003.
- V MIKK-u je na ogled razstava stripov Matjaža Bertonicja.
- V BTC-ju je do 31. decembra na ogled fotografska razstava Fotokluba Murska Sobota, razstava novoletnih izdelkov Vrtcev Murska Sobota in izdelkov likovnega kotička.
- V razstavnem prostoru podjetja Fer-Ing, d. o. o., v Slovenski ulici si lahko ogledate razstavo Sončkovih izdelkov, ki so jih izdelale osebe s cerebralno paralizo, vključene v varstveno-delovne centre Sonček in v Pomursko društvo za cerebralno paralizo.

LENDAVA

- V sinagogi je na ogled stalna razstava Zgodovina dolnjelendavskih Židov, v stopniščnem delu pa stalna zbirka Zapuščina dr. Aleksandra Schwarza. Do konca decembra si lahko ogledate izbrana ročna dela mojstrice ljudske umetnostne obrti Margit Horvat.
- V prostorih lendavskega gradu je do 31. decembra na ogled razstava del 31. mednarodne likovne kolonije Lendava. V Galeriji - Muzeju si lahko ogledate razstavo Madžarska knjižna ilustracija izven meja Madžarske od leta 1918 do danes.

LJUTOMER

- V hotelu Jeruzalem si lahko do konca leta ogledate dela z likovne kolonije Jesen v Globoki.
- V Galeriji je na ogled razstava Kronološki pregled gledališke dejavnosti od 1903 do 2003.

LAAFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši je na ogled razstava del Venceslava Špragorja. Zaradi velikega zanimanja je razstava fotografij štajerskega vojaškega poveljstva podaljšana do februarja 2004!

Lepe želje ...

Ob šestdesetem rojstnem dnevu, ki ga praznuje predraga sestra Ivana Kaučič iz Lomanoš 20, iskrene čestitke. Ob jubileju vse najboljše, največ zdravja in da bi se še naprej tako dobro razumela - želi brat Tonček z ženo Mitko. Dvajset let je dopolnil Marjan Škafar iz Lipe. Čestitamo in želimo, da bi bil še naprej vesel, zdrav in da bi se mu izpolnile vse skrite želje - boža Marjana z Boštjanom. Te dni je praznovala rojstni dan Neli Zamuda z Murskega Vrha 47. Iskrene čestitke in vse naj... vsi domači, ki jo imajo nad vse radi. V knjigi življenja je obrnila osemdeseti list predraga prababica Neža Lucu iz Šulincev, zato jih od srca iskreno čestitava in želiva vse dobro - pravnik Danijel in pravnukeinja Danijela. Na božič praznuje osemnajsti rojstni dan najtina nečakinja Leonida Sukič s Trčkove. Iskreno ji čestitava in želiva veliko uspeha v šoli ter da bi se ji uresničile vse skrite želje - teta in stric.

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 25. decembra: Ni predstav!
Petek, 26. decembra: ob 17.30 in 20.00 ameriška zgodovinska drama Gospodar in bojevnik
Sobota, 27. decembra: ob 17.30 in 20.00 Gospodar in bojevnik
Nedelja, 28. decembra: ob 17.30 in 20.00 Gospodar in bojevnik
Sreda, 31. decembra: Ni predstav!

Ljutomer

Sobota, 27. decembra: ob 19.30 ameriški znanstvenofantastični akcijski film Matrica: Revolucija
Nedelja, 28. decembra: ob 17.30 ameriška risanka Divji žrebci Spirit, ob 19.30 Matrica: Revolucija

Gornja Radgona

Petek, 26. decembra: ob 18.30 ameriška znanstvenofantastična mladinska pustolovščina Mali vohuni 3 - 3D, ob 20.30 ameriška drama Slepčarja
Nedelja, 28. decembra: ob 17.30 Mali vohuni 3 - 3D, ob 19.30 Slepčarja

Koledar kulturnih prireditev

KONCERT

RENKOVCI

V soboto, 26. decembra, ob 20. uri bo v gasilskem domu tradicionalni Rock projekt, tokrat z letnico 2003. Nastopile bodo skupine DeMiron, Page oNe in WD40.

MURSKA SOBOTA

- V torek, 23. decembra, ob 13. uri se bo začela v prireditvenem centru Mešič dijaška božična zabava, kjer bodo nastopile skupine Posodi mi jürja, Evil Kind, Page oNe in Coca Cola Band.
- V soboto, 27. decembra, ob 21. uri bo v prireditvenem centru Mešič božično-novoletni koncert z nastopom Vlada Kreslina in skupine Mali bogovi ter predskupine Kino.
- V soboto, 27. decembra, ob 21. uri bo v MIKK-u metal party numero uno Črna metalurgija, za katerega bodo poskrbeli Sresh, Hermano in Temnovid.
- V ponedeljek, 29. decembra, ob 21. uri bo v MIKK-u hardcore koncert skupin Simfela (Francija), Cromwell'O (Francija), Noise Order (Ormož) in Senata Fox (Zagreb).
- V ponedeljek, 29. decembra, ob 16. uri bo v mestnem središču za otroke nastopila Romana Kranjčan.

LJUTOMER

V petek, 26. decembra, ob 20. uri bo v Domu kulture akustični koncert skupine Posodi mi jürja. Gostje bodo pevski zbor Orfej, Mala beltiška banda, violinski orkester in še kdo. Predprodaja vstopnic v baru Mitra!

VERŽEJ

V petek, 26. decembra, ob 18.30 bo v cerkvi sv. Mihaela koncert mešanega pevskega zbora iz Veržeja.

RADENCI

- V torek, 23. decembra, ob 17. uri bo v kongresni dvorani hotela Radin božično-novoletni koncert učencev glasbene šole iz Gornje Radgone.
- V petek, 26. decembra, ob 19. uri bo v cerkvi sv. Cirila in Metoda božično-novoletni koncert Ljubljanskega okteta.

- V ponedeljek, 29. decembra, ob 19.30 bo v kongresni dvorani hotela Radin tradicionalni koncert mešanega pevskega zbora Radenske.

RAZKRIŽJE

V petek, 26. decembra, ob 19. uri bo v Domu kulture koncert skupine Halgato band.

GORNJA RADGONA

V petek, 26. decembra, ob 20. uri bo v klubu Grom (starem vrtcu) koncert skupin Fumbles in Life iz Milana (old school hardcore) in Wasserdicht iz Ormoža (hitri hardcore).

LJUTOMER

V torek, 23. decembra, ob 16. uri bo v Domu starejših občanov nastopil mešani pevski zbor iz Veržeja.

STROČJA VAS

V torek, 23. decembra, prireja domače turistično društvo Božično-novoletni koncert.

ČRENŠOVCI

- V torek, 23. decembra, ob 10. uri bo na OŠ nastopila skupina D'Kwaschen Retashy.

- V soboto, 27. decembra, ob 18. uri bo v cerkvi nastopil cerkveni mešani pevski zbor Franca Cigana iz Črenšovec.

PTUJ

V sredo, 24. decembra, ob 20. uri bo na božičnem koncertu nastopila skupina D'Kwaschen Retashy.

DOGODEK

RAKIČAN

V nedeljo, 28. decembra, ob 13. uri se bo začelo v dvorcu Rakičan prednovoletno grajsko popoldne. Za ples in animacijo bo poskrbelo podjetje M. A. S., d. o. o.

RADENCI

V soboto, 27. decembra, ob 16. uri bo lutkovna predstava Gusar Berto vabi na božično praznovanje v izvedbi lutkovnega gledališča Pika iz Lenarta.

RAZKRIŽJE

V soboto, 26. decembra, ob 10. uri bo blagoslov konj iz bližnje in daljne okolice.

ČENTIBA

V soboto, 27. decembra, ob 17. uri bo v vaškem domu kulturni program, ki ga pripravlja KD Sándor Petöfi.

GLEDALIŠČE

MURSKA SOBOTA

- V torek, 23. decembra, ob 17. uri bo v grajski dvorani lutkovna predstava Kužek in muca v izvedbi lutkovnega gledališča Uš iz Ljubljane.
- V soboto, 27. decembra, ob 17. uri bo v grajski dvorani gledališka predstava za otroke Zaljubljeni žabec v izvedbi dramske sekcije Sodček iz Gančan.

- V torek, 30. decembra, ob 16. uri bo v mestnem središču glasbena predstava V deželi tamtaram, kjer bo nastopila Andreja Zupančič iz Ljubljane.

- V torek, 30. decembra, ob 17. uri bo v grajski dvorani nastopila klovnesa Eva Š. Maurer s predstavo Pojoči cirkus ali pa bo lutkovna predstava Nekoč je bila ... v izvedbi Lutkovnega gledališča TRI iz Kranja.

RAZKRIŽJE

V sredo, 24. decembra, ob 19. uri bo pri Ivanovem izviru gledališka predstava Božična noč. Ponovitev predstave bo v soboto, 27. decembra, ob 18. uri.

LITERATURA

LJUTOMER

V torek, 23. decembra, ob 19. uri bo v avli gimnazije slovensko-nemško-angleški večer poezije Je čas ...

DOKLEŽOVJE

V četrtek, 26. decembra, ob 19. uri bo v vaškem domu predstavitev druge ljubzenske pesniške zbirke Rosmarie Geze Gibičarja. Predstavitev bosta opravila Marija Zver in Karel Turner, za glasbo pa bo poskrbel kitarist Leon Kuzma. Obenem bo otvoritev likovne razstave, ki bo na ogled do 16. januarja.

Kupon št. 52 - glasujem za skladbo leta 2003

GLASBA
NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMU
ZABAVNE GLASE

Ime in priimek
ter naslov:

Delimo vstopnice za kino

Glavni igralec v filmu Očkov vrtec je Eddie Murphy, našo nagrado pa prejme Anita Meško, Severjeva ulica 1, 9000 Murska Sobota. Čestitamo! Naše naslednje nagradno vprašanje pa se glasi:

Napišite originalni naslov filma Gospodar in bojevnik!

Kupon št. 52 - odgovore pošljite do ponedeljka, 29. decembra, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si

VESTNIKOV KOLEDAR

25. december, četrtek,	božič
26. december, petek,	ŠTEFAN, dan samostojnosti
27. december, sobota,	JANEZ
28. december, nedelja,	ŽIVKO
29. december, ponedeljek,	DAVID
30. december, torek,	EVGEN
31. december, sredo,	SILVESTER

31. decembra bo sonce vzšlo ob 7. uri in 44 minut, zašlo pa ob 16. uri in 26 minut. Dan bo tako dolg 8 ur in 42 minut. 30. decembra ob 11. uri in 4 minute bo na nebu nastopil prvi krajec.

Menjalniški tečaji za tolar
Banke Slovenije 20. decembra 2003

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	235,8489	236,5586	237,2683
Hrvaška	HRK	191	1	30,8703	30,9632	31,0561
Madž.	HUF	348	1	0,8990	0,9017	0,9044
Švica	CHF	756	1	151,6031	152,0593	152,5155
V. Brit.	GBP	826	1	336,1107	337,1221	338,1335
ZDA	USD	840	1	190,1088	190,6808	191,2528

VANĀK in VICI

Omejitev

Mujo pride prvič v Ljubljano in se na obvoznici pripelje do krožišča. Zagleda znak 40 km/h. Ko se že nekaj časa vozi po krožišču, ga ustavi policista: »Ali se vam je zmešalo, da se tako dolgo vozite v krogu?« Mujo pa: »Pa kaj me ustavlja, imam samo še tri kroge, pa bo 40 km.«

Vic poslal: Branko Kurboš, Berkovci 13, 9244 Sveti Jurij ob Ščavnici

Pogodba

Pride glavni direktor Coca-Cole k papežu v Rim in ga prosi, ali je mogoče, seveda za velike denarce, v molitvi »Oče naš, ki si v nebesih ... daj nam danes naš vsakdanji kruh ...« besedo kruh zamenjati za besedo coca-cola – »... daj nam danes našo coca-cola ...«. Pa papež razmišlja in razmišlja in reče: »Žal, fant, ne

bo šlo.« Direktor poklapano odide, papež pa pokliče svojega podrejenega in vpraša: »Ti, Janez, kdaj se nam izteče tista pogodba s pekomo?«

Gorenjska zlata riblca

Ujame Gorenjec zlato ribico. Vpraša ga, katere tri želje naj mu izpolni.

Prva želja: »Naj sosedu crkne krava.«

Druga želja: »Naj se drugemu sosedu crkne krava.«

Tretja želja: »Pa naj še moja krava crkne.«

»Zakaj pa to?« se začudi ribica. »Ti kar naredi, kar sem reku. Da ne bosta unadva klinca k men' po mleku hodila.«

Pes

Se srečata sosed. »Včeraj je tvoj pes ugriznil mojo taščo.«

»Hočeš odškodnino?«

»Ne, za koliko mi prodaš psa?«

Skrivnostne vabe ne nameravata izdati

O ribičih in lovcih, ki se hvalijo s svojim plenom, kroži veliko šal in tračev, toda to, kar je uspelo Draganu Kozarju in njegovemu sinu Dejanu iz Stare ulice 3 v Murski Soboti, res spada med redke ribiške podvige.

Iz Negovskega jezera jima je uspelo potegniti kar štiri kapitalne bele amurje, med katerimi je najtežji tehtal kar enajst kilogramov. Preostali amurji so dosegli zavidljivo težo desetih, devetih in osmih kilogramov. Vendar pa to ni njun edini plen, saj pravita, da sta ulovila v Negovskem jezeru še več amurjev, toda tega, na kakšen način, nočeta izdati. »Čeprav naju mnogi sprašujejo, skrivnostnega recepta za vabo, ki sva jo sama izdelala, ne nameravata izdati. Lahko pa povem samo to, da gre za nekaj takega, česar svinje ne bi želele pojesti,« se skrivnostno nasmeha oče Dragan. Ribič je že trideset let in je član ribiške družine Murska Sobota, prav tako kot sin Dejan, ki ribari že dva-

Dragan Kozar z 11-kilogramskim belim amurjem iz Negovskega jezera. Foto: D. K.

najst let in je član iste družine. »Dejan gre nekako po moji stopinjah,« je zadovoljen oče. Dragan Kozar pravi, da belih amurjev sploh ni tako težko ujeti, vendar moraš biti za to zelo potrpečljiv in ustrezno strokovno podkovan: »Bistvo je v tem, da moraš ribi najprej nekaj dati in jo nekaj časa razvijati, šele potem se lahko nadejaš ulova. Morda sva najprej poskušala na jezeru v Hrastju - Moti in nama je tam takoj uspelo. Nato sva šla na Negovsko jezero, kjer sva lovila do konca oktobra in kjer bova

Luč miru tudi v Pomurju

Luč miru, ki so jo iz Betlehema ponesli po svetu, greje tudi srca državljanov Slovenije, saj so jo iz Ljubljane, kjer je bil osrednji sprejem, ponesli v vsa večja mesta, od tam pa še v manjše kraje in naposled v domove.

Skavti župnij Beltinci in Črenšovci so pripravili v nedeljo popoldne pri župnijskem domu Svete družine v Črenšovcih še posebej slovesen sprejem luči miru, obogaten s kulturnim programom (petje, instrumentalna glasba, igrice ...), nato pa so številni posamezniki prižigali lučke in jih ponesli v župnije oziroma v svoje domove (posnetek).

Sprejeme luči miru so imeli še v več drugih pomurskih krajih, na primer v Gomji Radgoni, kjer so v soboto skavti prejeli in delili luč miru, imeli pa so tudi delavnice, kjer so izdelovali božična drevesca. – Foto: Š. Sobočan

Družinski ribiški podvig Kozarjevih

Beli amur je tehtal kar 11 kilogramov!

Kot kaže, se med prekmurški podjetji pričakuje nov polet. V teh predprazničnih dneh naj bi bile v soboški Pomurki aktualne delnice delavcev iz prisilne poravnave. Govori se, da večinski lastnik Pomurka Internacional želi skoncentrirati lastništvo nad tem mesnim gigantom. Cilj jim je devetdeset odstotkov lastništva. Tako naj bi šla tudi Pomurka v povezavo s proizvajalci belega mesa. Najbližje naj bi jim bila Perutnina Ptuj.

Te dni so se začele na Razkružju že tradicionalne božične prireditve. O tem, da bo obisk dober, ne kaže dvomiti. Morda pa bi bil lahko boljši, če bi razkriški župan Stanko Ivanušič – Razkolnikov izkoristil ta čas in pripravil sprejem za novega predsednika društva slovenskih pisateljev, sicer rojaka Vlada Žabota. Počakajmo še malo in videli bomo, ali bo to storil.

Jože Toplak si lahko oddahne, saj je leto preživel brez večjih pretresov pa tudi z občinskim svetom ni imel večjih problemov, tako da mu tu in tam kakšne objave delovnega mesta v Uradnem listu ne mečejo pod nos.

Za veliko proslavo ob vstopu v Evropo naj bi Gomji Radgoni poskrbeli za večjo pretočnost ljudi in kapitala. Ker gondola na grad še ne bo naredi, si želijo začasno odpraviti ozko grlo, ki ga predstavlja »Titov most«. Ker rešitve še nimajo, ne bi bilo slabo, če bi si za nekaj časa sposodili hotiški brod, ki trenutno na reki Muri pluje pod tujo zastavo.

Potem ko so prišli že vsi, ki v slovenski trgovini kaj pome-nijo, in nekateri tudi odšli, kot recimo kranjska Živila (ki so, mimogrede, na najbolj prometni dan v tem mesecu v Lendavi imela tudi do 600 ti-soč tolarjev dnevnega izkupička), prihajajo že novi. Tako bo kmalu znano, kje bo začela gradnja znana nemška trgovska veriga Lidl.

Kljub velikim prizadevanjem, da bi prišel goriški Manchester do novega lastnika ali vsaj sodelavca, investitorjev ni na vidiku, četudi imajo delnice nizko ceno. Tako v G. Petrovcih položaj občinskega proračuna ne bo nič boljši, kot je.

Na veliko srečo v soboški študijski knjižnici med odsotnostjo v. d. in sedaj direktorice ni prišlo do nobene katastrofe, ki bi zahtevala uveljavitev deponirane »testamenta«. Hkrati se že sliši, da naj bi pripravila soboška Zveza prijateljev v času šolskih prazničnih počitnic delavnico, kjer se bodo mladi učili peči slaščice. Delavnica naj bi potekala pod naslovom: »Družina je le družina!«

BESEDA NI KONJ

Samo tokrat – božična ponudba

Naročam VESTNIK

Ime in priimek:

Ulica:

Naselje:

Poštna številka:

Pošta:

Davčna številka:

Označi:

☐ Izjavljam, da bom naročnik najmanj 2 leti, s tem dobim kuharsko knjigo Branka Česarja Boug žegnjal.

☐ Izjavljam, da bom naročnik najmanj 1 leto, s tem dobim 4 številke časopisa brezplačno in Vestnikovo majico.

»Vroč« natakaričice, nepravni računi ...

19. decembra je prišlo do požara na gostinskem objektu blizu mejnega prehoda v Panonski ulici v Gomji Radgoni. To je bil že drugi požar na gostinskih objektih v Gomji Radgoni v zadnjih treh tednih. Zaradi hitre intervencije gasilcev se požar ni razširil, uničena pa sta notranjost in oprema objekta. Nastala je kar precejšnja materialna škoda. Policisti in kriminalisti Policijske uprave Murska Sobota, ki še zbirajo obvestila in preiskujejo okoliščine dogodka, ne izključujejo možnosti, da je bil požar podtaknjen. Neznane ali neznanke so razbili dvoriščno okno na objektu in po notranjosti polili tekočino. Tudi pri prvem požaru, 27. novembra, je bilo v gostinski objekt, takrat v Kerenčičevi ulici, vlomljeno in po tleh je bila polita tekočina. Ozadje požarov nam ni znano. Lahko da gre za »vroče« natakaričice, nepravne račune ... – A. B., foto: N. J.

VESTNIK